

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körut 18.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 ft).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A kör-magyar.

— Levél egy bárendezőhöz. —

Budapest, január 13.

(v.) Jó reggelt, fiatal barátom; hát ki-
aludtad magad? Haza persze csak hajnalban
vetődél, s fáradt tagjaidnak, hogy hasznukat
vehes megint, sokat kellett heverniök bá-
rendezői babéraidon. A bál kétségtelenül si-
került: fényes közönség, pezsdítő muzsika,
csapongó jókedv. Az asszonyrósák bődtől
illatoztak, a karcsu leányliliumok szédítően
imbolyogtak; a nagy terem olyan lehetett,
mint egy tündérbál, telidesteli édesen pi-
hegő, ezüst hangon kacagó, sejtelmesen sü-
togó, szellő módra libegő, eleven virágokkal.
S te voltál a főkertész ebben a tündérbál-
ban, ifjú barátom. Az a szinpompá és az az
illatáradat mind néked engedelmességedet,
Imperátora voltál a zenének, hadvezére a
táncnak, edzett admirális a gyönyörűségek e
tengerén. S a teljes siker teljes diadalt hoz-
zott neked.

De babéraidból én jőzán s könyörtelen
kézzel mégis letépek im egy levelet. Bará-
tom, ezen az édesen mozgalmas és kábítóan
izgalmas éjszakán sok minden voltál te:
elegáns, figyelmes, ügyes, fáradhatatlan; de
nem voltál magyar. A te bálod olyan volt,
hogy Berlinben, Rómában, Londonban éppen
ugy lefolyhatott volna. Keringtetek, tipegtetek,
jártatok mazurkát, sétáltatok francia négyest,
ellejtettétek azt az affektált s émelgős pas
de quatre-t is, — szóval: mulattatok nem-
zetközi módon. Az egész bál nem volt egyéb,
mint egy táncolt volapük. Tudom, tudom:
volt csárdás is. De magyarrá ez sem tette a
bált. Arról a ti csárdásokról régóta lefoszlott
a nemzeti jelleg. A lassuja nem az a csabító
andalgás többé, ami volt; s a frissében nem
ujjong többé a magyar szívnek szüziessen

csapongó vidámsága. Eléktelenedett, elérzé-
kült, eldurvult valahogy általatok ez az
egykor oly nemes, büszke, tiszta tánc. A
párok most a hónalj táján megragadják egy-
mást s mintha srófokkal volna a lábuk a
padlóba rögzítve, vesztge állnak és — rezeg-
nek. Hol lomhán rezegnek, hol izgatottabban,
de testük egyebet se tesz, csak remeg, mint
a kocsonya. Ezt a vesztett vonaglást olykor
tarkítja egy-egy rekedt kurjongás, egy-egy
keszkenő-libegtetés, meg a fejeknek ide-oda
kapkodása. Az egész pedig körülbelegi va-
lami gomolygó pára, ami érzéki mámorból
és verejtékgözből szövődött. Ezt nevezitek ti
csárdásnak. Hol van ebben az izléstelen,
durva kavargásban a magyar elem? Hívjátok
aszpiktáncnak, vagy vonaglónak, vagy malom-
taposásnak; de ne kompromittáljátok vele a csár-
dás nevet. Ehhez az orgiasztikus kihágáshoz
a magyar nép délceg és szemérmes táncának
semmi köze.

A minap félfüllel azt hallottam, hogy a
régii táncokra alaposan ráunt a modern ma-
gyar ifjuság s most szent buzgalommal ta-
nulja a nálunk még vadonatúj khoreográfikus
műveket. Néhányuknak a nevét is emleget-
ték: *Boston*, *Washington*, *Tom-Titt*, *Royal-
York*, nem is szólva a már idézett *pas de
quatre*-ről és a kergeség nehéz gyanuját bő-
ségesen megokoló *Kreuzpolkáról*... Hát
mondj csak, öcsém, elment a ti eszetek?
Amerikáig utaztok ti, hogy táncot importál-
játok a magyarnak? Pléhdozokban marha-
hust hoztak eddig onnan Európába, de füs-
tölt állapotban, hogy a hosszú tengeri uton
meg ne romolják. Ti pedig csináltok behoza-
talt füstölt amerikai táncokban ide, a daliás
táncok klasszikus hazájába: Magyarországra?
Hát nem elég, hogy amikor bálba mentek, a
ruhátok selyme Franciaországban, a frakko-
tok posztója Angliában, a topán lábatokon
Bécsben s egész testi megjelenétek párisi

divatminták szerint készült, még a táncotok-
nak is a tengerentúlról kell ide kerülnie?

Hallod-e, fiu, én nem fogok neked a
bálokkal kapcsolatban magyar sovinizmust
prédikálni. De hirdetem neked igenis a nem-
zeti szemérmét... Amikor járjátok azt a sok-
féle idegen táncot, vajjon nem szégyelli-e
magát a ti becsületes magyar lábatok? Hát
olyan hosszú-e az út a szivetekről a talpa-
tokig, hogy mire leér oda a táncinger, le-
hámlik róla a nemzeti vonás? Vagy a koz-
mopolita lábról, amely nem tud már nem-
zeti rhythmusra lejteti, következtessenek koz-
mopolita szívre is, amely szintén idegen ütem-
ben lüktet? Micsoda gyalázat volna ez rátok
nézve! S a hazára mekkora kárhozat! Ha
már kivesszét gondolkodástokból, érzétekből,
beszédetekből a törülmetszést, igazi zamatu
magyarosságot: legalább tudnátok még *magya-
rul mulatni!* Hadd volna legalább a vidám-
ságtok az utolsó menedékhelye a nemzeti
jellegnek! Hogy ütne bele a sístergő isten-
nyila a *Tom-Titt*-be, a *Royal-York*-ba és a *Kreuz-
polkába!*

Jó, jó; hát nem indulatoskodom tovább.
Egy művelt szalonember feltétlen szelidségé-
vel kérdelem tőled, fiatal barátom: ha meg-
csömörlöttétek a keringőt és a tipegőt és a
quadrillet, mért nem reaktívaljátok azt a bü-
bajos nemzeti táncunkat, amelynek *körmagyar*
a neve? Ó öcsém, nem is tánc az, hanem
költemény, csak hogy nem verslábakra, hanem
emberlábakra szedve. Istenemre, zavarba jön-
nék, ha meg kellene mondanom, melyik a
legszebb strófiája ennek a költeménynek.
Olykor a *lejtőt* vélem a legremekebbnek: mi-
lyen csodálatos harmoniáját váltja ki az em-
beri test formáinak! De tán ennél is csábo-
sabb az *andalgó*, ez az eltáncolt mélabú,
amely kifejezi a szerelem édes epedését, a
szív mélyén lappangó sóvárgást, valamit,
amiben van remény is, lemondás is, amiben

TÁRCA.

Huszonöt pengők.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irtá: Lőrinczy György.

Minálunk ezidén nem volt karácsonyfa.
Estréli gyertyagyújtásig hasztalan vártuk a kis
Jézuskát. A gyerekek suttogni kezdtek, míg végre
Böske türelmetlenül meg is kérdezte:

— Mikor jön már?

Maresuka okos, nagy lány, megmagya-
rázta neki.

— Tudod, Böske, most nagy hó esett,
aztán a kis Jézus aranyos szánkója megakadt a
hóban. Azért nem jöhet. De ha jó leszel, várj
csak, ujesztendőre majd ideér.

Ezen aztán csöndesen elbőbiskoltak s le-
fektették őket. Magunk átmentünk Garabos
Ferenckéhez. Oda bizonyosan megérkezett a Jé-
zuska is.

Olyan akkurátus ember Garabos Ferenc,
hogy messze földön alig tudom párját. Módos és
tisztességtudó s takaros rendben van a háza-
tájéka is, noha az istenáldás egy csöppet sem
lukarkodott ezen a környéken. Tizenegy eleven
gyerek jár ki a pitvarából. Az ember, ha ezt a
nyüzsgő gyereksereget látja, szinte azt hinné,
hogy valami kisdudóvó vagy iskola a Garabos
Ferenc uram háza, ugy dől a gyerek belőle.
Pedig csak jámbor földművelő.

Kilenc szép hajadon. Tulipán, lilium, mus-
kátli, fehér róza, piros róza, viola, teljes szegfű,
májoránna; mind ott virít a leányok piros-pozs-
gás arcán, mosolygó, ragyogó két szemében.

Ilyen bokrétaival sem akárcinek ékes a háza.
Meg két fiu. Ott sürog-forog valamennyi a tűz-
hely meg az asztal körül, a mi már majdhogy
roskadozik a sok fűszeres étel alatt.

— Boldog ünnepeket, Garabos Ferenc uram!

— Rése legyen benne, ténsuram.

— Hát hogy van a familia?

— Köszönöm kérdéset, semmi baj, hál' isten-
nek, Juliska, az már menyecske; tavaly ment
férjhez a bogáti jegyzőhöz. Egész uri asszony,
de azért itt van az is az urával. Erzsike bizony
csak szegény parasztasszony maradt; Galambos
István a hités ura, ha tetszik ismerni. No, semmi.
Szántóvetőre is szükség van a világon.

— De van ám, Garabos Ferenc uram!

— A többi is csak növekedik, Isten jóvol-
tából.

Mert Garabos Ferenc mindent az Istennel
kezd és az Istennel végez. Meg is látszik rajta.

— Hát a fiuk, szomszéd? Azokat tán még
nem is láttam?

— A fiuk? Azok már diákok, ténsuram.

Kollégyombá járnak. De erre a napra hazajöttek
ők is.

— Iskoláztatja őket?

— Már bizony igen.

— Aztán mi végre?

Garabos Ferenc megsimitotta a deres fejét.

— Azt szeretné az ember, tetszik tudni, ha
ur lehetne belőlük...

— Ur?

— Igenis, instálom. Szolgabíró vagy tanfel-
ügyelő. Vagy olyan, aki történeteket csinál az
ujszágba, mint a ténsur. Hogy ne éljenek anyyi
bajjal, mint a magamfajta szegény parasztember.

— No már ebben nem jól okoskodik ki-
gyelmed.

— Dehogyan nem. Mikor az ember naphosz-

szat is elszántogat egyetlen árva pengőért. Az ur
már mégis csak könnyebben él.

— De bizony mi is elszántogatunk, sokszor
éjszaka is. Hozzá még: rendszerint hiába. Itt
meg, hálistennek, elég bőiben vannak minden
jónak. Bezzeg, nálunk az idén karácsonyfára sem
jutott. Ilyen az uri élet.

— Hogy lehet az? Hiszen hát megír a
ténsur egy történetet, aztán dől érte a pénz.

— Dől. Mindjárt elmondom, hogy hogy dől.
Most éppen a nyáron, hogy költőzködben vol-
tunk, az utolsó garasig elfogyott a pénzeszkénk,
ami megvolt. Gondolhatja kigyelmed: ilyen
hosszu uton nem hurcolják ingyen az embert
Irtam hát, amint kigyelmed mondja, egy törté-
netet az ujságba és a huszonöt pengőt, amit
érette adtak, gondosan félretettük. Karácsonyra,
ha majd a kis Jézus hozzánk is ellátogat, a gyere-
knép közé, ne jöjjön üres kézzel.

— Az már valami: huszonöt pengő!

— Várjon csak kigyelmed! Az volt a baj,
hogy kifelejtettük a szeptember hónapot a ka-
lendáriumból. Akkor kezdődik az iskola. A gyer-
mekeknek ruha kell, cipő kell, meg sok-sok tö-
méntelen könyv. Ma sem tudom, hogy telt ki
mind a négynek, de annyi szent, hogy a huszonöt
pengőből egy árva garas nem sok, annyi sem
jutott a kis Jézusnak.

— No, hiszen irt a ténsur másik történetet.

— Irtam. Megkaptam a huszonöt pengőt
azért is.

— Ugy-e?

— Ugy. Hanem azt is tudja kigyelmed,
hogy presbitérium is van a világon.

— Mi köze annak a huszonöt pengőhöz?

— Én nem tudom. Hanem azért a presbi-
térium a nyakamra küldte az írást, egyenest a

megvan együtt az áhitott boldogság könnye és a sejdített bánatnak mosolygása. De felviharzik a *torozó* s megpezsdi tőle a büszke férfit, büszkén és szilajul lejt előre a leventék sora, a szerelmes hajadonok lángoló tekintete követi a daliákat, akik méltóságos hevülettel lejtik el a vítérség és a honszeretet dalát. És felhangzik a *csalpa*, ez az igazgató melódia, amely ringásba hozza a magyar nő utólrhetetlen báját, azt a szűzies, ártatlan, méltóságos kacérságot, amelynek ellenállhatatlan a varázslata. Édesen csábítja maga felé a táncosnó a pártját, hajlongva vonzza őt magához, de amikor feléje nyul a férfi, elsziklik mellőle mosolygva, minden mozdulata egy-egy melódia, amely vágyakat gerjeszt, minden lépte egy-egy negédes, édes ígéret... Lám, ilyenek a strófái a *körmagyarnak*.

Az idén télen el fogják járni ezt a táncot egy bálon: — *Berlinben, a császári udvarnál*.

Mondom neked, fiam, iktassátok bele a *körmagyart* hamarosan a ti táncrepertoártokba is. Mert ha megesik rajtatok az a szegény, hogy a német császár udvaránál hódolnak a *körmagyarnak*, a ti báljaitokon pedig nem, akkor ebből nagy botrány lesz. Nem magam miatt mondom ezt, habár ez esetben én sem kerülnék el némely kellemetlenséget. Akkor ugyanis jegyet váltanék a legközelebbi elitbálra, ott teremnek a tánc terem közepén s elordítanám magam:

— *Kotródj haza, korcs nemzedék, idegen bálványokat imádó, más népek majmolója.*

Ebből aztán kerekedne egy csomó lovasias afférem.

Táncoljatok hát *körmagyart* a magyar bálkon.

Én békés ember vagyok: nem szeretem az afféreket.

BELFÖLD.

A kereskedelmi miniszter *Fécsben*. *Hegedűs* Sándor kereskedelmi miniszter *Vértessy* Sándor osztálytanácsos és dr. *Hollán* elnöki fogalmazó kíséretében ma dében Bécsbe utazott. A miniszter utazásának értesülésünk szerint egyrészt a főhercegeknél való tiszteletgés a célja, másrészt pedig kisebb horderejű adminisztratív kérdések megoldása, valamint egyes, tárcáját érdeklő intézkedések módosításainak megállapítása.

végrehajtó volt a postása. Hogy fizessen huszonöt pengőt, egyházi adóra. De tüstént.

— Meg kellett volna kérni, hogy várjanak el.

— Megkértem. Irtam az egyik presbiternek. Hatalmas, gazdag ember, a pénz majd fölveti. Gondoltam: annyi kincs között egy kis szív is megakad talán... Elsoroltam, mennyi gondom, bajom van, költségekkel, keresztelvel, a gyerekek iskolázásával.

— Aztán, persze, rendben volt a dolog?

— Rendben. Azt felelte rá, amit kegyelmed kérdezett az elébb, hogy mi köze ahhoz neki? Igaza is van. Mi köze volna a más bájához? Kivált ha neki magának semmi baja sincs. Ambár Jézus Krisztus, ha jól tudom, nem éppen erre oktatta a presbitereket. Tehát az régen volt. Elég az hozzá: a huszonöt pengőt megint csak el kellett fizetni. Keservesebb pénz, azt hiszem, sohasem adtak még isten dicsőségére.

— Semmi no. Meg tetszett írni a harmadik történetet is.

— Meg én, Garabos uram. Sebtiben, hamarosan, mert a karácsony már nagyon közeledett. Megjött a huszonöt pengő azért is.

— Hálisstennek!

— Azt sóhajtottam én is, mikor az ötpeccés levelet elhozták a könyves műhelyből, ahol az újságot csinálják. Megbeszéltek a feleségemmel, mi minden telik a huszonöt pengőből. Marcsukának keztyűt, levélpapírost veszünk, (könyvet magam irtam neki), Bandinán számlóépepet, fejtőre kokát; Bóskének cifra szoknyás bábút; Szabolcsnak esőgörsapkás, vidám pojáéát, akivel

A brassói román iskolák. A *Keleti Értésítő* című könyvatos a következőket írja:

A brassói román iskolák ügyében folytatott diplomáciai tárgyalások immár befejezéshez jutottak. A két kormány megállapodása négy pontban foglalja össze a segélyezés jövőendő módját. A legfontosabb az első pont, amely szerint a román állam kötelezte magát, hogy Budapesten a magy. kir. állami adópénztárban letét gyanánt el fog helyezni egy bizonyos tőkeösszeget, melynek kamataiból alakítandó lesz az a járadék, mely a brassói gör. kel. Szent Miklós egyház templomának és iskolájának segélyezésére lesz fordítandó. A letétbe helyezendő tőke összege később fog megállapítani. A második pont szerint a járadékösszeg átvételére csakis a brassói egyháztanács *hivatalban levő elnöke* van jogosítva. A harmadik pontban a magyar állam vállal kötelezettséget arra nézve, hogy ezen segélyt örök időkre, mint kizárólag a brassói egyházat megillető elismeri és hogy mindenkor tisztetben fogja tartani a román kormánnyal megkötött ezen egyezményt. A brassói egyház ellenben a negyedik pontban fenntartja magának a jogot, hogy azon esetre, ha ezen egyezményt a magyar kormány megszegné, visszakövetelje az egész tőkét, illetőleg járadékot. A tárgyalások a külügyminisztérium útján folytak.

A könyvatosnak erre a hírére ezúttal csak azt jegyezzük meg, hogy egyes részleteiben közel jár ugyan a valósághoz, de részint hézagos és egyes részeiben téves is. A legnagyobb tévedése az, hogy a tárgyalásokat már befejezték. Ez eddig nem történt meg, noha már legközelebb remélhető a két kormány megegyezése. Az egész dolog geneziséről pedig most már megírhatjuk a következőket. Egy oláh vojvoda bizonyos oláhországi birtokok jövedelmét hagyományozta a brassói oláh egyház és iskolák javára, s ezek egy ideig élvezték is a birtokok jövedelmeit. A *Bánffy-kormány* azonban — nagyon helyesen — nem akarta tűrni, hogy Romániában levő birtokok jövedelmeit Magyarországnak levő iskolákra fordítsák, még pedig minden ellenőrzés nélkül és abból indulva ki, hogy idegen országból jövő pénzeket csakis a magyar állam közbejöttével lehet Magyarországon kiosztani: követelte azoknak a birtokoknak az eladását és a vételárnak a magyar állami kincstárba való befizetését. Egyszóval, a *Bánffy-kormány* *iniciálta* a dolognak azt a helyes rendezését, mely a Széll-kormánynak remélhetőleg sikerülni fog. Ebből látszik, milyen messze kalandoztak az igazságtól azok, akik ezt a dolgot arra használták fel, hogy a Széll-kormányt holmi apró hazaárulással gyanúsítsák.

A munkástörvény reformja. A kereskedelmi minisztériumban az ipari és gyári alkalmazottak betegség esetén való segélyezéséről szóló 1891: XIV.

törvénycikk módosításának előmunkálatai már befejeztettek. A reformjavaslatok végleges kidolgozására előtt szükségesnek találta a miniszter, hogy a külföldi betegsegélyező pénztárak szervezetéről és működéséről is tapasztalatot szereztesse; e végből dr. *Diószeghy* József miniszteri fogalmazót és *Drexler* Ignác miniszteri számellenőrt Ausztriába és Németországba küldötte ki az ottani betegsegélyező pénztárak tanulmányozása végett.

A szentesi választás előtt. Holnap dől el Szentesen a hetek óta tartó választási küzdelem. A szocialisták kivételével mindegyik párt bizik győzelmében, de alkalmasint pótválasztás lesz a *Kossuth-párti* *Dienes* Márton és a *Sima* Ferenc által támogatott *Molnár* Jenő közt. Az izgatott hangulatra jellemző, hogy *Hentaller* Lajos tegnap megbotozta a Petőfi kávéházban *Molnár* Jenő főkortestét *Gálffy* Sándort provokáló magaviselete miatt. *Gálffy* fegyveres elégtételt kért *Hentallertől*, de ez az elégtételt megtagadta, állítólag azzal a megokolással, hogy *háboruban nincs párbaj*. *Gálffy* erre a bíróság elé vitte ügyét. Érdekes, hogy amint ma *Mezőfi* Vilmos, a szocialisták jelöltje olmondotta programbeszédét, odament hozzá *Pichler* Győző, aki *Barta* Ödönnel együtt *Dienes* Márton támogatására utazott le Szentesre és ott a sok ezer főnyi közönség előtt biztosította őt személye iránt érzett rokonszenvével.

Hagyják békében a hadsereget!

— Ő felsége párbeszéde dr. *Stranskyval*. —

Bécs, január 13.

A nap szenzációja az a párbeszéd, amely ma a delegacionális ebéd után vége ment ő felsége és dr. *Stransky* cseh képviselő között. Szemtanuk mondják, akiknek nagyon sokszor volt alkalmuk az uralkodóval szemtől-szemben állni viharos politikai zűrzavarok napjaiban, hogy a királyt még sohasem látták olyan haragosnak és izgatottnak.

Közvetlenül ebéd után történt. Alighogy a cerele megkezdődött, ő felsége egyenesen dr. *Stranskyhoz* lépett s e szavakkal szólította meg:

— Ön nagyon élesen beszélt legutóbb!

Stransky: Azt hiszem, hogy az ilyen éles beszéddel jobban megnyugtatom a népet, mintha egyáltalán nem beszélnék.

A király élénken közbevágott:

— Sőt ellenkezőleg, az ilyen éles beszéd még jobban felizgatja a népet!

Stransky: Felső, ha a nép képviselői kifejezést adnak a nép érzelmeinek, az látja, hogy

versenyt kacagjon. Azonfölül a karácsonyfára aranyos diót, almát, vérből narancsot, ropogó cukrot, csokoládét, fűzét, ezüstből pókhálót, színes, csillogó viaszgyertyát. Lesz itt öröm! Három nap, három éjjel, tán egész ujesztendeig még a Cirmos is a karácsonyfáról dorombol majd.

— Eppen, mint nálunk.

— Éppenugy. — Karácsony szombatján, reggel, mialatt a feleségem készülődött, hogy együtt mehessünk be a városba, sorra járni a cifra boltokat, összeválogatni a kis Jézus málháját, azalatt az én szobámba egy emberséges ember kopogtatott be. Hivatalban van ő is, mint én. Bizonyosan éppen olyan ur is, mint én... azzal a különbséggel, hogy kétszer annyigyereke van, mint nekem és feleannyi fizetése. Szepege mondta el, bizalmasan, hogy egy árva garasa sincs, pedig a nyolc gyerek ugyancsak várja a karácsonyfát. Egyszóval: kerek huszonöt pengő kéne...

— Az áldóját! — káromkodta el magát Garabos Ferenc uram, — csak nem adta tán oda neki a ténsur?

— Már hogyne adtam volna! Először is az én házamnál csak négy gyerek sir a karácsonyfa után; az övénel nyolc...

— Hát ha ötven is? Inkább a másé sirjon.

— Igazság szerint senkinek sem kellene sírnia, Garabos Ferenc uram... Aztán pedig mit gondol kigyelmed, ha én azt mondtam volna, hogy nincsen huszonöt pengőm?... No, vége is lenne egyszerre minden becsületlen! Mert tudhatja azt kigyelmed nagyon jól: az embert

nem azért szokták megbecsülni, mert nincsen huszonöt pengője, hanem azért, hogy van...

— Az már csakugyan igaz. Kivált az uraknál...

A sarokban már ekkor Garabos Ferencé, meg a bogati jezőző felesége fölguytotta a karácsonyfát. Színes, tarka lánjai beragyogták a szobát hittel, áhitattal, mindenféle drágasággal. A gyerekek betódultak és hamarosan széjelpakodták a kincsesárat. A két diáknak is hozott Jézuska sok becses iskolai szerszámot: cirkalmat, lineát, rézfódeles, rugóra járó tintartót, ezüstös plajbászt, aranyvágású könyvet, írotollat. Ilyen megrakott szekérel mennyivel könnyebb lehetett az útja! Garabos Ferenc nem győzött betelni az örömmel.

— Látja, ténsuram, mindent megadok nekik, ami szükséges. Hogy boldoguljanak.

— Látom, látom, Garabos Ferenc uram. Hanem valaha, ilyen karácsonyestén, engem is ennyi sok parádés szerszámmal indított el az édes apám, isten nyugosztalja! Azóta, hogy javarészt megjártam az utnak, azzal a pennával, cirkalommal mennyit összemérem, mennyit összeirtam! Földet, virágot, huszonöt pengőket... másnak. Magamnak annyit se, amivel a betlehemi fát a gyermekeimnek meggyujthassam... Azért ne is haragudjék kigyelmed, de most is csak azt kívánom, hogy a fiai is olyan derék, jámbor földműves emberek legyenek, amilyen kigyelmed. Bizony mondhatom, hogy a saját gyerekeimnek sem tudnék külön istenáldást leimádkozni!

Tartalékos tiszti és hadapródi felszereléseket jutányos árak mellett, legjobb kivitelben, ajánl az első dél-magyarországi egyenruházati intézet
KOLARITS NÁNDOR. Temesvárott.

ogatt jó kezek védik s ezzel, gondolom, csakis a nép megnyugtatótást ériük el.

Az uralkodó most így szólott:

— A zse-kérdésben az én álláspontom az önével ki-
ngesztelhetetlen. Nem tudok megbékülni az önével és ké-
res volnék statáriomot hirdetni, ha a nép e kérdésben nem
alkalmazkodnék a hadsereghez. A hadsereg ügyeiben
nem ismerem tréfát s már most kijelentem önnek,
hogy senkinek sem adnék amnesztiát.

A közelállók elképedve hallgatták a ki-
rályt, Stransky pedig feszengve megpróbálta vé-
lelmezni a cseh álláspontját. De a felség izga-
tottan folytatta:

— A nép fel van bujtoztatva s ez az intelligens
osztály műve. A tselovici afférkor kezdődött a dolog!

Stransky: Felséges uram, legyen szabad
megjegyznem, hogy igenis az intelligens osztály
kezdte ezt, mert az jobban ismeri a törvényt, az
pedig nem parancsolja, hogy hier szóval kell je-
lentkezni, csak azt rendeli, hogy a tartalékosnak
elő kell lépnie s át kell adnia katonai igazol-
ványát.

— Doktor ur, ez ügytéli fogás — vágott élén-
ken Stransky szavába a király. Mondom önnek, hogy
ez szolgálati nyelvkérdés, a hadseregben pedig a szol-
gálati nyelv a német!

Stransky: Nagyon kedvezőtlen követke-
ménye volna annak, hogyha ebből az afférből
nem találunk kibontakozást és ha a cseh nép
érzelmeit nem kimélnék!

— Magam is sajnálnám — felelt a király —
de még egyszer mondom: hagyjanak békét a hadse-
regnek!

Most más politikai kérdésekre tért át ő fel-
sége és felszólította Stranskyt, hogy hasson közre
a cseh és a németek kibékítésében.

Stransky: Felséges uram, mi annyira enge-
dékenyek vagyunk, hogy az már nem is egyez-
tethető össze álláspontunkkal; de a másik részen
nem tapasztaljuk ezt az előékenységet, így az-
tán nem rajtunk fog mulni, ha a megegyezés
nem fog sikerülni.

— A megegyezés az egyetlen — mondotta
erre a király — ami jobb jövővel kecsegtet.

Ezzel végződött a párbeszéd.

A delegációk.

Bécs, január 13.

Az osztrák delegáció ma délben tizenkét
órákor nyilvános ülést tartott, melyen folytatta a
külföldi költségvetés tárgyalását. Az ülésnek
reánk nézve egyedül érdekes momentuma Fer-
jancsics dalmát képviselőnek, az osztrák kép-
viselőhöz volt előlélekének, a dalmát tartomány-
gyűlés elnökének beszéde volt, melyben Ugron
beszédének Boszniairól szóló részéből kiindulva,
nemesak Magyarországnak Boszniaira való igé-
nyét támadta meg, hanem Horvátország közjogi
helyzetéről is furesa elmefuttatást eresztett meg.
Enunciálta ugyanis a magyar-horvát perszoná-
liumot. Ilvesmit ugyan már hallottunk a zagrabi
vadaktól, de hogy az osztrák delegációnak mi
közé hozzá, azt nem is sejtjük.

Az ülés elején gróf Goluchowski Agenor kül-
ügyminiszter három hozzáintézett interpellációra vá-
laszolt. Először az osztrák aliatvalóknak Németor-
szágból való kiltitása ügyében nyilatkozik és kijel-
enti, hogy ezekben az esetekben semmiféle rossz-
akarattal, vagy rosszszeműség nem nyilvánult Német-
ország részéről; ha történt ilyen eset, az tisztán
közgazdasági intézkedés volt.

Ezután a külföldi tisztviselők és szolgák hely-
zetére vonatkozó interpellációra felel és megjegyzi,
hogy a külföldi hivatalban alkalmazott szolgák hely-
zete sokkal jobb, mint más miniszteriumokban. Ami
pedig a külföldi hivatalokban levő udvari alkalm-
ozottak állását illeti, azoknak elhaladásáról ő a saját
hatáskörében gondoskodik.

Végül arra vonatkozólag, hogy a külföldi minisz-
teriumból kikerülő közlemények közlését illetőleg a
magyar lapok előnyben részesülnek a német lapok

főlött, ez a külügyminiszter szerint nem áll. De az
is természetes, hogy ő az egyes lapok értesülését
nem ellenőrizheti, ez az ő ingerenciáján tulesik;
kijelenti, hogy a külügyminiszteriumból hivatalosan
kikerülő közlemények átadásával egy lapot sem ré-
szesít előnyben.

Mind a három választ tudomásul vették.
Ezután kezdődik a külföldi költségvetés tárgyalása.
Dumba előadó nyitja meg a vitát, s a költség-
vetés elfogadását ajánlja.

A következő szónok Kaftan ifju-cseh, aki a
költségvetést nem fogadja el. Aggodalmának ad ki-
fejezést, hogy Ausztria, Németország és Anglia köz-
zeledése következtében idegen érdekszférába fog
jutni, amely a monarchia gyengítésére fog vezetni.
Utál arra, hogy Németország egészen új irányba
tereli külügyi politikáját. A Kelet-Ázsiában épülő
Orient vasutak okozták azt, hogy az egész német
kivándorlás a Balkán felé Kis-Ázsiát lepi el. Ausztria-
Magyarországnak Oroszországgal egyöntetűen kellene
eljárni, de sajnos, Oroszországgal való közös eljárá-
sát lehetlenné tették az utolsó szerb események.
Szerbiában a szászegő Milán veszodelmes tüzet szított.

Előnk félbeszakítja a szónokot és főkéri, hogy
idegen fejedelmet ne sértessen. (Főkialtások
az ifju-csehnek oldaláról: Milán többé nem fejedel-
lem! Ő egy lefokozott fejedelem, olyan ember, mint a
többi!)

Kaftan folytatja beszédét és azt mondja, hogy
a szerb merénylők elítélése igazságtalan volt és ki-
hívása az egész művelt világnak, amelyet illetőleg
európai beavatkozásra lett volna szükség.

Mindaddig, míg a külügyminiszterium az ő mor-
ális támogatásával előegíti és a németeknek Cseh-
országban nagyobb befolyást biztosít és folyton oly
ügyekbe avatkozik bele, amelyek az ő hatáskörén
kívül állanak, a csehok a legnagyobb ellenállást fog-
ják tanusítani.

Szóba hozza a Vaskapu-illetéket és azt mondja,
hogy az sokkal magasabb, mint amekkorát az Északi-
tengernél szednek be. Ezek a magas illetékek csakis
arra vannak irányítva, hogy az osztrákok érdekei
károsodást szenvedjenek. Ezek alapján nem fogadja
el a költségvetést.

Ferjancsics sürgeti a második déli vasut össze-
kötését Triesztel; foglalkozik a kivándorlás ügyével
és azt óhajtja, hogy a Balkánon Ausztria morális
és közigazgatási befolyást nyerjen. Ezután Ugronnak
a magyar hadügyi bizottságban elmondott beszé-
dére reflektál, melyben Ugron azt sürgette, hogy
Bosznia készítsék elő azt a helyzetet, hogy Bosz-
nia történelmi jogoknál fogva a magyar királysághoz
csatlakozzon. Ugron azt fejezte ki, hogy Bosznia ma-
gyar tartomány volt és mindig a magyar közönaeg
fennhatósága alá tartozott. Ferjancsics ezzel szemben
ki említi, hogy nem felel meg a történelmi valóság-
nak az, hogy Bosznia tartománya lett volna a ma-
gyar királyságnak; valamint az sem igaz, hogy
Horvátország valaha a magyar korona alá volt volna
rendelve.

Mikor a nemzeti dinasztia Horvátországban ki-
halt, Horvátország az Árpád-házzal perszonáli-unióra
lépett, de nem mint a magyar korona függeléke.
Ebből következik, hogy Magyarországnak Boszniaira
semmiféle történelmi joga nincs és nagyon is
ideje már, hogy Bosznianak horvátországosága
kielégítő módon rendeztesse. Boszniahoz kizáró-
lag a horvátoknak van joguk és nem sza-
bad megengedni, hogy mindenütt érvényesüljön
Magyarország magyarosító törekvése és Bosznia
illető vágyakozása. Magyarország mindenütt erő-
szakosan magyarosít, legjobban mutatják ezt a
horvátországi viszonyok. Itt a közigazgatási tiszt-
viselők is kötelezetnek arra, hogy magyarul tud-
janak és hogy mindenütt Magyarországnak he-
gemóniáját biztosítsák. A magyarok semmitől sem
rettennek vissza, hogy magyarosító törekveiket a
gyakorlatban is érvényesítsék. Legutóbb a zászló-
kérdésben a katonai erő beavatkozását is igénybe-
vették s e címen telmelték mintegy 100.000 forint
költséget is Horvátországnak kellett megfizetnie.
Beszédében hangsúlyozta, hogy nem szabad Ma-
gyarország Boszniahoz való igényének tovahara-
pódását megengedni s ez ellen a legbátrorozot-
tabb állást kell foglalni. Panaszkodik a felett,
hogy a monarchiában mindenütt hátrébe szorítják
Horvátországot, pedig ideje volna, ha ez ország ér-
dekeire is figyelemmel lennének, mert Horvátország
képezi délen a monarchia egységét.

Wintzky elismeri a külügyminiszter politiká-
jának helyességét, óhajtja a monarchiában s külön-
ben Ausztriában dúló vízfolyó békés megoldását.
Panaszkodik a rutén nép elnyomása miatt és kéri,
hogy a monarchia tegyen valamit a rutén népet.
Ezután előnk jelenti, hogy miután meg jelent-
keztek szónokok, az ülést, tekintettel az öt órai ud-
vari ebédre, berekeszti. A legközelebbi ülés hétfőn
11 órákor lesz.

A magyar hadügyi jelentés.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma
tette közzé jelentését, mely összefoglalja az albizot-
ság határozatait. Ezek közül ismertetjük a követ-
kezőket:

A pótlóvak beszerzésére vonatkozólag a jelen-
tés ezeket mondja: Az albizottság tárgyalásai folya-
mán a közös hadügyminiszter előadta, hogy a Magyar-
országon minden év tavaszán és őszén tartatni

szokott lóvásárokat a magyar királyi földmívelésügyi
miniszterium kezdeményezésére megszüntette. Az al-
bizottság ezt a nyert felvilágosítások után tudomásul
vette ugyan, de felette kívánatosnak tartja, hogy
kivált a kisczagda érdekében közvetítők mellőzése-
vel minél több ló vásároltassék. Ezért az állandó
lóvásáro-bizottságokat utasítandóknak véli, hogy ezen-
tel keressék fel a rendes vásárokat is azon cél-
ból, hogy azokon a kisbirtokosoktól közvetlenül
is minél nagyobb számban lovakat vásároljanak. Tu-
domásul vette továbbá az albizottság a hadügyi mi-
niszternek azt a kijelentését, hogy a maga részé-
ről hajlandó volna a Magyarországon létező eresz-
méneskari intézményt a m. kir. honvédelmi minisz-
terium kezelésé alá bocsátani.

Ezek előrebocsátása után az albizottság a kö-
vetkező határozati javaslatnak az elfogadását ajánlja:

A hadügyminiszter válasza a pótlóvak be-
szerzésére vonatkozólag tett intézkedésekről tu-
domásul vétetvén, felhívatik a hadügyminiszter,
hogy a folytatólag teendő intézkedések eredmé-
nyéről a jövő évben is terjeszsen hasonló je-
lentést és kimutatásokat az országos bizot-
tság elé.

A magyar ipar részesítésére nézve a jelentés ez-
ket tartalmazza:

A hadügyminiszter azt válaszolja, hogy azon
hányad, amely a császári és királyi hadsereg ruhá-
zati és felszerelési tárgyainak szállításánál a magyar
ipar részére fenntartott, a jövőre is ennek fog jut-
tatni. Ha pedig a magyar kisipar a neki szánt
részét valamikor igénybe nem venné, akkor ezen rész
a különböző gyárak lehető tekintetbevételével szin-
tén a magyar iparnak fog átengedtetni.

Az albizottság a választ a hadügyminiszter
azon kijelentésével kapcsolatosan veszi tudomásul,
hogy a magyar ipar számára fenntartott rész alatt
ezentul azon arány értendő, amely a főemélt kvótá-
nak természetesenü következése; tudomásul vette
továbbá az albizottság a hadügyminiszternek azon
kijelentését, miszerint ezentul újabb szerződések
megkötésénél a kereskedelmi miniszter közbenjárása
fog igénybe vétetni.

Hogy pedig a hazai ipar érdekében ez a fon-
tos ügy továbbra is ellenőrizhető legyen, az albizot-
ság elfogadásra ajánlja a következő határozati javas-
latokat:

I. Az országos bizottság a hadügyminiszter
választ tudomásul veszi azzal, hogy a cs. és
kir. hadsereg ruházati és szerelési tárgyainak
szállításánál a magyar ipart megillető részesedés
jövőre is ennek biztosítását; ha pedig a ma-
gyar kisipar a neki szánt részt valamikor igénybe
nem venné, akkor ezen rész a különböző gyár-
ak lehető tekintetbevételével szintén a magyar
iparnak engedtesék át.

II. A hadügyminiszter felhívatik, hogy a had-
sereg és haditengerészet részére megszavazott
és felhasználott összes kiadásokról az 1900. évi
költségvetés zárszámadásaival kezdődőleg és
kapcsolatosan évenként oly kimutatásokat terjesz-
sen elő, melyek cimenkénti összegekben kife-
jezve kiténtetik, hogy ezen kiadási összegekből
mennyi használtatik fel a monarchia egyik és
mennyi a másik államában.

Az elemzési cikke beszerzésére nézve az albi-
zottság a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

Tekintve, hogy azon jogos végeől, miszerint
az elemzési cikke és termények lehetőleg
termelőktől a legközvetlenebb uton szerzesse-
nek be, még mindig a legnagyobb gondoskodást
és figyelmet igényli, felhívatik a hadügyi kor-
mányzat, hogy ezen beszerzéseknél a szükségelt
szállításokra vállalkozó testületeket, jelesül a gaz-
dasági egyesületeket és szövetkezeteket vegye
első sorban figyelembe. Ezen erkölcsi testületek-
kel a szükségleteknek kellő időben való közlése
mellett ajánlatételre az alkalmas gazdasági idő-
szakban és elegendő határidő biztosítása mellett
hívja fel, velük az árakat közvetlen tárgyalások
utján egyezkedés az egyes vidéki igények szer-
int az illető parancsnokságok után megállapí-
tani és a szállítandó mennyiségeket biztosítani.
Ha ezen tárgyalások sikertelenek maradnak,
csak akkor tartandók meg a nyilvános általános
árléjtések.

Utasítandók lennének továbbá az egyes ez-
redparancsnokságok, hogy a lólapot, de főleg a
széna- és szalmaszükségletet az egyes helyi vi-
szonyok szerint saját hatáskörükben közvetlenül
a termelőktől igyekezzenek beszerezni. Hang-
súlyozandónak tartja továbbá a bizottság, misze-
rint a katonai szükségletek közvetlen szállítására
szerződő magántermelőnek csak az tekintendő,
aki saját termését adja el. A hadügyi kormány-
zat felhívatik, miszerint szerződésének feltételei
által és egyéb rendelkezéseire álló módon igye-
keznek megakadályozni azt, hogy a szerződést
kötő termelő vagy termelők mások terményeit
szállítsak avagy a szerződést alvállalkozókra
ruhazzák, mert az ilyen eljárás nem felel meg a
közvetlen forrásokból kívánt beszerzés céljának,
sőt a cél elérését egyenesen lehetlenné teszi.

A magyar delegáció hétfőn déli 12 órákor nyil-
vános ülést tart. Napirend: A hadügyi albizottság
jelentése.

MOLL SEIDLITZ POR

felülmulhatatlan házszer mindama gyomorhajónál, melyből a rossz
emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL kö-
szinténye kérendő eredeti dobozokban 1 forintával.

MOLL-FELE FRANCIA BORSZESZ és SÓ

Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsolés, csusz, köszvény és egyéb meghűlési hajónál.
A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 90 krajcárjával kapható.
MOLL készítmény kérendő.

A berlini félhivatalos *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* a magyar delegáció tegnapi nevezetes ülésével kapcsolatban a következőket írja:

Kállay pénzügyminiszter, mint már jelentettük, a magyar delegációnak január 11-ikén tartott ülésén gróf Goluchowski képviselőjében felszólalt, hogy a külügyi költségvetés tárgyalása alkalmából megjelölje Magyarország álláspontját a hármasszövetségben. Alkalmat erre Ugron meglepő támadásai szolgáltattak, aki legutóbb Magyarország érzelmeinek a hármasszövetség irányában való bizonyos elhidegüléséről beszélt. Ránk nézve alig lett volna szükség Kállay urnak államférfiúi és a Németország iránt való őszinte barátság által sugalt fejtegetéseire, hogy a magyar nemzetnek és vezetőinek érületét és a benső szövetségben álló Németország iránt való őszinte barátságát kellő világításba helyezzük. A miniszter abból a fogadtatásból, melyre Ugron panaszaival találtak, valamint abból a tetszésből, melylyel saját fejtegetéseit fogadták, joggal levonhatta azt a következtetést, hogy az említett képviselő egyedül áll a maga nézetével. A magyar delegáció január 12-iki tárgyalásai, melyeknek folyamán más kiváló magyar államférfiak is felszólaltak, hogy Németország iránt szimpátiájukat kifejezzék, még inkább hozzáfognak járulni ahhoz, hogy megerősítsék a kölcsönös barátság köteleit, melyek bennünket Magyarországgal sok év óta egybefűznek. Különösen Szilágyi beszéde fontos politikai manifesztáció hatását fogja kelteni.

KÜLFÖLD.

Az osztrák kormány-alakítás. Jóllehet egy bécsi lap ma már közölte is a megalakítandó Koerber-kabinet névsorát, benne a három tárcanélküli miniszterrel: tudósítónk jelentése szerint a bécsi politikai körökben az az általános meggyőződés uralkodik, hogy Koerber missziója máris megihusult és hogy komolyan szó van Koerber és Gautsch együttes megbízásából. Ő felsége egyébiránt holnap fogadja kihallgatáson Koerbert s ekkor fog eldőlni, hogy Koerber akár egymaga, akár Gautsch volt miniszterelnökkel együtt kapja-e a végleges megbízást a kabinet-alakításra.

Ma délben az összes német pártok vezérférfiai ülést tartottak, amelyen főleg azt a kérdést vitatták, hogy belemehetnek-e az osztrák németek a nemsokára megalakítandó Koerber-kormány ama tervébe, hogy egy tárcanélküli német nemzetiségi miniszter is legyen az új kormány tagjai közt. A tárgyalás eredményét titokban tartják.

A háború.

Budapest, január 13.

A hiradás a haretér legnevezetesebb pontjáról ma ugyszólván teljesen szünetel. Csak annyit tudnak, hogy White tábornok helyzete Ladysmithben tarthatatlan s ezért a kapitulációt óráról órára várják. Buller még nem valószínűsítette meg azt a tervét, hogy megkerüli a boerokat s ilyen módon jut közelebb Ladysmithhez. Azt a táviratát, amely arról szövege, hogy a Tugela-folyóhoz érkezett s elfoglalt egy hidat, ma odamódosították, hogy nem hidat foglalt el, hanem egy kompot kerített hatalmába, amely Colensótól 15 mérföldnyire átkelésre szolgált a Tugela. A mai tudósítások a következők:

London, január 13.

Arról, hogy a boerok a Ladysmith körül emelkedő összes magaslatokat elfoglalták, mint a brüsszeli lapok jelentették, itt beavatott helyeken semmit sem tudnak.

London, január 13.

Ujabb jelentés szerint Buller tábornok tegnapelőtt nem a Tugela folyónak egy hidját szállta meg, hanem egy kompot kerített hatalmába, amely Springfieldtől északra, 15 mérföldnyire Colensótól, nyugatra átkelésre szolgált a Tugela folyón.

London, január 13.

Ma reggel 7 órakor ötszáz City-önkéntes indult Dél-Afrikába. A kora reggeli óra dacára is nagy néptömeg gyűlt össze azokon az utcákon, amerre a csapatok a pályaudvar felé tartottak. A közönség hazafias dalokat énekelt és az önkénteseket lelkes óvációkban részesítette. A Mansion-House előtt a lordmayor és a City képviselőtestületének tagjai üdvözölték az önkénteseket.

London, január 13.

A City által kiállított ezer önkéntes közül ötszáz ma reggel indult a csatatérre. A lakosság nagy óvációt rendezett ebből az alkalomból. Olyan tömeg lepte el az utcákat, mint a királynő jubileumakor. A csapatokban a rend teljesen fölbomlott. Az önkén-

tesek egyenként, a néppel ölelkezve szállingóztak a nyugati állomáshoz. Így esett, hogy reggel nyolc óra helyett tízenegykor indultak el az önkéntesek, mert addig tartott, míg valamennyien az állomásra értek.

London, január 13.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Oranje Riverből 9-iki kelettel: A Zontpansdriften (Oranje) állomásozó angol csapatok jó egészségben vannak. Eddigelő még nem került harcra a dolog. Azt hiszik azonban, hogy az ellenség egész közel van.

London, január 13.

Earl of Ava, Dufferin márké legidősebb fia behalt január 6-án Ladysmith előtt kapott sebébe.

London, január 13.

A Central Newsnek jelentik Naupoorthól: French Suffolk ezredének Colesbergnél való katasztrófájában nem a tisztok a hibások. Az elesett Watson ezredes gondos vizsgálat után hitte, hogy ezrede elfoglalhatná a Colesbergtől észak-nyugatra lévő magaslatot, mely Colesbergen uralkodik. French beleegyezett a támadásba. Watson ezredes erre az ezred négy századával hajnalban nagy csöndben megindult a magaslatra, hogy oda föllérve rohammal elfoglalja. A boerok azonban résen voltak és készen várták az angolokat. Halotti csöndben várták a rohamot s mikor a Suffolk-ezred ugyszólván szuronytávozásra volt, egy jelre szörnyűséges puskatűzet kezdtek, mely az angolokat ugyszólván lesöpörte. Watson ezredes éppen ezt kiáltotta: Század, rohamra! mikor keresztül lötték és összerogyott. Most e kiáltás hangzott: Század vissza! Azt hiszik, hogy ezt a boerok közül kiáltották. Az életben maradt angolok azt hitték, hogy tisztjeik kommandója ez és futásnak eredtek, miközben a hegyoldalon lefelé egymást tiporták le. A boer golyók egész sorokat terítettek le a futók közül. Csak a tisztok nem akartak futni és a tizenegy tiszt közül csak egy tért vissza. Egy század, 107 ember, mely futott idején, fogságba került.

London, január 13.

A Scotsman szerint a ladysmithi harc a legborzasztóbbak egyike volt. A csatáról egy tele volt halottal, hogy az angol tábor egészségügyi állapotát veszélyeztette. Az a hír, hogy White négy század boert foglyul ejtett, nem bizonyult valósnak. Hivatalosan 11-én újabb kilenc tífuszban való elhalálozást jelentenek Ladysmithből.

London, január 13.

A North American Review a minap Leyds transvaali ügyvivőről e feleleteket kapta. Arra a kérdésre, meddig húzódhatik a háború, azt felelte, hogy az sok előre nem látott körülménytől függ; ha azonban a valódi háború a boerokra nézve eredménytelen lenne, guerilla-háború következne, mely rendkívül hosszadalmas lenne. Arra a kérdésre, hogy Transvaal pénzügyei lehetővé teszik még sokáig a háboruskodást ezt felelte: Attól függ, mit jelent a sokáig. Ő jót áll arról, hogy Transvaal pénzügyi forrásai teljesen elegendők a háborúnak a boerok által gondolt valószínű tartamára. Arra a kérdésre, hogy a boerok végleges győzelem esetén megelőlegeznek-e a mostani határakkal, Leyds nem felelt. Arról, hogy az angolok győzelmük esetén mit tesznek, nem tud egyebet az angol lapokban mondottaknál s a lapok sem értenek egyet ebben a dologban. Leyds kijelentette továbbá, hogy a boerok sohasem fegyvereznének föl bennszülötteket európaiak ellen. A boerok nem hitték, hogy valamely európai ország intervenciánál fog és ő nem mondhat véleményét sem arról, hogy efféle intervenció lehetséges-e.

Páris, január 13.

A Matin azt a szenzációs hírt újságolja, hogy Anglia a Dél-Afrikából jövő diplomáciai leveleket felbontja és a levelek tartalmát megváltoztatja.

London, január 13.

Sir Charles Dilke a parlament megnyitásán indítványozni fogja, hogy a királynőhöz intézendő föliratba vegyék fel a következő mondatot is:

Sajnáljuk, hogy a miniszterek nem látták előre, hogy Transvaal és Oranje mekkora haderőt fognak ellenünk sikkra állítani s hogy ámbár elég alkalma lett volna arra, hogy minden tekintetben jól legyen értesülve, mégis még a legszükségesebb katonai intézkedéseket sem tette meg.

London, január 13.

A Reuter-ügynökség jelenti Pretoriából a követ megjelölése nélkül: Hivatalos közlemények szerint az angol csapatokat múlt vasárnap Colesbergnél veszteséggel visszaverték. A boerok veszteségéről nem érkeztek újabb jelentések. Az angolok megtámadták a boeroknak griquaewesti táborát és teljesen

elpusztították. Azután a boerok egy osztályt küldtek ki az angol csapatok ellen, mire ezek Belmont felé visszahúzódtak.

A Ladysmith melletti fensikra intézett rohamról most kiderül, hogy míg a boerok az ütközet elején sikereket arattak, később kénytelenek voltak két hadállásukat feladni.

Rensburg, január 13.

Ma egy erős angol csapat előnyomult a tüzéség heves tüzelésének oltalma alatt és állást foglalt az ellenség balszárnyával szemben, amely hasztalan igyekezett ezt a pozíciót elfoglalni.

HIREK.

Budapest, január 13.

— EUDAPESTI NAPLÓ. Január 15-én új előfizetés nyílik a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejár, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Minthogy január 1-jén a kötelező koronaszámítás lépett életbe, és a posta csak olyan utalványokat fogad el, amelyeken a pénzüsszeg koronákban van megjelölve, kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy az utalványokon az előfizetési díjat ezentul ne forint és krajcárban, hanem koronákban és fillérekben méltóztassanak feltüntetni.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn delőtt jelenik meg.

— A király a lovaglói iskolában. Bécsből jelentik, hogy a király tegnap hosszú idő óta először tett lovaglói gyakorlatot a spanyol udvari lovaglói iskolában. A király ez alkalommal egyik új lovával próbálkozott meg.

— Vilmos császár Dalmáciában. Berlinből táviratozzák, hogy Vilmos császár megváltoztatta földközi tengeri utitervét. A császár március végén vasuton Gennába utazik, ahol az ott várakozó Hohenzollern jakra száll és innen Civitavecchiába megy, ahol ismét partra száll és Rómába utazik az olasz király látogatására. Rómából a császár Sziciliára rándul, ahol megtekinti a szebb pontokat. Innen hajón az Adriára megy és meglátogatja a dalmáciai kikötőket.

— Kitüntetés. Ő felsége Pettera Hubertnek, a gödöllői udvari vadászati hivatal vezetőjének 40 éves szolgálati jubileuma alkalmából sajtókezű aláírásával ellátott araképet ajándékozta izléses borkeretben. A kép ő felségét fiatalabb éveiből vadászruhában ábrázolja.

— Udvari ebéd. Bécsből táviratozzák, hogy a Hofburgban a delegátusok tisztelőre ma délután öt órakor udvari ebéd volt. Ott voltak: Gróf Goluchowski, úrő Kriehammer és Kállay Béni közös miniszterek, Széll Kálmán miniszterelnök és lovag Wittek, az osztrák minisztertanács elnöke, dr. Plener, a közös szalmvesszők elnöke, a közös miniszterek több szakelőadója, valamint harminc magyar és harminc osztrák delegátus. A magyar delegátusok közül hivatalosak voltak: Gróf Szapáry Gyula elnök, Szilágyi Dezső alelnök, Brankovics György patriárka, gróf Nákó Kálmán, Hieronymi Károly, gróf Andrassy Tivadár, báró Dániel Ernő, Láng Lajos, gróf Keglevich István, gróf Cziráky Antal kamarás, titkos tanácsosok; gróf Apponyi Albert, Dániel Gábor, gróf Esterházy Mihály, Fluger Károly, Gajary Ödön, Gyurkovich György, Klobusziczky János, Kussevich Szvetozár, Münnich Aurél, Papp Géza, Pulszky Ágost, Rosenberg Gyula, báró Rudnyánszky József, Spevecz Ferenc, Szerb György, gróf Teleki Sándor, gróf Tisza István. Az ebéd után ő felsége ceolet tartott, amely alkalommal majdnem kizárólag a delegációk tárgyalásairól beszélt vendégeivel. A magyar delegátusok közül első sorban gróf Szapáry Gyula elnököt és Szilágyi Dezső alelnököt, azután pedig gróf Tisza István, gróf Andrassy Gyula, Hieronymi Károly, Pulszky Ágost, Münnich Aurél és Rosenberg Gyula delegátusokat tüntette ki hosszabb megszólításokkal. Mint újítás megemlékezésre érdemes az, hogy ezutal az udvari ebéd alatt zenekar is játszott különböző darabokat, köztük Hubay Jenő egyik operájából is egyes részleteket.

— A szerbek új éve. Az ó-híti szerb egyháznak ma van az új éve és ebből az alkalomból a zöldséftanai szerb templomban délelőtt fényes istentisztelet volt, melyen Dimitrievics Vladimir, az új szerb plébános celebrált. A misén ott volt Barlovics György főkonzul vezetésével a szerb konzulátus tisztikara, valamint a budapesti szerb kolónia. Mise után a szerb főkonzulátuson sokan jelentek meg, hogy az évforduló alkalmából kifejezzék szerencsekívánataikat I. Sándor szerb királynak.

— **Sándor és az édesanyja.** Bajos elhíni, a hogy egy király levelezésébe könnyen bepillanthat akármicsoda ügyes riporter, még ha király csak szerb király is, de az a hír, ami itt következik, azt bizonyítja, hogy ez mégse lehetetlen. A *Magyarország* mai száma azt írja s a lap maga is fontossá teszi a hírt, hogy Sándor király levelet kapott az édesanyjától, Natáliától. A levélnek fontos a tartalma, más-ként nem is érdekelne bennünket, akik szeret-jük Szerbiát, de csak messziről. Azt mondja Na-tália a fiának, hogy okvetlenül kegyelmezzen meg az elítélt radikálisoknak, mert különben teljesen elveszíti a mívelt Európá becsületét. S ha házasodik, ne vegyen osztrák főhercegnőt nőül. Okvetlenül csak ortodox vallású lányt vá-laszson magának. Nem igen látjuk, hogy valami nagyon kínálnák a felséges urnak a főherceg-nöket. . . .

— **Az új prágai érsek.** Prágából táviratozzák: Báró *Schönböck* Leó prágai új hercegek ünnepé-lyes bevonulása ma délután programszerűen folyt le. A főpásztor utjában a lakosság főbb állomásain szívélyesen üdvözölte. A prágai pályaudvaron dr. *Podlipny* polgármester a herceg-érsekhez cseh nyel-ven üdvözlő-beszédet intézett, melyre a hercegek cseh és német nyelven válaszolt. Valamennyi templom harangjainak zugása között megindult a menet, ezután a Miklós-templomba, ahol gróf Coudenhove helytartó, herceg Lobkowitz tartományi főmarsall, Fabiny vezénylő-tábornok, a nemesség küldöttsége, az összes állami és autonóm hatóságok képviselői, a papság, az egyesületek és nagyszámu hívő gyűlt össze. Az ünnepélyes istentisztelet után a herceger-sek ideiglenes szállására ment.

— **Garibaldi fia.** Meghalt egy *Garibaldi*. Csendes, igénytelen ember volt, egész története csak annyi, hogy Garibaldi volt. Fia az olasz szabadság megteremtőjének, a század egyik leg-nagyobb hőseinek. Garibaldi József neve a sza-badságszerető népek ajkáról átment a világhistó-riába; legendás alakja nemcsak az olasz nép szívében él, nemcsak őt olasz szobor hirdeti nagyságát, hanem a magyar nép nőfi, meséi is. Az a csendes ember, aki ma *Bordigherában* meg-balt, az ő fia volt. Ezenkívül semmi egyéb. *Garibaldi* egyik fia, Menotti apja oldalán küzdött s aztán is volt része az olasz közeletben. Ismert nevű képviselő lett. A másik *Garibaldi* fia, Ricci-otti sem maradt egészen ismeretlen. *Garibaldi* Manlióról, aki a nagy ember harmadik feleségé-től született csak most tudjuk meg, hogy élt, mikor halála híret kapjuk. De érdemes följe-gyezni ezt is. *Garibaldi* fia volt.

— **A székely árvafluk internátusa.** Az Emke a tegnapi választmányi ülésen — mint nekünk jelen-tik — elhatározta, hogy fölrátlatilag köszöni meg *Darányi* miniszternek, hogy Szepesi-Szent-Györgyön a székely árva fluknak internátust állít. Az egyesület szeretettel és lelkesedéssel áll a miniszter segítségére, hogy a nagy jelentőségű cél mielőbb megvalósuljon. A miniszter azonnal intézkedett, hogy a még füzgő kérdések eldöntésére küldöttje ugy az Emkével, mint a vármegye hatóságával tárgyaljon. Nyolcvan székely árvafluk felvétele kontempláltatik, akik 12 éves koruktól 15 éves korukig gazdasági oktatásban részesülnek, hogy mint gazdasági elemunkások, vin-cellérek stb. kereshessék meg később kenyérüket.

— **Segíts magadon!** Most, hogy olyan nagyot fordult belyeg dolgában a világ, az ember aggódva megy a postára. Előbb elbucszik a gyermekeitől, meg a feleségétől, mert nem bizo-nyos, hogy egy éven belül visszatér-e onnan. Valami gráci uri ember sehogysem tudott meg-barátkozni cvvel a késlekedéssel s azért belyeg helyett egy bronzfillérest ragasztott a levelező-lapjára. Az ölet hódított és magyar viszonyokra alkalmazva Aradon a következő módon használta fel valaki. Egy régi krajcőrost a közepén kettő-fürszelt s a fél krajcőrt ragasztotta fel a leve-lezőlapra. Szövegnek pedig oda írta köréje: Re-mélem, nem fognak bírságot fizettetni velem! A belyeghiányt így oldottam meg. Segíts magadon! A posta pedig érti a viccet és nem rótt ki bü-nötlést a levélíróra.

— **A szultán is nyilatkozik.** Konstantinápoly-ból azt írják, hogy a szultán legutóbb tartott audien-ciáján *Coulans* francia nagykövettel hosszabb ideig beszélgetett *Mahmud* pasáról. A szultán persze egé-zenen másként adja elő azokat az okokat, melyek-miatt *Mahmud* elmenekült s azt állítja, hogy *Mah-mud* európai nyelven szólva, meg akarta pumpolni. A szultán azt is jónak látta elmondani, hogy nem egészen ő a hibás a dolgokban, mert végre is adott volna pénzt a pasának, de hát nem adható a leg-

jobb akarral sem, ami európai nyelven annyit is jelent, hogy a szultánnak sem volt miből adni.

— **Egy orosz tengernagy halála.** Egyik bécsi szanatóriumba nemrég egy magasrangú orosz ka-tonatiszt érkezett, hogy gyógytassa magát. A beteg *Waibod* tengernagy volt, az orosz földközi tengeri hajóraj parancsnoka, aki — mint Bécsből jelentik — tegnap este vesetöppörödés következtében meghalt. Hőfőn temetik és pedig a király parancsára éppen olyan katonai pompával, mintha a mi tengerészetünk tengernagya lett volna. A halottat Odesszában helye-zik örök nyugalomra.

— **Közköztetés!** A bukovinai csángó ma-gyaroknak van ugyan iskolájuk, de nincs köszö-net benne. Istensegíts községben három ezer ma-gyar ember lakik s midőssze két osztályú elemi iskolában képezik ki a gyerekeket a legmagasabb tudományokra. A harmadik osztály titkaiba már sehogy sem lehet beavatni a kis csángó gye-reket, mivelhogy harmadik osztályra nem telik se pénz, se tanító. A csángók panaszát legszebben sirja el az levél, melyet *László István* istenseg-its címzetes kanonok írt s amely következő-képpen dicséri a magyar kultúra áldásait:

Istensegits, 1900. január 8.

A nyáron egy pár csángó fiúért összejártam Erdélyt, Baranyát, Esztergomban a káptalan ke-gyéből tanult is egy csángó fiú a jövendőnek. A másik pedig Gyulafehérvártól gróf Mailáth püs-pök kegyéből . . . Iskolánk három osztályú, de csak két osztály nyílt meg, nincs emberünk . . . a magyar kultuszminiszterhez fordítottam, de nem irnak és nem adnak semmit. Ha oláhok volnánk vagy muszkák, bizony nem kellene bu-sulnunk. Ha a papság nem tesz értünk, ugylát-szik másnak nem igen jut eszébe . . . Messze esztünk . . . 1896-ban Polónyi képviselő ur indítványára 10.000 frtot szavaztak meg a tribü-nök jövedelméből a főváros közgyűlésében a bukovinai magyar iskolák számára és 4 év után meg semmi hír . . . Cernovicba azt írták tavaly, hogy a miniszter még nem rendezte az ügyet. Mi még várhatunk . . . 10 év előtt egy Buko-vinszky nevezetű jó lélek 2000 frtot hagyott a magyar iskolának, de abból se láttunk mai na-pig semmit. Pedig az iskolánk, emeletes szép épület, már készen van, csak 3000 frt teher van rajta. Jól fogna az esedékes kamat. De mi még várhatunk! . . .

— **A diplomáciai levelek.** Egy párisi újság, a *Matin* azt az érdekes hírt újságolja, hogy Anglia a Dél-Afrikából jövő *diplomáciai* leveleket *fölbontja* és a levelek tartalmát *megdől-töztetja*. Szeliden, nagyon szeliden szólva annyit tesz ez, hogy Anglia hamisít olyanféleképpen, mint a hogy a közönséges, szürke ember váltót vagy másféle írást hamisít. A kis embert azon-ban becsukják az ilyen csinytevésért, az államra, vagy arra a titkos kézre azonban, amely az ilyen hamisításokat végzi, senki sem koppint rá. Az igaz, hogy az erkölestan menten összezsugorodik, mihelyt az állam érdekéről van szó, de azért a *Matin* híre nem valami nevezetes *újság*. Csak regisztrálása egy olyan szokásnak, amely már úgy benne van az európai diplomácia szokásai-ban, mint a papában a reggeli breviárium ol-vasása.

— **Legegett áruház.** Berlinből jelentik, hogy tegnap este a *Risford* városrészben óriás tüzvész pusztított. Az *Aaron*-féle áruházban ütött ki a tűz, még pedig úgy, hogy a villamos világítás motora fölrobbant s oly gyorsan terjedt, hogy az ötemeleles épület alig egy-két perc alatt lángba borult. A ve-vőknek és az alkalmazottaknak még volt annyi ide-jök, hogy meg tudtak menekülni. Egy házaspár leá-nyával az ötödik emeleten volt, amikor a tűz kiütött. Mindháromnak le kellett ugrani az ötödik emeletről az alájuk tartott szalmazsákokra. A férfi és leánya veszedelmesen megsérült, az asszony csak jelenték-telen zúzódást szenvedett.

— **A francia összeesküvők pöre.** Párisban tudvalevőleg most mondott ítéletet a legfőbb állami törvényszék az összeesküvők dolgában. A törvény-szék tudvalevőleg *Devoullet* és *Buffet*-tíz évi szám-kivételre, *Guerin*-t pedig tíz évi furlósággra ítélte. A pör költségei körülbelül negyvenezer frankot tesznek ki. Ezeket a költségeket a három elítéltnök kell meg-téríteni. Ebbe a negyvenezer frankba azonban nin-csenek beszámítva az egyéb költségek, így a letar-tóztatottak celáinak előkészítése is, amelyek szintén körülbelül ötvenezer frankot tesznek ki, de amelyek nem terhelik az elítélteket. 1899-ben a híres *Boulan-ger*-pör, amelyben szintén az állami törvényszék hoz-tott ítéletet, csak tízezer frankba került.

— **Salvus conductus? Abolitio? Kacsá?** A nagyszabeni Tribuna furesa hírt közöl. A hír azt a szomorú vérengzést eleveníti föl, ami nem-régiben a szoinok-dobokamegyei Gombás község-ben történt. A község lakosai nagy hátralékban voltak a földváltással s a deési pénzügyvizgá-tóság elrendelte a hátralék behajtását. Kimentek hát a községbe, de ott olyan fenyegető volt a helyzet, hogy kénytelenek voltak esendőri segí-tésért kérni. Szuronyok alatt folyt tehát a vére-hajtás, ami aztán véres következményekkel járt. Két főkolompós: *Sarean* János és *Pintea* Gyula föllázította a népet, amely elvakult dühvel ron-tott a csendőrökre. Nem használt a szép szó, nem a fenyegetés, a kőzapor egyre veszedelme-sebb módon hullott úgy, hogy a csendőrök kény-telenek voltak fegyverüket használni. Kétszer dördült el a csendőrpuska és halál járt a nyomá-ban: egy ember és egy gyermek halva maradt a zendülés színhelyén, a többi vad futásban kere-sett menedéket. Amióta ez a sajnos eset történt, a *Tribuna* folytonos izgatása használja fel. Igyekszik bebizonyítani, hogy jogtalan volt az egész véreghaj-tás, egyetlen brutalitás a csendőrök barbár fegyver-használata. Most pedig azt írja, hogy az üdözött lázítók érdekében maga a kabinetiroda, maga a *csásár* lépett közbe. *Pintea* Gyula és *Sarean* János ugyanis a Tribuna szerint Bécsben jártak, s a Hofburgban fogadták is őket. Ott aztán mind-ent elmeséltek és pedig sikerrel: szabályszerű *salvus conductus* kaptak, amely megmenti őket az üdözéstől. Ezzel a szabadságlevéllel mind dia-dalmasan tértek haza és szabadon járnak-kelnek, mert a császár szabadságlevelét respektálni kell a szolgabíróknak és a zandároknak is. — Ezt írja a Tribuna. Talán helyesebb, ha azt mond-juk: ezt hazudja. Mert *elsőször* is *salvus conduc-tus* a bíróság szokott adni és nem az uralkodó. Es *salvus conductus* kaphat gonosztevő is, ha egy másik bünpörben kivátnatos a tanuvalomlás. Így kapott *salvus conductus* a sikkasztó Berecz, hogy *Takács* Zoltán bünpörében tanuvalomlást tehessen. De ilyen szabadságlevelét az uralkodó nem adhat. A felségjogok közt igenis van az *abolitio*, a pörmegszüntetési joga, amelylyel azon-ban csak nagyon kivételes esetekben él és akkor is csak az igazságügyminiszter meghallgatásával. Ha például valamely minisztert vagy más elékelő egyéniséget párbaj miatt akarna az igazságszól-gáltatás *abolitio*zni, a felség rendszeren él az *abolitio* jogával. De hogy *Sarean* és *Pintea* urak kedvéért is alkalmazta volna az uralkodó az *abolitio* jogát és pláne az igazságügyminiszter meghallgatása nélkül: azt egyszerűen nem hisz-szük. Mít hiszünk tehát? Amiről a Tribuna ír, az sem *salvus conductus*, sem *abolitio*, hanem — kacsá.

— **Népszavazás Svábjában.** Bernből táviratoz-zák: A svájci szövetségtanács elhatározta, hogy be-hozza a betegség és baleset elleni kötelező biztosí-tást. Az erre vonatkozó törvényjavaslat felett nép-szavazást rendeznek, amelyet május 20-ikára tüz-tak ki.

— **Kiméletesebben. . .** A hajléktalanok menhelyében tudniük egy idő óta nem mernek nyugovóra térni azok, akik erre a menhelyre rá vannak szorulva. Sokszor megesezt már szo-gényekkel, hogy amint hogy lefeküdtek a priesre, durva döngetés az ajtón s jött a rendőrség és felverte az egész menhelyet s nem is nagyon vá-logatott. Aki neki nem tetszett, azt elvitte ma-gával. A menhely tehát bepanaszolta a rendő-rséget a belügyminiszternél. A belügyminiszterium válaszolt is már a panaszra. Azt írta meg a vá-laszban báró *Podmaniczky* Frigyesnek, a men-hely egyesület elnökének, hogy utasította a rend-őrséget, hogy ezután ne legyen olyan kiméletlen, mint eddig. Tehát: — kiméletesebben.

— **Egy urnó hirtelen halála.** Özvegy *Ulrich* Györgyné, acsai születési 60 éves magánzónó ma délután a Korvin-téren rosszul lett és összeesett. Bevittek a Szent János-kórházba, ahol délután 4 órakor meghalt.

— **Az angol hadsereg kerékpárjai.** Egy angol kerékpárgyár nemrég több gépet szállított a Royal Engineersnek a délatrikai szolgálatra. E gépek hasonlók azokhoz, amelyek az utóbbi három évben a Royal Military Tournament katonai hatóságánál volt-k alkalmazásban. A harctérre szánt kerékpárok földszinűre vannak festve, hogy annál nehezebben legyenek felismerhetők. A gépek belesznek rendezve postagalambok, Mauser- és ismétlő pisztolyok, vala-mint teleteló-lencsékkel ellátott kamerák szállítására, hogy ezáltal a kerékpáros képes legyen mennel gyorsabban hírszolgálatot teljesíteni, védekezni és két angol mértődnöy távolságról az ellenség had-állását felnyitni.

— **Letartóztatott báró.** Bécsből jelentik, hogy *Levetzow* bárót, aki mükedveleiből irozatni is szokott, tegnap letartóztatott, mert az a gyanus terbeli, hogy több erkölcsellenes bűntettét követett el.

— **A gyilkos altató.** A szegény embernek terhére van a gyerek. Annak nincs gyerekcsobája, jó, ha valami szoba és konyhaféle együttesen akad számára, nincs bonneja és nincs ideje, hogy maga helyettesítse a gyerek mellett azt a Gondviselést, amit mi megveszünk készpénzért. A szegény ilyenformán, lévén neki nemcsak az állapota, hanem az észbeli tulajdona is szegény, szép lassan megöli a gyermekében is az eszet, mert aludni akar, pihenni akar vagy dolgozni akar s mindez csak egy lebeztetés, ha a gyermek nem nyugoszkodik a nyakán, hanem alszik a durván összeacsont bősében vagy a zsuppon, amit alá dobna az agyagpadlóra. Ezek a gyerekek, a nyomorúság szegény kis fiait és lányait amugy se valami jó borbén jönnek a világra. Valahogyan éppen csak hogy élnek az iszonyatos levegőben, amiben a paraszt lakik, a füstös, hideg, alacsony házikókban, rongyban és sivalkodnak a sovány emlő után, amiben a hiányos táplálék és a folytonos munka bizony nem igen gyűjti meg a tejet. Tehát el kell őket hallgattatni valamiképpen mesterséges módokon s a paraszt, a szerencsétlen, maga fajtáját gyilkoló paraszt fölfedezte a mákot. Gyalázatos, haszontalan növény ez. Valóságos büntetés. A héjában, de különösen a felső koronájában, ami olyanforma, mint a cukorporzó felső, átluggatott lapja, gyilkos mérreg van. Soroksáron, Pomázon, a főváros körül mindenfelé azok az asszonyok ismerik a titkát, akik idegen gyerekeket vesznek a nyakukra. Megejtett eselések, véletlenül valahogyan bünbe esett lányok, lelketlen asszonyok magzatait, némelyik egész kis nyivakoló falkát. Ha az mind egyszerre el kezdene ordítani, a derék nőnek megszakadna a füle dobja. Tehát tesz róla, hogy ne kezdjenek rá az ordításra. Minden uri kosztos megkapja a maga mákporcióját reggel, este és alszik szegényke kábultan, bután egész nap, egész éjjel s lassan-lassan tönkre megy az agya és meghülyül, úgy szép csendesen bucsut mond a világnak. No de ezek a Budapest körüli gyilkosok legalább idegenek a gyilkosok számára. Azok, akikről itt szó van, a gyermekek édes anyái s nem gonosz szándékú anyák, hanem csak ostobák s ami a baj legelőbb oka, nem képesek elhinni az urnak, hogy igazat beszél, még akkor se, ha a kaputos ember a magzatjuk jövődjé érdekében akar elérni náluk valami eredményt. A tanfelügyelők fedezték föl különösen az Alföldön a mák manipulációt. Az iskolákban hatszorta sok szegényelmű gyereket találtak. A felsőbb osztályokban alig lézengett a néhány paraszt gyerek, aki feljutott bele, az első osztály pedig tele a benne megfelleklett olyan vén gyermekekkel, akik esztendőnk alatt se képesek megbirkózni az áb-ábal. Erdeklődni kezdtek a dolog iránt s kintűnt, hogy egész nagy vidékeken rendszeresen mákból főzött teával etetik a szelők a gyerekeket, hogy ne zavarják őket a munkában. S mire az iskolába kerül a gyerek, már tönkrement az agya. Nem is titokban csinálják, nem is tudják, hogy mit csinálnak. A paeon a kofák erre a célra árulják a még zöld, éretlen mákgyümölcsöt s a gondos anyák bevásárolnak belőle télire is. A tanfelügyelők most együttesen fordultak a kultuszminiszterhez, hogy csináljon valamit, mert a butaság miatt nemzedékek mennek tönkre. Legalább a mákpiacot tiltsák be, hiszen törvény is van arra, hogy ennyire ártalmas anyagot nem szabad a piacra vinni.

— **Delia.** Grill-Martin József newyorki festő beperelte a hatvanöt éves kézműáru kereskedőt Inerney Petriket a felesége elidegenítése miatt. Kártérítésül tizezer dollárt kér, ámbátor, amint mondá: az asszony nem ér egy fabatkát sem. Grill-Martin zokogva mondta el a maga nagy baját a törvényszék előtt.

— **A feleségem,** amint tetszik látni, gyönyörű asszony. Ennyivel tartozom neki és Inerney ur izlésének. Boldogan éltem a feleségemmel mindaddig, míg a balsors nem hozta utunkba ezt a Inerneyt, aki nagyon szeretetreméltó embernek bizonyult kezdetben. Inerney ur azon kezdte az akcióját, hogy oleó lakást ajánlott fel nekünk, egyik házban. Elfogadtuk. A dolgok folytatása ott van, mikor egy napon a feleségem megkért, hogy vássamam le a hosszú, göndör, művész hajamat. Nyilván erőmtől akart megfosztani, mint Sámson Delia. Haj nélkül jártam a világot egy darabig, mikor végre olyan leveleket találtam nőm szekrényében, melyek minden kétséget kizárólag igazolták, hogy Delia összejátszik a filiszteusokkal. Utána jártam a dolgoknak s megtudtam mindent. A Tecumseh fogadó oszlopai, melyeket minden törekvéssel sem, tudtam ledönteni, sokat beszélhetné-

nek az esetről. Ennyi az, amit mondhatok. Tizezer dollár az, amit kérek.

— Mit szól ehhez Inerney ur, kérdezi a bíró? — Ugy látszik, hogy a panaszos ur engem Don-Juannak akar feltüntetni, holott én hetvenéves ember vagyok. Nem voltam Don-Juan uraim, ha egyáltalán voltam valami ebben a dologban, hát számár voltam.

A törvényszék mégis elismerte a művész panaszát és megítélte a tizezer dollárt.

— **A Kevi Klára nevezetes férje.** Hoffer András uram híres, nevezetes lump volt annak idején Debrecen városában. Az annak ideje messze esik, azóta még híresebbeket és még nevezetesebbeket is produkált a nemes város. A múlt század elején esett meg az, hogy Kevi Klára, a Hoffmann András nevezetű debreceni ember felesége ő maga a saját becsületes keze írásával megírta ezt a levelet a város tekintetes nemes tanácsához:

Tekintetes Nemes Tanács! Tudva vagyok az egész városban, mitsodás életű ember légyen az én Férjem András, már nem szenvedhetem tovább az ő rosszasságát, házassági életet már eltöltöttem vele 9 esztendőket, de mindig rossz, részeges és veszekedős volt, már most annyira vetette magát, hogy még az életem ellen leselkedik, nem gondol sem velem, sem gyermekeivel. Instálom azért a Nzetes Nemes Tanácsot, méltóztatson két felé venni, míg ezen rossz erkölcsű Férjemnél az elválás eránt dolgomat folytathatom.

Abban az időben nem volt még tréfa az efféle kérés, mint ahogy például az lenne ma, ha valami asszonynak eszébe jutna a nemes tanácshoz fordulni véle. A tekintetes nemes tanács az ügy megvizsgálására kiküldte az abból az utcából való szenátort. A szenátor kihallgatta a ház eselődét s ezek a népek egytől-egyig nemcsak hogy Hoffer András ellen vallottak, hanem alaposan be is mártották a szószba Hoffer Andrást. Azt mondták róla, hogy kora reggel már bepálkázik, azontul aztán késő estig bort iszik, egy kicsit aztán alszik, hogy újra a pálinkán kezdje meg a napot. És ilyenkor szörnyen goromba a nagyszonyhoz. Hoffer András be is vallotta, hogy szereti az italt, éppen csak azt tagadta, hogy nem illendően bánt el a feleségével. Mindazonáltal tömlöcbe került Hoffer András, mivelhogy az elmondott és az írott bizonyítékok során napfényre és az utcájából szenátor szeme elé került ez a kellemetlen jegyzék is.

Az sámsoni sídonak fizettem	300	frt
Tunyí Mihályné asszonynak borért	200	"
Benedek Mihály urnak borért	200	"
És Szökő János urnak borért	150	"
Májser nevű kereskedőnek	140	"
Egy fűszerszámt áruló görögnek	28	"
A vendégfogadósnak zálogba vetvén óráját	12	"

Kevi Klára azonban nem afféle asszony volt, aki megengedné, hogy tömlöcbe senyvedjen minden kis ital boroeka nélkül a hites ura. Uj instanciát adott be a tekintetes nemes tanácshoz, hogy most már ereszkék ki az urat. S Hoffer András uram újra kezdte az írást otthon, reggel pálinkán, aztán másnap reggel boron. Nem afféle ember volt, aki csak úgy egyhamar kidül.

— **Égő hajó.** New Yorkból jelentik, hogy Uj-Foundland közelében, a Mária-öbölben egy égő gőzöst láttak. A hajó lánggal ég és senki sem tudja a nevét. A partról intettek mindenféle jelekkel, de senki sem felelt. Ugy látszik, hogy a hajón lévőek mind elégtek.

— **A Dunáról.** A földmivélségügyi minisztérium vizrajzi osztályának jelentése szerint a Duna Komáromtól Paksig helyenként zajlik, Paks alatt Gerjennél nagyon erős jégtorlasz áll, amely Paksnál a vizet 600 centiméternyi magasságra emelte. Mohács és Gombos között zajlas van, míg Zimónynál áll a jég. Pancsovától Orsovaig tartó szakaszról zajlás jelentenek. A minisztérium, mint már említve volt, kiküldte Kalocsára Dolecho Mihály műszaki tanácsost, az esetleges óvintézkedések fogantatására. Ma elutazott Paksra Forgó Ignác főmérnök ugyanily célból. A mai jelentések szerint a vizzállások a következők: Schárding 57 cm. (apad), Passau 199 cm. (apad), Linz —76 (árád), Stein —31 (apad), Bécs —83 (apad), Pozsony 182 (apad), Komárom 256 (apad), Budapest 260 cm. (árád), Ercsi 252 cm. (apad), Duna-Földvár 396 cm. (árád), Paks 600 cm. (árád), Fajs 503 cm. (árád), Baja 406 cm. (árád), Mohács 476 cm. (árád), Gombos 334 cm. (árád), Ujvidék 276 cm. (árád), Zimony 363 cm. (árád), Pancsova 318 cm. (árád), Drenkova 282 (változatlan), Orsova 350 cm. (árád). Budapestet reggel óta csekély zajlas van, vékony jégkéreggel.

— **Házasság.** Dr. Csury Jenő fővárosi ügyvéd, e hó 16-án délelőtt a jezsuitatemplomban tartja esküvőjét Révay Jolán kisasszonynyal, Révay József fővárosi ügyvéd leányával.

— **Aggódott a boerokért.** Ha csak aggódott volna szegény, az nem lenne baj, mert hát körülbelül valamennyien a megátadott szegény népért aggódnak. Az azonban, akiről itt szó van, nem elégedett meg ezzel, hanem bele is bolondult a háboruba, ami pedig tőle olyan messze van, de olyan messze... Egy abaujtona-megyei gazdaember Szabók Imre a József-pusztán, mióta kitört az angol-boer háboru, a boerokkal tart s különös figyelemmel kíséri a háboru eshetőségeit. Valami afféle lovaghistóriát láthatott ebben a nagy üzleti ügyben a szegény közönséges eszü ember, amilyen a fizetes regényekben van s úgy odaadta magát a dolognak, mintha a maga meg az egész familiájának a jólta függne attól, hogy vajjon győznek-e a boerok. Sőt a familiájával nem is sokat törődött a háboru óta. Megrendelt magának néhány újságot, lehetőleg népieset, olyanokat, amelyek első oldalukon megrajzolják a borzalmas eseményeket s ezeket az első oldalakat bámulta, meg a szövegeket silabilizálta s ha csak valami kis publikumot talált magának, úgy stratégiai tudományal magyarázta el, hogy mennyire lehetetlen az, hogy a boerok a háboru vesztesei. A multkor aztán egy éjjel arra ébredt a ház népe, hogy puská ropp a szobában. Az ajtó a nagy almiránnal volt eltorlaszolta és Szabók Imre kilövöldözött az ablakon. Aztán újra töltötte a puskát s megint lőtt... Nagy bajjal lehetett lefogni. Most az ő szerencsétlen sorsán szomorkodik a falu.

— **Uj robbanó lövegek.** Holmgren svéd mérnök nemrég olyan fölfedezést tett, amely a tüzéség körében nagy figyelmet keltett. Hogy tisztán leheszen látni, hol robbannak föl a robbanó-hüvelyek, Holmgren különös töltést talált ki, amely sűrű fehér füstöt bocsát ki, mikor a lövedék felrobban. Ezt a találmányt a finspongi ágyúöntőde lövőterén próbálták ki és be is vált, bár esőben és ködbe végezték a kísérleteket. De vannak Holmgrennek olyan lövedékei is, amelyet az adott pillanatban az ellenséget, a dandárt vagy a lövonalat füstbe borítják és így annak lehetetlenné teszik a célzást, míg a lövő fel a füst egyáltalán nem gátolja abban, hogy az ellenséget meglássa és meglője. Ezzel is érdekes és eredményes kísérleteket tettek.

— **Csak közvetlenül.** Aki pedig azt hiszi, hogy van párja a világon a közvetlen érintkezésnek, az nagyon téved. Nem kell kerülő utakon szólni az érdekeltekhez, hanem nyíltan, egyenesen. Dengel Gyula lugosi gyógyszerész rájött erre a nagy igazságra s azért a lugosi hírlap nyílterében a következő figyelmeztetést írta az érdekeltekhez:

Mélyen tisztelték! Van szerencsém a lugosi t. c. betető urak tudomására hozni, hogy én az idén nem öltem disznót s így éléskamráim egészen üres. Esetleges betörések így hát minden eredmény nélkül lesznek és csak ajtóimban és ablakaimban tesznek kárt.

Lugos, 1900. január 10.

Dengel Gyula s. k.
gyógyszerész.

— **Az arcképes cseléd-igazolványok.** Nagyon sok panasz van a cselédekre. Például az is, hogy a nagysága sohasem tudja biztosan, hogy mikor este elmegy a színházba, visszatér-e a helyén találja-e a házat. Hátha addigra elemeli a Julis vagy a Maris. Az utóbbi időben ugyanis gyakran megesett az, hogy a Julis, aki egyébként a lejjáborabb képű szobalány volt s akinek a cselédkönyvében csupa „hüségés és jó” osztályzat volt beírva, a nagysága távollétében elemelte az elemelni valót a nagyságtól távolított. A cselédkönyv nyomán hiába keresték, mivel az a cselédkönyv is lopott jószág volt, melyet más valakinek a nevére állított ki a hatóság s amelyben másvalakinek az érdemjegyeit írták bele az ilyesmiben bőkezű háziasszonyok. Most valakinek az az életre való ideája támadt, hogy a Julist, is Marist is le kell fotografáltatni s az arcképet bele kell ragasztani a cselédkönyvbe.

— **Esélet a vadászaton.** Londonból táviratozik: Gróf Trauttmansdorff-Weinsberg, az osztrák-magyar követség attachéja ma egy róka vadászaton vett részt és vadászat közben leesett a lováról. A gróf az arcán zúzódásokat szenvedett.

— **Halálozás.** Id. Rimler Károly nyug. ág. ev. lelkész 76 éves korában Nagyváradon meghalt. A nagytudomány, köztiszteltetésben állott lelkész 40 évig szolgált egyházát. Rimler Gyula szőlőszeti felügyelő és Rimler Károly, Nagyvárad főkapitánya az elhunytban apjukat gyászolják.

— **Uj Század** cím alatt ma jelent meg egy demokráta hitilap első száma igen érdekes és változatos tartalommal. Az új lap élen két előkelő zsurnaliszta nevét látjuk: a főszerkesztő dr. Vássonvi Vilmos, a felelős szerkesztő dr. Báltasséki Lajos.

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest. VII. Erzsébet-körút 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, financiroz találmányokat és belajstromoz védjegyeket és mustárkat. Felvilágosítás díjtalan.

most nyugodtabb kedélyállapotban tegyen őszinte vallomást, így válaszolt:

— Hát nem én löttem meg, hanem én vettem le az apóka revolverét s átnyújtottam neki az ablakon e szavakkal: *Nohát lódd aqny magadat, te kutyá!*

Kiss János ügyész ezen az alapon a btk. 283. szakaszába ütköző bűncselekmény miatt emelt vádat Fluck Márta ellen, hanem szakasz idevágó szövegében így szól: „Három évig terjedhető fogházzal büntetendő az: aki valakit az öngyilkosságra rábir, vagy e célra annak tudva eszközeit vagy szereket szolgáltat.

A Gotescha-család ügyvédjének álláspontja az, hogy az első két vallomás után nem kellett volna a lányt hazabocsátani és akkor halgatni ki mégegyeszer, amikor már meggondolkozhatott, hanem a két első vallomás után szigorúan vallatóra fogni a részletek tekintetében.

Amennyiben a törvénytől az indítvány szellemében határoz, a Gotescha-család főlebbezni fog.

A budapesti anarkia csödjé.

— Dr. Schmitt Jenő bucsuzik. —

Budapest, január 13.

A budapesti anarkisták lapja, az *Erőszaknélküliség* a mai nappal megszűnt. Az újságot tudvalegőleg dr. Schmitt Jenő szerkesztette, aki a kéthetenként, majd havonként megjelenő lapot három éve *Álam nélkül!* címmel indította meg és elnevezte az ideális anarkisták közlönyének. Tavaly tette újságja homlokára ezt a címet Schmitt Jenő: *Erőszaknélküliség (Álam nélkül) Közlöny a Krisztus szellemében.* És most végső metamorfózisához ért az ideális anarkisták lapja, a szerkesztő *pártolás hiányában* beszüntette a lapot. *Pártolás hiányában:* ez a két szó igen sokat mond. Az anarkistának — hiába keresztelte Schmitt idealisnak a tanát — nem tudott híveket toborozni a legnagyobb agitáció sem. Fölolvasásokat, szabad előadásokat, kávéházi purparlékat tartott Schmitt, ráirataival elárasztotta az egész vidéket, — mindhiába. A kudarc előzetében *Várkonyival* és az ugynevezett *független szocialista* párttal szövetkezett Schmitt, de ez a fuzió sem vezetett eredményre.

A szellemi kapos, amelyet Schmitt mindenféle áldozatok árán fönn akart tartani állítólagos hűvel, agitatórius szempontból nagyon kezdetleges volt. Az ideális anarkisták lapja tele volt érthetetlen cikkekkkel, pedig az egyszerű parasztnépre is számított az Uri-utóából — itt lakik Schmitt — igazgatót anarkia. A *Bucsuzó*, az *Erőszaknélküliség* utolsó számának a vezércikke, érthetlenségben, dagályosságban méltó koronázta Schmitt anarkista írásainak. Ime a *Bucsuzó* teljes szövegében:

A mai számmal megszűntetjük lapunk megjelenését. Az okok, amelyek erre indítanak, már az előző tényekből világosak. Mi kénytelenek voltunk az év folyamán ismételve dupla számokat megjeleníteni, mert nem voltunk képesek lapunk költségeit fedezni és ennek a lapnak megjelölése is csak a szerkesztő áldozata folytán jelenhetik meg.

A hanyatlás okai nem Magyarországon, hanem a németajku külföldön keresendők, ahol a hozzánk rokon mozgalmak *nehéz krízis* mennek keresztül, mely azonban ott is az eszme tisztázására fog vezetni.

Itt Magyarországon örvendés haladásról beszélhetünk minden nehézség dacára. A magyarországi független földműves szocialista mozgalom csoportjai inkább és inkább értik meg eszménket a maga tisztaságában és különösen örvendés az, hogy a *Földmívelő* a független szocialista földmunkások és kisbirtokosok szaklapja is mindig határozottabban és melegebben csatlakozik ahhoz az irányhoz, amely tisztá és nemes eszközökkel, a nepamítás minden csopokrata nemet mellőzve, csak a független csoportok öntudatos működésére épít, mely felvilágosult és egyuttal szabad gondolkozó vallási áramlatot akar tamasztani a felekezetenélküliség formájában; a felekezetek szolalekű báványimadása és vallási babonája helyébe a Krisz us igazi szabad szellemét akarja helyettesíteni, mely egyedül felszabadíthatja a földet.

Lapunk fennállásának korszaka a harcnak egyetlen nagy korszaka volt. (A Bánffy-korszak antamaskodásának rendszere ellen irányzott egyik cikk ellen, mely a mondott rendszerrel szemben a többi osztályok becsületese embereire is hivatkozik, elég furcsán még most is függőben van a per. Hogy időközben milyen nemtelen módon áskálódtak ellenünk ellenfeleink, oly módon, mely alkalmassá látszik a szerkesztő irói kenyérkeresetét veszélyeztetni, ennek a szegyenletes eljárásnak a részletezésére a körülmények, úgy látszik nemsokára kényszeríteni fognak.) És csupán azért bídték minde dig, mert a legszentebb eszmének önérdék nélkül utat akarunk törni és földünk az, hogy az erőszak és a szentesített büntetnek és a tömeggyilkosságnak a rendszerét gagszagnak mertük nevezni, a Krisztusi erkölcs szent fensége nevében, mely egyedül hivatal van nemesebb közvéleményt és

nemesebb erkölcsi öntudatot terjeszteni a népnek a körében és ilyenformán egyedül nemesebb, hasonlíthatatlanul szelidebb művelődést előkészíteni. Hogy a magyar földnép ezt fel fogni képes volt, az nagy jelentőségű dolog, bármilyen szerény körben is mozogjanak még propagandánk hullámai. Itt először szilárd talajra akadt az új eszme, oly talajra, mely oly biztos, mint az anyaföld, amelyet ez a munkásnép ve-rejtekével termővé teszi.

És éppen azért nem hagvunk fel a küzdelemmel. Nem pusztán a „Földmívelő” hasábjai-ban fogunk találni, hanem időről-időre újrapi-ratokot is fogunk kinyomatni, szelid és magasztos elveinket hirdetőnk.

És így bucsuzások azt hangoztatjuk:
Visszonlításra!

Egy pillantás a jövő világába címen dr. Schmitt Jenő elmondja, hogy milyennek látja ő már a közel jövő anarkista világát. Ime, nébány mondat a vízióból, amelyet Schmitt nem hajlandó „utópista ábrándozásnak” tekinteni:

Az egyének és a csoportok függetlensége lesz a jövő életalakulásának alapelve. Szabad az egyén a csoportban; szabad a csoport a csoportok körében, — úgy fog szervezkedni a jövő társadalm.

Ma mindenki erőszakkal követeli és erőszakra támaszkodik akarja keresztülvinni érdekeit, különösen ha a jogra támaszkodik, mert a jog nem egyéb, mint az állami, nyilvános, a szentesített erőszak tételes rendszere.

A termelés és fogyasztás központi rendezése, amint azt a szocialdemokraták tervezik, a legnagyobb zsarnok-sághoz vezet, mert az a szabad költőzködést megszünteti és az egyeseket és a csoportokat a központ fegyelmi fönhatósága alá helyezi. Ez felesleges a szabad, a nyílt csoport mellett, mely minden embertársat, aki testvéreivel, embertársával közösen dolgozni akar, mint testvér befogad szívesen.

Gazdag nem fog létezni, a kényelemnek és élvezetnek mindama módja, amely ma csak a gazdagnak áll nyitva, nyitva áll majd minden ember fának. A föld egyetlen virágos és gyümölcsöző kert lesz, melynek gyümölcsei és virágdíszei mindenki számára kínálkoznak fognak, mint hajdanában a mesés paradicsomi kertben, melyet azonban csak mi fogunk megnyitni az emberiség számára.

Minden egyes ember gyupontja lesz ennek az isteni életnek, mely mindannyiban fog megnyilatkozni az egyéni élet gazdagságában, valamint a napugár a szivárványszínek gazdag változatosságában; nyilvánulni fog mindazonáltal mint ez az egy oszthatatlan élet, amely mint valami átlátszó tiszta kristályon keresztül a napvilág, úgy fog ragyogni a maga szent egységében és gazdagságában az emberiség életében, mely a közösség tudatában és abban a tudatban, hogy a jövő nemzedékekben újra fölébred az ujjonnan született gyermekekben minden ilyen isteni napugár, melynek neve emberi lélek, a mulandóság és a halál fölé fog emelkedni. (A *legrthetlenebb mondatok egyike*.)

A budapesti és a magyarországi anarkia csödjé után, vajjon mibe fog dr. Schmitt Jenő? A szocialdemokraták — és ez természetesen — megtámadták vele minden közösséget és az ugynevezett független szocialistákat, akiket Schmitt a maga táborába akart gyűjteni, lefegyverezte a munkástörvény és Várkonyi egoista politikája.

Gyorsaság.

Tavaly december 23-án egy vonatösszetűkötés zavarában ellopák a gyorsvonat postaküldeményeit. A budapesti rendőrség most fegyverezte a fumeit a lopott csomagokra.

Kapitány: Vagyis, hogy röviden fejezzem ki magamat: fő a gyorsaság.

Fogalmazó: Igenis, kapitány ur.

Kapitány: Például. Mit tenne ön, ha ma betörtének valahol a Király-utcában a a betört Nagyvárad felé venné utját?

Fogalmazó: Sürgönyöznék a nagyváradi...

Kapitány: Maga csak ne sürgönyözzön, kis gyors. A sarkcsillagnak tizenkétezer év kell, míg elmozdul a helyéből és maga kis smokk sürgönyözni akar?

Fogalmazó: Most már nem akarok.

Kapitány: Nem is kell. Ön lefekszik, kialuszsza magát és másnap gondolkodik a dologról. Aztán levelet ír Fiuméba.

Fogalmazó: Miért éppen Fiuméba? Miért nem Afganisztánba?

Kapitány: Ön kissé arrogáns. Az a betört csak nem megy oda, ahova megy!

Fogalmazó: Kezdem érteni.

Kapitány: Végre. Aztán egy hét múlva, ha éppen arra utazik valami rokona, üzenhet Nagyváradra is.

Fogalmazó: Pompás. És ha időközben megszökik onnan és eladja a lopott tárgyakat?

Kapitány: Uram, az emberi élet hétszer tíz év, felét elalszod, felét elfecsérel, mint Kiss József mondja — ezalatt utólrébeti a leggyorsabb betört is. Ami pedig a tárgyakat illeti, azok is ráérnek.

Fogalmazó: Most már egészen értem. Az ember...

Kapitány: Ne mondjon axiomákat. Hamindenki sietne, hová lenne a világ?

Fogalmazó (kis gondolkodás után): Önnek majdnem igaza van, kapitány ur.

Kapitány: No látja. És most menjen és írjon át a bécsi rendőrséghez abban a betörési ügyben, amit a millenniumkor követett el az a stockholmi angol, tudja, az a német csirkefogó Belgrádból.

FŐVÁROS.

Az új pályaudvarok.

Budapest, január 13.

Fővárosszerte nagy örömet keltett a hír, hogy végre a megvalósulás stádiumába kerül a fővárosi pályaudvarok rendezésének kérdése.

Nem olyan egyszerű városrendezési kérdés ez. Mert egy nagyszabású, modern pályaudvar létesítése nagy érdekében áll a fővárosnak s közvetve az egész országnak is.

Különösen a mai, nyomott kereskedelmi és ipari viszonyok között kiszámíthatatlan a hordereje egy olyan nagystilű tervnek, aminővel most foglalkozik Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter.

Régi baja volt mindig a mi fővárosunknak, hogy minden új alkotást kis méretekre terveztek. Szűk látókörrel, szinte félve rajzolták meg a kereteit minden új koncepciónak s szinte aggódba vigyáztak, nehogy valami nagyszabású tervet létesítsenek.

Innen van, hogy immár kiesi nekünk Macedónia. Különösen a pályaudvaroknál érezhető ez, ahol az óriásiilag megnövekedett forgalom nem várt arányokat öltött.

És szűk lett a legnagyobbak vélt pályaudvar is s már-már alig elegendő a rendes, köznap-i forgalom lebonyolítására is.

Nézzünk végig az európai nagyobb városokon. Mindegyikben nevezetességg számba megy a hatalmas központi pályaudvar, amely hajlékot ad a városba berobogó minden vonatnak. És nem zavarja a személyiforgalom kényelmét a teherforgalom szomszédsága, mint az manapság nálunk még látható.

Azután meg fontos a hely kérdése is. Pályaudvarnak nem szabad a várost fejlődésében megakasztania. Nem szabad gátat vetnie a terjeszkedésnek s egész városrészek felvirágzásának utját állnia.

Közismeretű tény, hogy nálunk a nyugoti pályaudvar jelenlegi helyén meg nem állhat. Hogy onnan mielőbb el kell távolítani, az nem is kezezi már vita tárgyát. Ez áthelyezésnek közgazdasági és közegészségügyi előnyeit régen belátták már ott, ahol e kérdésben dönteni kell. Nemesak a nagy körutnak és a Podmaniczky-utának, de a Terézváros körutontulni minden mellékutájának is átka a nyugoti pályaudvar közelsége. Nem szólnak ezuttal arról a sok memorandumról, küldöttéségről, amely e tárgyban megfordult a magyar kereskedelmi politika mindenkori intézőjénél.

Ugy tudjuk s ma félhivatalos formában is megerősítést nyert ez a tudomásunk, hogy Hegedűs Sándor a legközelebbi jövő legsürgősebb feladatának tekinti a pályaudvar-kérdés megoldását. Az ő atyai gondoskodása, amely minisztersége első percétől a magyar ipari érdekek istápolása iránt mindenkor nyilvánult, a pályaudvarok rendezésének kérdését is kiszemelte ama feladatok sorában, amelyek hivatva lesznek a súlyos és szinte válságos állapotban lévő ipart föllendíteni.

Mert napról-napra láthatjuk a pangás szomorú eredményeit. Különösen az építkezéssel összefüggő ipari ágak csaknem egészen szünetelni kénytelenek. Természetes és sajnos következménye ennek, hogy ezáltal a kisipar és a kéziipar is teljesen szünetel és ezáltal százezer munkabíró kéz marad télenül. S vajjon mi lesz, ha ezek idejekorán nem kapnak újabb munkát?

Ennek akarta elejét vágni Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter már akkor, mikor a fővárosi intézte ismert átiratát az ipar és kereskedelem sürgős támogatása érdekében. De nem elégszik meg ezzel, hanem maga is nemes példát adva, nagyobbstíliú tervekkel igyekszik új életre keltetni a szunnyadó ipari vállalkozást, amelyet a nyomasztó pénzügyi viszonyok megbénítottak.

Hisszük, hogy a miniszter nagyszabású terve, amely egy olyan új központi személypályaudvar kíván létesíteni, mely a közönség kényelme

zempontjából lehetőleg a város központján, de azért a kellő terjeszkedési vonalon kívül legyen a mellett egy modern, a kor igényeinek megfelelő és teljesen különálló teherpályaudvar létesítések — közelismerésre fog találni.

Amint már említettük is, erre legalkalmasabbnak látszik az a terv, amely személypályaudvarul az államvasut saját területének azt a részét óhajítja, amely a Felső-Erdősoron túl jelenleg vasúti célra szolgál. Ezáltal felszabadul a nyugati pályaudvar jelenlegi területéből mintegy négyezer négyszögöl, amelynek eladási árából bőven kikerülne nemcsak az új, hatalmas arányú személypályaudvar építési költsége, de a teljesen különálló s a személyforgalomtól elszigetelt eberpályaudvar is.

Ez utóbbi számára legalkalmasabbnak látszik az a hatalmas sík terület, amelyet a Hunyadi- és Váci-utak, a Lehel-utca és az angyalódi állomás határol. Ide olyan nagyszabású pályaudvar építhető, amely fejlődő gyáripark gényeinek minden tekintetben megfelelő s amely a teherárak forgalmát a város belső területének mintéje nélkül lebonyolíthatná.

A közijót és fontos állami és nemzetgazdasági érdekek sürögösen követelik, hogy egy ilyen nagyszabású művelet, amilyen a nyugati pályaudvar elhelyezése s az új személy- és teherpályaudvarok felépítése lesz, mihamarabb kezessé váljék.

A sürgőséget jelezte már a miniszter a fővároshoz intézett átiratában. Örömmel látjuk megvalósítását és bölcsességét, amely a pályaudvar-tervezésrendezését is a legközelebbi jövő fontos feladatává teheti.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** Uriel Acosta a Nemzeti Színházban.

Uriel Acosta, az ismeretes szenzációs dráma, amely annak idejében nagy műsordarabja volt a gyönyörű utcai színházban, mint értesülünk, színe kerül a Nemzeti Színházban. A darab, amely a vidéki magyar színpadok műsorán is állandóan ott van, Ivánfi Jenő egy régebbi fordításában fog bemutatásra kerülni.

** Szent Erzsébet legendája. E sorok írója

élénken emlékszik arra, amikor Budapesten először mutatták be Liszt remekművét, az Erzsébet legendát, 1865-ben. A felséges oratórium akkor újdonság volt és szerzője Liszt Ferenc, aránylag még fiatal, java férfikorában levő ember, aki egy pár évvel azelőtt vette föl Rómában az abbé-ruhát. Liszt maga dirigálta művét a Vigadó termében, (az is új volt még akkoriban), ahol csak a közreműködők száma megközelítette a háromszázat. Még most is a fülemben cseng a Pauliné édes, behízog hangja, aki koncerttolettben ült elől, a pódium közepén és Erzsébet szerepét énekelte. Jobbján Bignió (Lajos Ögrófi), balján Kőszegi (a Landgraf és a hatodik részben a német császár) foglalt helyet. A magyar mánást és a várnagyot egy fiatal ur műkedvelő énekelte: Thaisz Péter, az akkori rendőrfőkapitány unokaöccse, és intrikus öreg ögrófnét, aki Erzsébetet kikergeti a Wartburgból, Hofbauer Zsófia, a Nemzeti Színház operájának akkori jeles altisztája. A huszonöt éves jubileumot üld Nemzeti Zeneiskola vegyes karait Wöhler Gottthárd tanár és a Pester Lloyd néhai híres zenekritikusa vezette. Reményi Ede Liszt iránt való tiszteletből szintén részt vett a bemutatón. A nézőtérben óriás közönség és ünneplés, majdnem áhítatos hangulat. Ott volt az egész magyar arisztokrácia. Bezzeg nagy a különbség az akkori és a mai előadás közt. Az Opera nézőtérén tárogató széksorok, a páholyok üresek, a nagynevű katolikus arisztokrácia távollétével tündököl. Pedig az oratórium semmit sem veszített felséges szépségeiből, sőt külső hatását még növelte a szingezadg kiállítás, a színpadi szcenéria. A második rész, a róza-csokor és az ötödik rész Erzsébet halála különösen megkapó. A szereplők is igyekeznek beleélni magukat a műváltás hangulatába. Talán jön még idő, amikor az Erzsébet legendának lesz hozzá méltó nagy közönsége. A divatos dolgok elkopnak és az emberek izlése időnkint visszatér az igazán örökbecsű költészethez.

** Hírek a Nemzeti Színházról. Cuel vigjátéka, A címetes feleség csütörtökön bérletben körül színe Frangoise szerepében Török Irmával. Pénteken 19-ikén megismétlik az Armány és szerelem nagy sikerért ért legutóbbi előadását; Lady Mildford — Hettyey Aranka, Lujzát — Molnár Rózsai, Ferdinandot Beregi, az elnököt — Bakó forja újra játszani. Hétfőn folyó hó 22-ikén Bartók Lajos Thúrán Anna című drámája kerül színe, a címszerepben P. Márkus Emilával. — A Nemzeti Színház igazgatósága több oldalról nyilvánított óhajnak kíván eleget tenni, amikor elhatározta, hogy negyednapos bérleteket is elfogad, egy páholyokra, mint egyéb helyekre. A bérletked-

vezményt 20%-ban állapította meg. Szükségesnek tartja azonban megjegyezni, hogy az ilyen negyednapos bérleteknél nem vállalhat szavatosságot a darabok rendszeres váltakozása tekintetében és bérlo darabok ismétlése esetén rekriminációval nem élhet. Bérletek a Nemzeti Színház tikkári hivatalában a hivatalos órák alatt köthetők.

** Pálmay Ilka Londonban. Pálmay Ilka, mint Bécsből írják, meghívást kapott egyik londoni színháztól hosszabb ideig tartó vendégjátékra. A divának Sullivan egy új operettjének a főszerepét kellene károlnia. A diva budapesti vendégszereplése után megy Párisba és onnét Londonba.

** Hírek a Vígsházról. Lavedannak nagy sikert aratott Secesszió című szatirikus korpéje holnap, vasárnap, este kerül színe a Vígsházban. A darab valamennyi eddigi előadásán telt ház mulatott és már a következőkre is rendkívül sok az előjegyzés. A nagyszerű darab iránt mutatkozó érdeklődésre való tekintettel, a Vígsház igazgatósága a jövő hét öt napjára tűzte ki műsorára a Secessziót. Malai Emlékei Tudós professor Hatvani című vigjátéka nagy előkészületeket igényel. A lokális hűségű díszletek a Vígsház festőműtermében Benheim Róbert főfestő, a korhú kosztümök Molnár Árpádnak, a Vígsházhoz ujon szerződöttet jelmezfestőjének felügyelete alatt készülnek. A Vígsház látványos, zenés tündérreggelye folyton fokozódó mértékben vonzza a serdülo ifjúságot, de zamatos magyar mese-motivumával a felnőtteket is nagyon érdekli. A darab holnap, vasárnap, délutáni előadásban 18-adszor kerül színe. Jövő héten a Többsincs királyt ugyancsak délután három órakor, rendkívül mérsékelt helyárákkal, csütörtökön, folyó hó 18-án és vasárnap, e hónap 21-én kerül előadásra.

** Sauer-Messiaert. Az idei változatos hangversenyevadunk fénypontja Sauer Emil a modern zongorahősök királyának hangversenye lesz, amelyet pénteken január 19-én rendez a Vigadó nagy termében. Sauer nagyot ígér és ritka izléssel összeállított műsora a következő: Schubert a-moll változatok, Schumann „Faschingsschwank“, Brahms Intermezzo op. 117. Mendelssohn Scherzo; Chopin h-moll Sonáta op. 58, Pachulsky Valse Caprice, Sauer Serenata Veneziana, Flammes de mer, Liszt Mefiszto-keringő. Messiaert János tanár, a nagyhírű amsterdami énekes, aki pénteken, január 26-án tartja meg egyetlen dalestélyt a Royal termében, ezután 3 dalkirályt választott, akiknek leghíresebb műveiből állítja össze ezidei műsorát. Ezek: Schumann, Schubert és Löwe, akikkel az ő művészi érzéke és tökélye a legbensőbb rokonszenvvel találkoznak. Röntgen Gyula tanár, Messiaert kísérője valószínűleg egy nagyobb Beethoven-művel és egy saját szerzeménnyel fog nálunk bemutatkozni. Jegyek Méry Béla zeneműkereskedésben kaphatók mindkét hangversenyre.

** Az Operaházban holnap, vasárnap A tévedt nőt adják Bianchi Bianka vendégfellépéssel s Bertis Mimi, Valent V. Larizza, Takáts, Dalnoki, Kornai, Hegedűs, Szendrői közreműködésével. Larizza ez alkalommal éneklit itt először Alfred szerepét. Az operát a Babatündér ballet előadásá követi.

** A Nemzeti Színház újdonsága. A Nemzeti Színház legközelebbi újdonsága Sudermann Hermannak Keresztelő János című tragédiája lesz Várady Antal fordításában. A darab főbb szerepeit Jászai Mari, P. Márkus Emilia, Somló és Ivánfi játszzák. Az előadásban a Nemzeti Színháznak csaknem egész férfi-személyzete és a nők közül is sokan vesznek részt.

** Vlád Gizella színpadon. Vlád Gizella, a Magyar Színház volt primadonnája, nemrégiben bucsot mondott a színpadnak és férjhez ment. Thalia láncai azonban, úgy látszik, szétéphetetlenebbek, mint Hymenéi, mert a művésznő, mint nekünk Nyitráról írják, visszatér legerősebb szerelméhez, a színpadhoz. Vlád Gizella asszony Mezei Béla társulatánál január tizenhetedikén lép fel először a Gésákban és négy estén át fog vendégként játszani. A Gésákban kívül még A kornevillei harangokban, a Bányamesterben és A gyimesi vadvirágban játszik.

** A Népszínházról. Kury Klára állapota már annyira jobbra fordult, hogy kedtőn este fölléphet Mader Raul és Pásztor Árpád Kádkésszony című operettjében, mely az első két előadásán olyan ritka nagy sikert aratott. Az operett a most következő héten négy estén kerül színe: hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap. Ez előadásokra máris jelentékeny előjegyzések történtek.

** Színpadi kísérlet. A Magyar Színházban legközelebb nem érdektelen színpadi kísérlet lesz. Dory Margit kisszony, aki egy ízben a Nemzeti Színház-nak volt szemrevételezőjáról ismert női tagja, mint énekesnő tesz kísérletet az Asszonyregemni fő női szerepében. A kísérletet az operett huszonötödik előadását követő előadásán teszik meg.

** A Vígsház újdonsága. A Vígsházban Guthi Soma és Rákosi Viktor eredeti bohózata, a Napoleon öcsém, lesz a legközelebbi újdonsága, amelyből ma tartották meg az utolsó rendező próbát. A bohózat szerepeit a következők játszzák:

Hegedűs Gyula, Lányai Ilka, Dely Emma, Almásy Lóla, Pécsi Paula, Góth Sándor, Gaál Gyula, Tapolczay Dezső, Révész Gyula, Szerényi Zoltán, Gyász és Bárdy.

A már előre nagy érdeklődést keltő újdonság bemutatóját a Vígsház igazgatósága e hónap huszonharmadikára tűzte ki.

** Ipsen új drámája Párisban. Ipsen legutolsó műve, a Mire feltámadunk, még ezen a télen színe kerül Párisban. A Théâtre de l'Oeuvre igazgatója, Lugné-Poé megszerezte a darab előadási jogát és színházban már a jövő héten megkezdik belőle a próbákat.

** Solymosi színésziskolája az Urániban.

Solymosi nyilvénossági joggal felruházott színésziskolájának növendékei január 26-án, szombaton délután félháromkor érdekes vizsgálati előadást tartanak az Uránia színházban. Az előadásra kitűzött Lili című operettet úgy osztották ki, hogy a fő női szerepet minden felvonásban más-más növendék játszza. Ez a vizsgálat még azért is érdekes lesz, mert ekkor lép először Váray Mariska, Blaha Lujza unokakuga, ki a Solymosi színésziskolájában mint elsőéves növendék már is érdemeket szerzett arra, hogy ez első vizsgálaton felléptessék. A címszerepet a második felvonásban Almási Iza és a harmadikban Sziklai Blanka fogja játszani. A darabot Német József és Sztójnovits Jenő, az intézet tanárai tanították be. Jegyeket az előadáshoz már lehet váltani az iskolának Józsefkört 18. szám alatti helyiségében, naponta délután 2 órától 6-ig.

** A boer háború színpadon. A berlini Friedrich-Wilhelmsdatter Theater a legaktuálisabb színházak egyike. Legközelebbi újdonsága egy öt felvonásos színmű, amelynek címe: A boer háború Transvaalban. Halgatja.

** Kury Klára Nagyváradon. Kury Klára a jövő hónap közepén Nagyváradon lép fel egy hangversenyben, amelyet az Izraelita Négyesület rendez.

** A bolygó tenorista. Perotti, az Operaház volt tenoristája, megint Amerikában van. Tegnáp Perotti egy budapesti barátja a következő levelet kapta a bolygó tenoristától:

New York, január 2.

Belvedere House 4-th. Ave & 18-th. St. N. Y.

Amint látja, újra ide fordultam utamban azzal a reménységgel, hogy ezáltal mégis csak keressék valmit. Ambergel kár volt, hogy mindjárt nem beszélünk, amikor először itt jártunk, mert akkor az volt a terve, hogy velem San-Franciscóból nagyobb körútra indulom. Most rövid véglegesrelepersé szerződöttem a Germania színházba, és hiszem, hogy végre valahogy csak jobbra fordul a sorsom. Bartók kiasszony is itt fog föllépni a Búvós vadászában, míg én előbb, már január 11-én a Trubadurt fogom énekelni. Az eredményről nyomban értesíteni fogom önt. Mi ketten boldog újszentendőt kívánunk önnek és jó szívvel üdvözöljük önt.

Igaz hive

Perotti Gyula.

** Érdekes oratórium. Az évszakok című remek oratórium előadásának rendkívüli sikerét egyértelműen elismerte az egész kritika. A Zenekedvelők Egyesülete a maga óriási énekarával és gazdag zenekarával hatalmas interperációt adott e műnek, mely a klasszikus zeneirodalomnak egyik legértékesebb gyöngye. Úgy értesülünk, hogy igen sok oldalról sürgetik az évszakok előadásának megismétlését, ami kívánatos is. A külföldön minden ilyen művet többször adnak elő, s a hatás minden reprizzal emelkedik. Nálunk is kétségtelenül zsufoit teremben folya le a gyönyörű műnek második előadása.

** A nagyváradi színház megnyitása. Nagyváradról írják nekünk: Az új állandó színház megnyitó előadásának programját a nagyváradi Színgépi Társaság fogja elkészíteni. Dr. Bulgyovszky József polgármester tegnáp levelet intézett Rádó Ödönből a „Színgépi Társaság” neves elnökéhez kérve, hogy a megnyitási ünnep programjának összeállításáról a társaság gondoskodjék.

** Strauss hátramaradt balletje. Strauss János hátramaradt balletje, a Hamupipóke dolgában, valami baj lehet Bécsben. Ismeretes, hogy a ballet már fel volt véve a bécsi opera ezidei programjába, s az idei farsangra már terve is volt véve a bemutatása. Egyszerre híre jött, hogy az opera lemond a Strauss-ballettről. Állítólag sokba került volna a kiállítás... A Hamupipóke zenéjének egy részét most bemutatják zenekarral egy szűknbb társaságban s a bécsi újságok má színházi rovatai nagyon dicsérolő emlékeznék meg róla. Strauss özevgye elhatározta, hogy a ballet zenéjének a főbb számaint bemutatja azon a janu r huszonegyedik hangversenyben, amelyet Bécsben ferje emlékének a tiszteletére rendeznek.

** A vas. Ma este másodsor került színe A vas című kultúrtörténelmi látványosság az Uránia-ban. A diorámák ma sem veszítették hatásukat, a hazai eredeti felvételek nagyon tetszettek. A felvonások után a szolgált, Edvi-Lás Aladárt és a művezetőt Grász Károlyt többször kihívták.

**** Hangversenyek.** A Liszt Ferenc Zeneművészeti Hétfélon, január 22-én este félnyolc órakor hangversenyt rendez a Royal termében, melyen Dohnányi Ernő magyar zongoraművész is közreműködik, aki a napokban nagy diadalt aratott bécsi hangversenyén. A hangverseny műsora a következő:

1. Dohnányi zongora ütős, előadják a szerző, és Grünfeld, Berkovits, Riedl Bürger; 2. Mihalovich és Szendy dala, éneklő Szilágyi Bella a szerzők személyes zongora kíséretével; 3. a) Haydn Változatok, b) Beethoven „Polonaise,” zongorán előadja Dohnányi; 4. a) Wagner-Wilhelm; „Parsifal” átirat, b) Vieuxtemps „Ballade et polonaise,” hegedűn előadja Arányi Frigyes tanár, kíséri Dienzl Oszkár; 5. Aggházy és Kern dala, éneklő Szilágyi Bella, kíséri a szerzők; 6. Liszt IX. rapszódia, zongorán előadja Dohnányi.

Jegytalányok tiszteletdíjakkal hétköznapokon délután 4—6-ig válthatók a körben (Andrássy-ut 24. sz., I. em.) Az általános jegyárúsítás Rózsavölgyi és Társa zeneműkereskedésében folyik, a jegyek ára 6 és 4 korona.

Az ezidei IV-ik filharmóniai hangverseny szerdán január 24-ikén lesz a Vigadó nagytermében Richter János vezénylet alatt Dohnányi Ernő zongoraművész közreműködésével. Ez az ideiglenes első Richter-hangverseny. A hangverseny kezdete fél nyolc órakor. Jegyek kaphatók Méry Bélánál (Dorottya-utca 7. szám.)

A Grünfeld-Berkovits-Riedl-Bürger vonósnygys társaság, vasárnap, 21-én délután 4 1/2 órakor a Royal szálló dísztermében tartja hatodik kamara hangversenyét Adler Vilma zongoraművész, Takáts Mihály operanékes és Noseda Károly zeneszerző közreműködésével. A hangverseny műsorában újdonság Major Gyula zongorahármasa, továbbá Noseda Károly Jenő főhercegnek ajánlt 8 legújabb dala. A bevezető szósz Raff vonósnygysé, A szép molnárné. Jegyek Rózsavölgyi és Társa udvari zeneműkereskedésében válthatók.

**** Máté passziója.** Bach Máté passziójának próbát a budapesti zenekedvelők egyesületében a napokban kezdik meg. Ez pedig vasárnap, e hó 14-én délelőtt 10 órakor a női kar, 15-én, hétfőn esti fél 8 órakor a férfiak próbál. Új működő tagok most jelentkezhetnek a megfelelő próbak alatt. Kiváló műkedvelőket, akik ez alkalommal közreműködni óhajtanak, mint vendégeket szívesen lát az egyesület.

**** A német század.** A Berliner Theater, mint egy távirat jelenti, tegnapi ünnepies előadást rendezett, amelyen A német század című alkalmi darabot adták elő. Ez a cím foglalta volt öt drámai próbaszámok előkelő német íróktól, a következők címei: Weimar (Wichert), Előrel (Lauff), Vészharangok, Wörth, a Munka. Ez az utóbbi a német császár munkaprogramját dramatizálja. A német századot természetesen, nagy hazafias lelkesedéssel fogadták.

**** Színházak műsora.** Nemzeti Színház. Vasárnap délután: Fedora, este: Az ég madarai (harmadszor). Hétfőn: Többet ész-zel... és Tudós nők. Kedden: Stomfay család. Szerdán délután ifjúsági előadásul: A tudós nők, este Az ég madarai, Csütörtökön: A cimezes feleség. Pénteken: Armány és szerelem. Szombaton: Félémberek. Vasárnap délután: Liliumfi, este Folt, amely tisztít.

Magyar királyi Opera: Vasárnap: A tévedt nő. (Bianchi felléptével.) Utána: A babatündér. Hétfőn: Nincs előadás. Kedden: Sába királynője. Szerdán: A cremonai hegedűs. Utána: Véra. Csütörtökön: A hugonották. (Bianchi felléptével.) Pénteken: Nincs előadás. Szombaton: Bajszók. Utána: Nap és föld. Vasárnap: A házi titesök. (Bianchi felléptével.)

Várszínház: Csütörtökön: Válság előtt. Szombaton: Az ég madarai.

Víg-színház. Vasárnap délután: Többécs királyfi, este: Szecesszió. Hétfőn: Osztrigás Mici. Kedden: Az Arany Kakas. Szerdán: Szecesszió. Csütörtökön (délután 3 órakor, rendkívüli mérsékelt helyárrakkal): Többécs királyfi, este: Szecesszió. Pénteken: Szecesszió. Szombaton: Szecesszió. Vasárnap délután: Többécs királyfi, este: Szecesszió.

Népszínház. Vasárnap délután: Kurucfurfang, este: Görög rabszolga. Hétfőn: Kadétkisasszony. Kedden: A kis szökevény. Szerdán: Kadétkisasszony. Csütörtökön: Kurucfurfang. Pénteken: Kadétkisasszony. Szombaton: A kis szökevény. Vasárnap délután: Szökött katona, este: Kadétkisasszony.

Magyar Színház. Vasárnap délután: Az Asszonyregiment, este: Nételen levelek. Hétfőn: Szulamit. Kedden: Nételen levelek. Szerdán: Az Asszonyregiment (Dóry Margit k. a. vendégfelléptével). Csütörtökön: Nételen levelek. Pénteken: Szulamit. Szombaton: Az Asszonyregiment. Vasárnap délután: Szulamit, este: Nételen levelek.

**** Új zeneművek.** Bárd Ferenc és Testvére zeneműkereskedésében, Kossuth Lajos-utca 17. szám. Mader A kadétkisasszony operette ének és zongora magyar szöveggel két fizetben, ára fizetünkint 3 kor. A kis szökevény operett ugyanígy fizetünkint 3 kor. Hívós Szerettség? Polka fr. 1 kor. 50 fill. Tilger Iza Polka fr. 1 kor. 50 fill. Clementis Gyöngyvirágcsokor mazarika 1 kor. 50 fill. Sztójánovits Jenő Krizán-ter-keringő Géza gimnáziumból 2 kor. 40 fill. Kollár Monte Christo-keringő 2 kor. Kratzl Les derniers goutes keringő 2 kor. Gészák, Görög rabszolga, New York szépe új angol operettek teljes zongorakivonatai 6 kor. Kis szökevény, San Toy új angol operettek teljes zongora kiv. 7 kor. Bicycle-csárdás

2 kor. Dóczy 3 dal Nádfeleles kis házikóm, Feledniek és Fecske madár 2 kor. Lakatos 5 új hallgató nótá, átirta Tarnay Alajos 2 kor. 40 fill.

**** Az Operaház előadása otthon.** A magyar királyi Operaházban holnap (vasárnap) este Bianchi Bianka vendégfelléptével Verdi dalműve, a Tücsök nő, ezután pedig a Babatündér ballet kerül színpadra. A Telefon Hírmondó az előadás közvetíteni fogja s így az előfizetők otthon is végighallgathatják. Opera után 1 óráig cigányzene lesz hallható a kagylókön.

Tallózás.

— Vidéki színházakból. —

Budapest, január 13.

A francia szerzőkre rossz napok járnak Szegeden. A darabjaikon mulat a közönség, de a színügyi bizottság hétről-hétre megbotránkozik. Így például a tegnapi színügyi bizottsági ülésen egyik szónok kijelentette, hogy „nincs megelégedve Bisson és Hennequin szellemességével, közönséges ostobaság az Ujfundlandi.” Ezt az ügyet annak rendje és módja szerint tárgyalta a színügyi bizottság. Am napirend következő pontjánál megtörtént a szenzáció, az ülés kimondta, hogy zárt ülés alkalmát át. Zárt ülés? A Szegedi Híradó lerántja a leplet a titkos tanácskozásról és a pikáns leleplezés bevetőjeképpen ezt írja:

Külön kell foglalkoznunk ezzel a zárt üléssel. A magyar közigazgatás rendje nem tűri a zárt üléseket a bizottságok kezében, sőt Szeged város szabályrendeletében egyenesen és határozottan ki van mondva, hogy a bizottsági ülések csak nyilvánosak lehetnek. Mi jönnék eszünkbe a zárt ülések bizottsági ülések képviselői előtt? — erre adjanak nekünk a közigazgatás férfiai feleletet. Nem szabad olyan titkoknak lenni, melyet a nyilvánosság előtt takarjanak, leplezzenek. Különösen pedig a színügyi bizottság működése az, melynek a nyilvánosság elől elzárkózni, vagy kétszínűsükdésből vagy naiv szűgyénységéből lehet. Nem respektálhatjuk tehát a színügyi-bizottságnak azon operettesüzi határozatát, melylyel a zárt ülést kimondotta. És hogy mily kevéssé respektáljuk ezt a képtelen határozatot, itt nyíltan azaz dokumentáljuk, hogy a zárt ülésről nyilvánosan beszámolunk.

Oh, nem valami különös dolgok kerültek napfényre, nem szenzációk, csak egyszerű szerződésesek, melyekről a szegedi színgazgató jelentést tett a bizottságnak. És tessék elhinni, nem is fektettünk volna oly nagy súlyt a zárt ülésben előadottak közlésére, de egyenesen kihívták ezt a titkos ülés kimondásával...

És Krescsányi igazgató elmondta a titkok titkát, hogy kik távoznak a társulattól és kiket szerződött helyükbe. (A jelentés szerint egy síheder-színész is szerződöttetett. Ime, a magyar Naturbursch!)

A Zomóri Színház igazgatója, Dedk Péter darabot írt ezzel a rövid címmel:

RÓZSA MARI ÉS A KICSAPOTT KÁNTOR

Az eredeti darab premiérjének meg volt az az érdekessége, hogy a direktor — a szerző játszotta az egyik címszerepet, a kicsapott kántort. Nos, a kritika keményen bánt el a direktorral. A Bácska kritikusai többek között így nyilatkozik:

Oh Rózsa Mari érdemes alkotója, miért írt ön népszínművet s miért nem mutatta be tehetségeit például az új bűnvádi perrend életbe léptetéséről szóló törvény-cikk kodifikáló bizottságában? Hiszen ön eloddig például zsenialitással bogoztatta ki hőseivel a legkegyetlenebbül öszegubancolt bűnper szálat is s az ön darabjában Györfy Béla vizsgálóbíró ur oly bravúrral végzi az 5 kriminális teendőit, hogy joggal kiáltottunk fel, vajjon miért vizsgálóbíró ez az ur és miért nem egy ujonnan szervezett főügyész? Ön nem kellőképp érvényesíti tehetségeit, népszínműró férfi!

Ezzel szemben dicsekszik az igazgató játékát. Az a kérdés most már, hogy mire tart többet az igazgató-szerző, a színészségére-e, vagy a szerzőségére...

A legifjabb mecenásokról a napokban írtunk. A temesvári diákok akkor Miss Haltonnál tisztelegtek. No de megbecsülik őket a magyar színésznőket is. Nagyon is megbecsülik. A Trilby előadása alkalmából a temesvári Színházi Ujság a mecenásokról ezt írja:

Elhozták tegnap a diákok egyik kedvencüknek, Jeskó Ariadnenak, a téli kert illatozó rózsáit, színpompájú kaméliát, sőt még néhány szál ibolyát is keverték közé, mintegy jelképezvén, hogy ők bár szerények, de a negyvenyolekból még sem engednek, ha a főszerep Jeskéé. Lelkesedésükben gyönyörködve, még azt is szívesen elnézzük ezeknek a nagy fiúknak, hogy

lármaikkal a normális határt túllépik és a közönség többi részére való tekintet nélkül tapsolnak, és kiabálnak, terrorizálni akarván, magukat teszik a helyze uraivá. Annak a lelkes arany ifjúságnak, mint má mondánk, szívesen megbocsátjuk, hogy akkor, mikor erre alkalom kínálkozik, szabad folyást enged érzelmeinek, de hogy akadjan a földszinten egy eléggé kopasz tisztességtelen megöszült fejű öreg ur is, akit a színház egyik tagjához nagyon közeli kötelek fűznek, ak elfelejtje azt, mit is parancsol a jó izlés, azt már csodáljuk. A színtalpak mögött Sziklai Szeróna énekel. Közvetlen éneke után, felvonás közben felment a színpadpályára és a fenti öreg ur kezdeményezésére a ifjúság megtapsolta...

Különben a temesvári ifju mecenások nem állanak egyedül. A Kassai gimnázisták szintén tudnak még rajongani. Ők rajonganak tükön-bokron át... A Kassai színháznak sok a beteg az állandó léghuzamra való tekintettel, de a primadonnák beleegye nem hűti le a mecenásokat. Ime a bizonyosság:

Ma György Ilona betegedett meg — írja a Kassai Ujság s e miatt a délutánra hirdett ifjúsági előadás elmaradt. A főgimnázium V. és VII. osztályának fiatalága két hatalmas virágcsokorral készült meglepni a kedvelt művésznőt s miután az előadás elmaradt, a remek virágokat a beteg művésznő lakására küldték.

A Szulamit-bérgy elintézték, de Szulamit egyremásra produkálja az afféretet. Még a kritika is összekülönbözik rajta. A Kassai Ujságban olvassuk ezt a legújabb Szulamit-affért:

A multkor számunkban a szerkesztő elfoglaltsága miatt nem írhatta meg észrevételeit a legutolsó Szulamit-előadásról, — a munkatársunk által megírt bírálat pedig kissé — dissonans. Szó sincs róla, jó dolog volt Abigail szerepét Káldyval is betanítani, nincs is gáncsunk előadása ellen, — de az igazságnak tartozunk annyival, hogy kijelentsük, hogy Rontay Abigailja bájos, táncos, a drámai momentumok művészi ábrázolására nézve olyan magasan áll, hogy Káldy elismerésre méltó törekvése dacára sem közelítheti meg. Abigail voltaképpen Rontay alakította először, ő volt az első, ki igazságot tudott ez alakba várakolni, minek folytán mi az ország első s legjobb Abigailjának tartjuk. Szükségessé tartottuk pedig ezt megismételni, nehogy az igazgatóknak és jusson az eszébe, hogy ezután Káldyval játszattja Abigailt. (F.)

Lám, már a pártoskodás szelleme a békés, jámbor Szulamit kisasszonyt is kikezdte...

MŰVÉSZET.

Magyar művészet Berlinben. Két nagy berlini műkereskedő érdeklődik művészetünk iránt; a nagybíró Schulte Ede októberben hat magyar művész munkáiból külön kiállítást fog rendezni. A teljesen modern és sokkal fürgőbb Keller és Reiner-cég már márciusra hívta meg mintegy husz előkelő művészt. A cég egyik tulajdonosa Budapestre érkezett és megtekintette a Műcsarnokban a téli kiállítást. Általában igen dicséretileg nyilatkozott a magyar művészet fejlettségéről. Tegnapi este számos művész megbeszélte Reinerrel a kiállítás módait. E szerint Berlinben március 3-ikán fog a magyar kiállítás ünnepélyeser Szűgyén-Marich nagykövetség és valószínűleg az udvar jelenlétében megnyílni. Résztvesznek a kiállításon a következő művészek: Mednyánszky László, Fényes Adolf, Ferenczy Károly, Kernstock Károly, Kann Gyula, Salányi Lajos, Vaszary János, Ujváry Ignác, Márk Lajos, Hegedűs László, Glaz Oszkár, Mihalik Dániel, Olgyay Ferenc, Grünwald Béla, Mannheim Gusztáv, Csók István, Thorma János és Pállya Celesztin, továbbá Ziegler Károly és gróf Somsich József, akik Berlinben élnek. Kiállításra kerül összesen mintegy nyolevan festmény. A magyar művészet barátai örömmel üdvözlők a berlini műkereskedőket, akik képzőművészetünknek új és remélhetőleg eredményes piacot nyitnak. (S. Gy.)

Uj képek a Műcsarnokban. A Nemzeti Múzeum részére Szalay Imre igazgató kezdeményezésére vásárolt I. Favretto: Zeuzanna és a két öreg és a Szépművészeti Múzeum részére legutóbb vett Leibl: Férfi a kancsóval és Uhdé: Szent beszéd a hegyen című híres képe holnapotl kezdve a Városligeti Műcsarnok tanácstermében látható.

A képes levelezőlapok gyűjtése ismét mód nyújt a németeknek, hogy iparcikkjeikkel elárasztják a világot. Természetesen gondoskodnak arról is, hogy ezek a képes levelezőlapok a német dicsőségnek legyenek szószói. Különösen ezerszáma küldik nyakunkra az ugynevezett művészeti levelezőlapokat, amelyek tizedrangú német festők sílány másolatait mutatják be. Sajnos, a mi közönségünk vásárol is belőlük. Pedig vannak már a magyar művészetnek is levelezőlapjai, megismertette a közönségünket legkiválóbb festőink leg-

Alkalmi ajándékkul a legkedvesebb, legolcsóbb **KISS JÓZSEF összes költeményei.** ELSŐ TELJES, OLCSCO KIADÁS 6. ezer. Tartalmazza: a JEHOVA és a MESE a varrógépről című költeményeket is. — Ára díszes, egész vászonkötésben 1 frt 50 krajcár. I frt 60 kr előleges utalványozása esetén bérmentve küldi BINGER és WOLFNER Budapest, Andrássy-ut 10. szám.

ujabb alkotásaival, így: Baditz, Junocent, Neogrády, Márk, Karlovsky, Margitay, Nádler, Szenes, Tolnay stb. festményeire. De nemcsak a tárgyak, kivitelük is magyari; tanuskodva sokszorosított fejlettségéről. Oly helyekre, ahol kereskedésekben nem kapni, szivesen küldi olvasóinknak a kiadóhivatalt is a Magyar Művészet levelezőlapjait. Ára 20 darabonként bérmentes küldéssel 2 korona.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ A filológiai társaság jubileuma. Tudományos életünk egyik kimagasló intézménye, a budapesti filológiai társaság, ma délután tartotta huszonegyedik rendes közgyűlését, amelynek ünnepes jellegét növelte az a nagy érdeklődés, amely a jubiláris közgyűlés iránt megnyilatkozott. A közgyűlést Ponori Theureuk Emil, a társaságnak kezdetől fogva elnöke nyitotta meg.

Nagyszabású megnyitó beszédében vázolta a társaság megalapításának történetét, negyedszázados fejlődését. A filológiai tudományok nagy nehézségekkel kellett megküzdenie, még annyira jutott, hogy híveit egytáborba gyűjthette össze. Kezdetben csak mindössze 38-an voltak, a legelső alakuló közgyűlésen már százhuszan s e szám évről-évre nőtt. Ismereti aztán azt a tudományos munkásságot, melyet a társaság huszonöt éven át kifejtett. Derék munka volt ez, amely nem egyszer a külföldön is élénk visszhangra talált. Végül hivat mond a társaság valamennyi munkájának, tisztikarának, alapító tagjainak s főleg az Akadémiának, amely nemcsak hajlékot ad a társaságnak, hanem folyóiratát is husz év óta anyagi támogatásban részesíti.

Az éljenzéssel fogadott megnyitó beszéd után Heinrich Guezfáv a választmány nevében melegen üdvözölte az elnököt s átnyújtott neki egy diszkötéses könyvet, mely felöleli a társaság munkásságának főbb mozzanatát.

Az elnök köszönő szavai után a fiatal filológusok, az egyetemen a filológiai szeminárium hallgatói járultak az elnöki pódium elé, hogy latin nyelvű beszédében üdvözöljék Theureuk Emilt. A senior, dr. Márffy Oszkár csinos latin beszéd mellett átadta egy küldöttség által azt a diszkötésű emlékkönyvet, melyben latin dedikáció mellett a szemináriumok fennállása óta a mult iskolai évig az összes tagok névsora van meg; utána, mint a filológusok zsenge áldozata a klasszika-filológia ágából vett öt értekezés. Ez értekezések szép világításba helyezik a szeminárium munkásságát, s szerzőik: Drebitka Ferenc, dr. Márffy Oszkár, dr. Polgár Iván, Kuzmics Ferenc és Závornyai Dániel.

Theureuk meghatóan fogadta tanítványai megemlékezését.

Dr. Katona Lajos titkári jelentése örvendetes képe a társaság fejlődésének; kiemeli a társaság közlönyének gazdag tartalmát s a megtartott felolvasó ülések érdekes voltát. A bevételek tavaly 5764 frtra ruhtak 5405 frt kiadással szemben.

A jelentés tudomásul vétele után megajították a választásokat, tiszteleti tagokul beavasztván Kahlen János berlini és Hatzidakis János athéni egyetemi tanárt s újból megalakítván a választmányt a régi tagokból.

○ A természet-tudományi társulat ma este kezdte meg népszerű előadásainak sorozatát, az egyetemen ásványtani intézetében. A mai nyilvános felolvasó estején Mágócsy-Dietz Sándor értekezett A növények táplálkozásáról. Mágócsy-Dietz előadását vetített képekkel, elő és imitált növények bemutatásával tarkította előadását. Mágócsy-Dietz husvétig minden szombaton folytatja előadásait.

○ Irodalmi Tájékoztató. Ennek a Róna Béla külföldi szerkesztésében megjelenő havi kritikai szemlének most jelent meg januári száma. A teljes bibliográfiát is tartalmazó füzet érdekes, változatos és minden újabb irodalmi eseménnyel bőven foglalkozik. Előfizetési ára egy évre egy forint.

EGYESÜLETEK.

(A magyar könyvkereskedés.) Igen diszes közönség volt ma együtt a magyar könyvkereskedő segédek Csak párosan együletében, ahol Ranschburg Viktor, az Athanemus könyvkiadó hivatalának érdemes főnöke nagyérdökü és aktuális felolvasást tartott. A Magyar könyvkereskedés helyzetéről és szerepéről értekezett, mint előkelő szakférfiu igen tanulságosan világos meg a kulturális kérdést.

A könyvkereskedés nagy hatásának hangoztatásával vette be előadását, majd találon ismertette és jellemezte a francia-német könyvkereskedelmet, amely utóbbi mesterünk és mintaképünk volt. A magyar könyvkiadásról teljesen egybeolvadt a nemzeti művelődés szellemével és törekvéseivel és újabb időben már nem nemcsak az irodalmi termelésnek piacra hozatalával foglalkozik, hanem részben teremtési is az irodalmat és nem egyszer irányt mutat neki. Bárna mondhatók, hogy a magyar kiadó ezáltal egy fokkal magasabb hivatást teljesít s a legfejlettebb kultúrállamok kiadóijánál is. Majd érintette előadásában a részletizeteket és az antikváriatusokat, konstatálva

azok szép sikereit, végül a kolportázsról beszélt, amely szerinte nagyon árt irodalmunknak, mert az lefoglalja a teret a Gartenlaubék meg a német divatlapok, rémregények számára, mialatt jobb irodalmi vállalat füzetes kiadásban el nem terjeszthető. A hallgatóság mindvégig érdeklődéssel kísérte a tanulságos és vonzó előadást s végül lelkesen megéljenezte.

FARSANG.

Farsangi levelek.

M. kir. postahivatal

a bálteremben.

A világpósta farsangi szerepéről vajmi keveset tudhatsz, kedves hugom. A századvég ugyanis nagyon mostohán bánt el ezzel az intézménnyel: lejáratotta. Itt-ott akadt még ugyan egy vakmerő vigalmi bizottság, amely világpóstával mérészelte tartítani a mulatságot, de általában csöndes agónia jutott a bali világpósta osztály-részeül. Az anizsek, amelyet mindenütt és mindenkor ír a mindkét nembéli emberiség, nem tudott lendíteni a bali levelezés során. Hanem a leányzó nem halt meg, a kereskedelmi miniszter fölbeszette szenderegéséből. Megengedte ugyanis Blau József kereskedőknek, hogy a bálteremben piros postaszekrényeket állítson fel, egyszersmind — a koncesszió parancsol is — köteleseggé tette, hogy csak magyar gyártmányú levelezőlapokat árusítsanak és lehetőleg adjon tul azokon a millenniumi levelezőlapokon, amelyekből olyan nagy rakatára van még az államnak és amelyeket ti kigolyóztatok a képes levelezőlap-gyűjteményetekből. Az idén már lesz is M. Kir. postahivatal a Vigadóban. Erről sem álmodott az öreg Rotenbiller, akire a Vigadó összes léghuzam-berendezéseit rá szokták fogni.

A legyezőnyelvnek meg a virággalvnek semmi értelme sincs, mihelyt megállapítják a szabályait. Hanem a maga bohó és értelmetlen intimitásában kedves. A szókinés ugyanis rögtön zagya és értelmetlen tömeg, mihelyt az érzelem akar megnyilatkozni. A zene, a parfümillet, a seelysmuhogás nyelvet ad aztán a legyezőnek, a virágnak, a táncrendnek... Ákom-bákom, egy-két betű nem zavarja meg a harmóniát, ellenben egy négy filléres bélyeg igen. Nos, most a sűtozós rokokó formáit tele ragasztják a nemzetközi postaegyezmény paragrafusai. Így van ez, kedves hugom, mikor az élet betolakszik a mi hazugságainkba...

Ah, Blau József jó üzleti eredménynyel fogja lezárni farsangi mérlegét... Lesze-e áldozata is? — valld be, kiváncsi vagy erre szörnyen, kedves hugom. Lesze-e, aki lépze meg? Lesz. Nem mondom, hogy a képes levelezőlapok szövegrészen kétoldalú ígéreket fognak megörökíteni, de hogy sok-sok édes haszontalanság komoly formában komoly ruhát fog magára öltetni annyi bizonyos. Mihelyt pontos címet, valódi bélyegzet és postaszekrényt lát az ember, rögtön megbolygatja az álmokat a próza. Aki váltig cigitja, hogy ábrándozás az élet megrontója, azt nem bántja ez a postaszekrényes koncesszió, de a farsang joggal busulhat. Hát már a kinstár is belékö? Eddig csak a rendőrségek hivataloskodtak, adogatták a vigalmi engedélyeket, viszonzásképpen beszédtek a vigalmi illetékeket is, de ezt a bálteremben mi sem árulta el. De a postaszekrényt látni fogjuk mindnyájan.

Üznek-kergetnek bennünket a legszebb hazugságok Édenéből... Sopánkodni nem szabad, hát vigasztalódjunk. A kártyához nem ért papák és nagybábsók ezental nem fognak unatkozni; míg ti táncoltok, ők elintézik az üzleti levelezésüket. Szabad már levelet írni a bálteremben...

(H-u.)

○ Technikus táncost. A József műegyetem hallgatói segítő egyesületük alapja javára folyó évi február hó 6-án a Royal-szálló összes termében zártkörű táncestélyt rendeznek. A rendezőbizottság betoven tagból áll, élükön Plósz Antal, Orphanides János, Gaszner Aurél, Schubert Frigyes, Kausser F. Jakab, Ghyzo Aurél, H. Fischer Elemér, Liphay Ervin, Tóth Jenő, Liedemann Hugó, Szathmáry Károly és Bartal Zoltán.

○ A budai ísr. nőgyűlet február 3-án hangversenyyel egybekötött jótékonycélu táncvigalmat rendez a budai újvidék összes termében. A hangversenyben részt vesznek: Varsányi Irén, aki Molnár

Gyula prólogját szavalja; Székely Arnold zongoraművész, Kun László, a jeles cimbalomművész, továbbá Ledófszky Gizella, aki énekeinket fog, Szirmai Imre, aki egy monológot ad elő, s végül Hegedűs Gyula és Szervényi Zoltán, a Vigaszínház tagjainak páros mókái, melyeket maguk az előadók állítottak össze.

○ A Ferencvárosi Tornaclub január 27-ikén a ferencvárosi Polgári Kör IX. kerületi Bakács-tér 14. szám alatt levő dísztermében táncmulatságot rendez. (Az óbudai tornaegylet ma esti bálja. A Korona nagytermében találkozót adott a budai oldal valamennyi szép asszonya és leánya. A rendezőség a hölgyeknek csinos stílusú táncrenddel kedveskedett. A hölgyek névsorát következőkben közölhetük:

Asszonyok: Benedek Sándorné, dr. Benyovits Lajosné, Bacher Jakabné, Bakodó Józsefné, Czajlik Alajosné, Déry Izidorné, Décsi Alfrédné (Szt-Endre), Grohmann Arthurné, Grösztenberger Istvánné, Hilbert Vilmosné, özv. Hiermayer Györgyné, özv. Hoffmann Jánosné, Haberier Józsefné, Hajducska Józsefné, Hencsel Károlyné, Kepes Albertné, Krén Istvánné, Krisztján Ferencné, Knauz Károlyné, Knetz Béláné, özv. Kosztáni Pálné, Lenz Józsefné, Mettl Jánosné, Mildó Józsefné, Minder Andrásné, Martin Gyuláné, özvey Prohászka Ignácné, özv. Petrovics Tivadorné, Petrosen Károlyné, dr. Raiss Mórné, dr. Szalay Sándorné, Schweitzer Henrikné, dr. Stern Józsefné, Wégh Jánosné, Veros Kálmáné, Winkler Jánosné.

Lányok: Benedek Gizika, Bakodó Mariska, Christian Ilonka, Déry Jenny, Guth Paula, Hofnau Irina, Heifeld Hermin és Hedvig, Hiermayer Sárika, Haberios Károlyka, Hajducska Ella, Krén Róza, Knetz Riza, Kosztáni Paula, Lgeti Kamilla, Metzl Ida és Mariska, Mutter póvérek, Minder Iluska, Müller Ilonka, Prohászka Ilonka, Platsokó Aranka, Petrovics Carola, Petersen Zelmá, Reimprecht Katica, Szende Margit és Vilma Schweigert Ilona, Wimmer Róza, Winkler Sarolta és Rózsika.

A jurista bál.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Eudapest, január 13.

A jurista-bál ma este megnyitotta a farsang elitebáljainak a sorozatát. A Vigadó összes terméi fényességben tündöklének és előkelő társaságunk gyönyörű mulatsága szinte megfiatalítja a szürke mórpalotát. A bálhagyományok szerint a jurisák mulatságán lép először a parketre a fiatal leány. Es ez az aktus megérdemli a legparazabb keretet, a legnagyobb előkészületeket.

Gróf Zichy János, a rendezőbizottság elnöke al-elnöktársaival hetek óta fáradozott a bál sikere érdekében, és eredménynyel. A bálanyai tisztelt ögróf Pallavicini Edéné vállalta el, aki háromnegyed tíz órakor érkezett a Vigadóba. A lady patronessát gróf Zichy Aladár vezette a nagy csarnokba, ahol katonazenével fogadták. A teremben Radics Béla zenekara a Rákóczy-indulóra gyűjtött rá, mikor Pallavicini remek bórdo ruhájában, amelyet valódi csipkedisz tett harmónikusá, megjelent.

A bál kezdéssel kezdődött. Gróf Zichy Aladár Pallavicini Edina ürhölgygylet, a lady patronesse leányával, nyitotta meg a csárdást, amelyre a zenekar a Kertem alatt kaszálják a rétet... nótát húzta.

A táncrend, mint minden évben, ugy az idén is pompás meglepetés volt. A táncrend Corpus Jurist ábrázol, melynek pajzsalaku közepén a zománczott J. B. pompázik. Erről négy szíjacska lóg le: az egyiken miniatűr tintás üveg, a másikon tollszár, a harmadikon írón és a negyediken kis könyvecské függ, ebben van a táncrend.

A bálon megjelent hölgyek névsorát a következőkben adjuk:

Asszonyok: Antalik Károlyné, Blahunka Kálmáné, Biscara Endréné, Balázs Ernőné, Bende Gyuláné, Bóné Gézáné, Devecis del Vecchio Gyuláné, Dobránszki Pálné, báró Eötvös Lórádné, Geszler Józsefné, Gergelyi Kálmáné, Hajnik Imréné, Havas Ártúrné, Hegedűs Sándorné, Hegedűs Béláné, Henszelmann Kálmáné, Horváth Jenőné, özv. Janniczky Lajosné, Jelinek Sándorné, Könes Boldizsárné, Kund Sándorné, dr. Mezei Lajosné, Nagy Sándorné, özv. Négler Sándorné, özv. Otta Sándorné, Payer Iréné, Polonyi Gézáné, Popolánszki Miklósné, Pallavicini Edéné ögrófné, özv. Quenzer Henrikné, Rapacs Radóné, Rauscher Emilné, Szabó Lászlóné, Szabó Antalné, Széll Odónné, Szeghity Gyuláné, Urbanovich Péterné, Varadi Károlyné, Virava Józsefné, Windisch Jánosné, gróf Zichy Aladárné.

Lányok: Antalik Alice, Balázs Etel, Bende Edith, Biscara Mariska, Blahunka Anna, Brodsky Margit (Csokonya), Brodsky Irén, Békeffy Ilona, Bóné Annoska, Devecis del Vecchio Elza, Dobránszky Vilike, báró Eötvös Ilona, báró Eötvös Rólandá, Förster Mici, Fodor Mariska, Guári Médi, Garger Elza, Gergelyi Blanka, Geszler Aranka, Geszler Mariska, Hajnik Erzsike, Hajnik Mariska, Ha'ós Juliska, Havas Ilma, Hegedűs Rózsika, Henszelmann Margit, Henszelmann Jolán, Horváth Clarissza, Janniczky Elza, Jelinek Mariska, Jókuthy Sárika, Joanovics Uray Georgine, Kiss Melanie, Kovács Irén, Kovács Juliska, Kund Margit, Maár Kornélia, Mezei Margit, Molnár Erzsike, Nagy Ilonka, Nagy Vilma, Négler Etelka, Németh Hedvig, Otta Valéria, Pallavicini Edina, Polonyi Ilonka, Popolánszki Mariska, Quenzer Mariska, Rapacs Belle, Rauscher Margit, Szabó Margit, Szabó Mici, Takács úvérek, Urbanovich Emilia, Varga Mariska, Virava Luiza, Viola Margit, Windisch Berta, Windisch Vilma, Závori Leona, Zsitkovszki Valéria

SPORT.

Jégsport. A keményre vált idő ismét élénkíti a jégpályákat. A budapesti korcsolyázók egyetlen kívül a tisztviselőtelepi tornaegyesület nagy buzgalmat fejt ki, hogy a Népligetben létesített modern felszerelésű jégpályát a korcsolyázókra nézve vonzóvá és kellemessé tegye. Ujításaképpen a régi világban nagyon divot nemény társasjátékot fog meg honosítani, a hetvenes években nagyon kedvelt francia-négyest szintén feleleveníti. A zenét a 44-ik gyalogezred zenekara szolgáltatja, mely hetenkint háromszor, csütörtökön, szombaton s vasárnap játszik. A korcsolyaversenyt és jelmezes jégünnepejt 20-án és 21-én tartják meg.

Urolvasok emlékérmel. Az urolvasok ezúttal nem fognak hiába lovagolni, kapnak ők is díjakat és pedig arany emlékérmeket az urolvasok szövetségétől. Az arany emlékérmek kárpótlásul szolgálnak azért a sok kiadásért, melylyel az urolvas passzió gyakorlása jár, s így kétségkívül emelni fogják az urolvasok folyton csökkenő gárdáját. Az urolvasok szövetsége nem kevesebb, mint 32,800 koronát vett fel arany emlékérmek céljaira, jutni fog ezekből nemcsak a győztes, hanem mindegyik „helyezett” lovasnak valamennyi urolvas versenyben.

Vívó-est. Fényes vívó-esték voltak tanni mindazok, akik ma este a Robelly-féle vívóteremben megjelentek. Robelly mester distingvált eredményes tanítása, a bemutatott iskola- és assaut-vívásokban teljes beigazolást nyert, s tanítványai a legszebb reményekre jogosítanak. Az iskolavívás után, amelyet Robelly mester vezetett mindvégig, kintünk *Faruch* Elemér, *Mauthner* Tibor, *Kálmán* Lajos és *Kálmán* Elemér, *Hövig* Adolf kardiskolájukkal, *Fái* László pedig törvívásával, továbbá *Szalai* Piroška, aki élénk temperamentumáról, valamint kiváló ügyességéről a mesterrel vívott iskolájában tett ismételen tanúságot. A senior assautban különösen megemlítendő: *Dr. Róth* Pál, továbbá igen előkelő vívásáért *Schindler* Emil s szép férfias mozdulataiért *Melezer* Gyula. *Göbölös* Károly, *Fitzner* Sándor, *Lichtenberg* Pál és *Fái* László kípörbált vívók benyomását teszik, míg *Neumer* segédmester a Robelly-iskolát képviselte méltóan. Pièce du resistance-nak maradt *Robelly* mester assautja *Schindler* Emmillel, amelyben a mester a vívás tökéletességét mutatta be változatos szép fordulatokkal. Az estét társas vacsora fejezte be.

Kreuzbruck százados visszavonulása. Hogy megy-e *Kreuzbruck* százados, vagy megmarad továbbra is urolvas championnak, hónapok óta foglalkoztatja a sportközösket. A sajtóban is a legellen-tesebb hírek keringtek a champion urolvas szándékáról, most azonban úgy látszik, végleg befejeződik az ügy, mert a *Sportélet* a legjobb forrásból közli, hogy *Kreuzbruck* százados föltétlenül lemondott arról, hogy többé mint urolvas szerepeljen.

Uj urolvasok. Az alági versenytér már az idén tavasszal megszaporodik néhány új, fiatal urolvasal. Így állandóan lovagolni fog *Fibich* hadnagy, aki pár év előtt mint önkéntes próbálkozott volt a nyeregben, és gyakrabban készül lovagolni *Ledniczky* Mihály huszárhadnagy is, aki szintén ült már nyeregben Alagon. Eddig nem igen volt még alkalma kitüntetni lovasképességeit, de lovaskörökben azt hiszik, hogy már nemsokára egyike lesz a leg-frekventáltabb urolvasoknak.

Nyiltér.

A Budapesti Ujságírók

Egyesülete

január 14-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az Uránia-színházban tartandó matinéjának műsora:

1. Szendy Árpád: II. Magyar rapszódia. Zongorán előadja a Szerző.
2. Erkel Ferenc: „Hunyadi László” operájából a La Grange ária. Énekli: Szilágyi Arabella.
3. Popper Dávid: Nocturne op. 2. — Spanyol tánc. Gordonkán előadja a Szerző.
4. Ágai Adolf: Utazás Pestről Budapestre. Felolvassa a Szerző.
5. Erdős Armand: Magyar dalok: a) Nem megyek én thozzátok... b) Szébb a barna, mint a szőke. Énekli: Ábrányiné-Wein Margit.
6. Hegedűszám. Előadja Kubelik Jan.
7. Wágner Richard: „Az istenek alkonya” operából Brunhilda zárjelene. Énekli Szilágyi Arabella.

Szilágyi Arabella és Popper Dávid ur előadásait Székely Arnold, Ábrányiné-Wein Margit éneket ifj. Ábrányi Emil kíséri zongorán.

Jegyek egész nap válthatók a Budapesti Ujságírók Egyesülete helyiségében, Kerepesi-ut 17. szám, I. em. Négyülles földszinti-páholy 10 korona, erkély-páholy 8 korona, földszinti „b” 2 korona, erkély-ülés 1. korona.

Kleinoscheg-Élysée

Vérgyógyászat

(Hämopathia.) Uj, kípörbált gyógymód. Kimaradhatatlan siker asthma-, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyag-bántalmaknál, ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhűdés, korai vaktság és elmezavar ellen. Évente száz meg száz teljes gyógyulás még a legsúlyosabb és legrögibb bajoknál.

E gyógymód feltalálója és egyedüli képviselője
Dr. Kovács J. orvostudor
rendel naponta intézetében V. Váci-körút 18. Házán kívül is kezel; meghívásra vidékre is megy.

Minden külön értesítés helyett.

Hajnal Vilmos a saját nevében, valamint fia Kálmán, Könyi Manó és neje mint szülők, özv. Hönigstét Ignácé né mint anyós, Dr. Balog Arnoldé, Dr. Könyi József Halász Ignác és neje, idősebb Hajnal János és Könyi Hugó mint testvérek, Hajnal Adolf és neje, Hajnal Ede és neje, Hajnal Márton, ifj. Hajnal János, és neje, Dr. Könyi Józsefné, Dr. Balog Arnold mint sógorok, illetve sógorok nevében mélyen szomorodott szívvel tudatja fejletlenül jó hitvesének

Hajnal Vilmosné-nak

szül. Könyi Cilának

f. hó 12-én, este 10 órakor életének 27-dik, boldog házasságának 3-dik évében történt gyászosan elhunytát. A megboldogult hült tetemei f. hó 14-én, délután 1/3 órakor fognak a gyászházból: II. Zsigmond-utca 1. a farkasréti temetőben örök nyugalomra tétetni.

Aldás emlékére!

Most jelent meg Kabos Ede új regénye

A verebek.

Akarácsonyi könyvpiac egyik legérdekesebb újdonsága. A regény közel 300 oldalon, gyönyörű kiállításban jelent meg s az erős kötet

ára 3 korona.

Megrendelhető:
a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában
József-körút 18. szám.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ Az esküdttörvényszék első tárgyalása. A budapesti esküdttörvényszék előtt, mint a Törvényszéki és Rendőri Ujság írja, február 5-ikén lesz az első fő-tárgyalás. A vádlott halálát okozó súlyos testi sértést követett el. A fő-tárgyaláson Lenk Gyula bírót fog elnökölni.

§§ Felolvasás az új bünvádi eljárásról. A nyomozások országos egyesületében tegnap este dr. Balog Imre ügyvéd felolvasást tartott az új bünvádi eljárásról. A felolvasást nagyszámu közönség hallgatta.

§§ Felolvasás a Jogászegyletben. Ma este 6 órakor tartotta felolvasását Vargha Ferenc kir. ítélőtáblai bíró „A semmiségi panaszról az új perrend-tartásban” a jogászvilág számos kitünősége előtt. Az ülésen Vavrik Béla kuriai tanácselnök elnökölt.

Az előadó első sorban a semmiségi panasz s a Kuria előtti eljárást ismertette. Tüzetesen tárgyalta a Kuria jogkörét, szemben az alóbbfoku bíróság ítéletével. Előadásának súlypontja a B. P. hir hedt 437. §-ának fejtegetése volt, mely a mult nyáron a sajtóban oly nagy port vert fel. Végül prognoszt csinált arra nézve, hogy a B. P. miképpen fog működni, s arra az eredményre jutott, hogy ezúttal a büntető igazságszolgáltatás jobb s gyorsabb lesz.

Az ötnegyed óráig tartó érdekes és tanulságos felolvasás után a hallgatóság közönség éljenzéssel fejezte ki tetszését a kiváló jogtudósnak.

§§ A vádtanács első ülése. A budapesti büntető törvényszék vádtanácsa ma tartotta első ülését Czárán István királyi táblai bíró elnöklésével. A vádlott Vogl Lajos volt, aki a Váci-körúton betörést követett el s akit mint rovvott multu tolvajt, előzetesen letartóztattak. A vádhatóságot maga dr. Gegus Gusztáv főügyési helyettes képviselte, védő dr. Mózes László volt. Az ülés megnyitása után bevezették a vádlottat, s a védője jelenlétében kihallgatták. Vogl konzervatív embernek bizonyult, egészen a régi rendszer szerint tagadott. A védője a szabadon bocsátását kérte, a vádtanács azonban az ügyész indítványát fogadta el s Vogl előzetes letartóztatását megerősítette.

§§ A gyerekekért. Szilágyi Andrásnének két gyereke halt meg gyors egymásutánban. Ilyenkor asszonyosok, hogy mivel azt Istent nem lehet felelősségre vonni a nagy szigorú ítélet miatt, addig keresi az anyák szíve a felelőst, amíg kitalálja, hogy mindennek a doktor az oka. Szilágyiné azon az

estén, mikor az első gyereke megbetegedett, elhívatta a betegsegítő egyesület orvosát. Az orvos akkor még nem láthatott egyebet, mint egy kis lázas gyereket, akinek láz elleni orvosságot adott. Három nap mulva aztán kitört a gyereken a betegség, amit már konstatálni lehetett volna. A doktor ekkor már nem volt Pesten, elutazott Párisba, miután a kis beteg egyike orvos barátja gondjaira bízta. A kis gyerek nyolc napig kiülődött az ágyán, nyolcadnapra aztán meghalt. A betegség eközben átragadt a kisebbik gyermekre is s avval még gyorsabban végzett. Ekkor történt, hogy az elkeseredett, asszony valakin meg akarta találni a jussát, levelet írt az orvosnak s azt követelte tőle, hogy ha már ő az oka a gyermeki halálának, hát fizesse meg legalább a temetés költségét. Az orvos zsarolását látott a dolgban; feljelentette Szilágyi Andrásnét, akit ma a törvényszék egy forint pénzbüntetésre ítél. Az ítélet jogerős.

§§ Az albertfalvi gyilkosság. Egy hete, hogy Budafokon eltemették *Drugovits* Rudolfot, Gyilkosainak *Uitz* Györgynek, *Uitz* Istvánnak, *Vas* Ferenecnek, *Vas* Pálnak és *Janovits* Istvánnak kihallgatását is befejezte már a központi vizsgálóbíró. Most a tanuk kihallgatása folyik. A jövő hét folyamán már be lesz fejezve a vizsgálat s az ügyesség hozzá foghat a vádirat megszerkesztéséhez. A vizsgálóbíró különben ma újból intézkedett az íránt, hogy a Szent János-kórház sebész osztályán fekvő *Drugovits* Istvánt, mihelyt eszméletre tér, azonnal kihallgassák. — Az orvosi vélemény szerint azonban aligha lehet *Drugovits* kihallgatni, mert ha *Drugovits* István fel is épülne sebeiből, súlyos agysérülése miatt józan eszű ember soha sem lesz belőle.

TAVIRATOK.

A cár Muravievhez.

Pétervár, január 13. Miklós cár a következő leiratot intézte gróf Muraviev külügyminiszterhez:

Azok a kiváló tulajdonságok, melyeknek ön diplomáciai pályáján tanujelét adta, 1897-ben arra indítottak engem, hogy a külügyminiszter fontos állását önre bizzam. Kinevezése nyugtalanító politikai események idejébe esett: a krétai felkelés és az ezután kitört görög-török háború fenyegette a békét és nyugalmat az egész Balkánon. Utasításaimnak megfelelően sikerült önnek a viszonyok tüzetes ismeretével és Oroszország történelmi misziójának helyes felfogásával a folytatott tárgyalásoknak a kívánt irányt megadni és a felmerülő nehézségeket szerencsésen megoldani. Kréta életében új korszakot jelent az önkormányzat behozatala György herceg fővezetése alatt és véget vet az agitációknak, melyek hosszabb idő óta zavarták a török-kelet nyugalmát. Másrésztől az összes hatalmakkal való barátságos viszony fenntartása Oroszország békés és következetes politikájának üdvös hatásáról tanuskodik. Oroszország legfontosabb érdekeinek védelmével megbízva, ön pontosan követte utasításaimat és így közreműködött Oroszország ama hagyományos törekvésének megvalósításában, hogy a távol Keleten jogmentes kijárást szerezzen a tenger felé. A megegyezés, mely a kínai kormányval Kvantung félsziget haszonélvezetének *Port Arthur* kikötővel való átengedése tekintetében létrejött, a két nagy szövetség birodalom közt fennálló barátság és kölcsönös bizalom bizonyítéka; megfelel Oroszország mint tengeri nagyhatalom nyilvánvaló érdekeinek s a Csendes Océánban új centrumot fog teremteni az egész világ kereskedelmi és ipari vállalatjai részére. A tárgyalások, melyek ezután Anglia és Japán kormányainak folyamatba tételtek, részletes megegyezés létrejöttére vezettek, mely álla, hogy a félreértések minden alkalma politikai téren elhárítottott, Oroszországnak megadja a lehetőséget arra, hogy erőit a távol Keleten levő birtokainak fejlődésére és jólétére fordíthassa. Különös meglepődésemre szolgál, hogy ama számos szövület között, melyet ön nekem tett, kiemelhetem azokat a buzgó fáradozásokat, melyet ön ama benső és őszinte óhajom megvalósításának szentelt, hogy az összes népeknek az igazi és állandó béke jótéteménye biztosítható. A Hágába egybehitt értekezlet munkájának eredményei azzal a bizalomteljes reménnyel töltönek el engem, hogy e cél elérésére, amely szívmemnek oly drága, erős alapok létesítettek, miután az összes hatalmak e kérdések megoldását határaik közt lehetőknek és szükségesnek ismerték el.

Midőn őszinte örömmel emlékezem meg azokról a nagyon hasznos szolgálatokról, melyeket ön a trónnak tett és különösen méltánylom az ön közreműködését Oroszország tekintélyének fejlesztése és emelése körül a külügyi kérdések békes megoldá-

sára vonatkozó utasításaim és nézeteim fényes keresztülvitele által, kellemes kötelességemnek tartom, hogy szives köszönetet mondjak önnek és változatlan hajlandósággal maradjak önnek ösztinténálás császárja

Pétervár, január 13. Az újév alkalmából ma a cári párnál ünnepes üdvözlés volt, melyen az egész diplomáciai kar megjelent.

Minghetti, a kém.

Róma, január 13. A *Tribuna* értesülése szerint Minghetti, aki ellen a fegyelmi vizsgálat folyik, három év óta szolgál a hadügyminisztériumban. Már Mirri volt hadügyminiszter elrendelte a vizsgálatot, mely kiderítette, hogy Minghetti a hadügyminisztériumban elfoglalt állásával össze nem férő összeköttetéseket tartott fenn. Mirri tábornok ennél fogva fegyelmi bizottságot küldött ki, mely ma gyűlt egybe és azonnal megkezdte a kihallgatást, melynek eredményét még ma este közölni fogják Pelloux miniszterrel. A lap felemlíti azt a hírt, hogy Minghetti egy francia emberrel, ki több éve Rómában él és a francia nagykövetséggel összeköttetésben áll, érintkezésben volt. A *Corriere d'Italia* szerint Minghetti önkényt kérte a fegyelmi bizottság kinevezését. A vizsgálat öt évre nyult vissza. Minghetti azaz vádolják, hogy gyakran meglátogatott egy tekintélyes külföldit, aki hazája nagykövetének bizalmas embere volt, sőt gyakran éjjeli összejövetelei is voltak az illető nagykövetség katonai attaséjával. A *Corriere d'Italia* szerint konkrét tényeket nem tudnak.

A konstantinápolyi összeesküvés.

Konstantinápoly, január 13. Dsial bég szökésének a híre egészen alaptalan és valószínűleg azokra a szigorú intézkedésekre vezetendő vissza, amelyek Dsial bégnek állítólagos szökési terve ellen tetek. A ramazánra, amikor a szultán a Szófia-mecsetbe megy, rendkívüli óvintézkedéseket rendeltek el.

Közzgazdasági táviratok.

London, január 13. (Gabanapiac.) Bágyadt irányzatot jelentő amerikai táviratok hatástalanok maradtak. Buza tartotta magát. Rozs 1/2 márkával drágább. A forgalom gyöngye. A fagy tartózkodóvá tette a spekulációt. Zab változatlan.

Pétervár, január 13. A birodalmi bank a lezártitólási kamatlábat három havi váltóknál 6, hat-havi váltóknál 7, értékpapiroknál 6 1/2—7%-ban állapította meg.

New York, január 13. (Értékteszt.) Váltó Londonra 4.88. Váltó Berlinre 94 1/2. Ezüst 59.—.

New York, január 13. (Kábelsürgöny.) (Zárlat.) Buza márciusra 75. Buza májusra 73. Buza júliusra 73. Tengeri májusra 39. Petroleum raffiné in cases 11.—. Petroleum New Yorkban 9.90. Petroleum Filadelfiában 9.85. Kávé 7.—. Liszt 2.80. Szállítási díj Liverpoolba 3.—.

Chicago, január 13. (Kábelsürgöny.) (Zárlat.) Buza májusra 67. Buza júliusra —.—. Tengeri májusra 34. Zab májusra —.—. Rozs májusra —.—.

Frankfurt, január 13. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) Árfolyamok decemberre. Ésti forgalom. Osztrák hitelrészvény 234.—. Osztrák-magyar államvasut —.—. Déli vasut 26.90. Osztrák aranyjárdék —.—. Olasz járdék 93.95. Laura-kobó 256.60. Harpeni 205.40. Discont 193.60. Alpesi —.—. Becsi bankjegyesület —.—.

Berlin, jan. 13. (A *Budapesti Napló* tudósítójának távirata.) Ésti forgalom. Négy százalékos magyar aranyjárdék —.—. Magyar koronajárdék —.—. Osztrák hitelrészvény 234.25. Osztrák-magyar államvasut 126.25. Déli vasut 27.40. Északnyugati vasut —.—. Elbe-öbölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.35. Buschtiehradi —.—. Orosz bankjegy —.—. (Último.) Lombard —.—.

Napirend.

Naptár. Vasárnap, január 14. — Római katolikus: G2 Jézus neve. — Protestáns: G2 Bódog. — Görög-orosz: (január 2.) B. Szilveszter. — Zsidó: Sebath 14. — A nap két 7 óra 30 perccor. — Nyugszik 4 óra 17 perccor. — A hold két délután 3 óra 20 perccor. — Nyugszik reggel 6 óra 14 perccor.

A miniszterek nem fogadnak.
Ismeretterjesztő előadás a nemzeti múzeum könyvtári termében délelőtt 11 órakor. Dr. Erdélyi Pál: Régi magyar irodalom.

A kamarazene-egyesület negyedik hangversenye a Vigadó nagyszínházban este fél 8 órakor.
A Budapesti Újságírók Egyesületének matinéja d. e. 11 órakor az Urániban.

A műkedvelő hölgyek asztaltársaságának mulatsága a Sas-körben.
A Nemzeti Szalon kiállításának bezárása d. u. 5 órakor. Belépődíj nincs.

A katolikus ifjak körének felolvasó-estéje d. u. fél 7 órakor a Baross-utca 42. sz. a helyiségében.
A budapesti jászvárosi jótékony négyesület előadása a Somossy-mulatóban d. u. fél 8 órakor.

Nemzeti Múzeum: Természtrajzi tóra, nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig. A többi társai 1 korona belépődíj mellett megtekinthetők.

Műsarnok téli látlata nyitva d. e. 9 órától este 8 óráig. Belépődíj 1 korona.

Országos Képtár az Akadémiában, nyitva délelőtt 2—12.

Természtrajzi gyűjtemények muzeuma (Múzeum-körut 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig.
Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig.
Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig, és délután 3—8-ig.

A többi könyvtárak zárva vannak.
Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság Kerepesi-ut 20. 1. emelet. Hivatalos órák délelőtt 9-től délután 2 óráig. Telefon szám 24—55. Nyilvános olvasóterem és tudakozó-osztály Kerepesi-ut 22. szám I. emelet. Hivatalos órák 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Telefon szám 24—18. Hazai termékek állandó kiállítása. Keleti mintatár és kereskedelmertörténeti gyűjtemény, továbbá a Házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetők árúlistáitok is eszközöl) a városligeti Iparcsarnokban nyitva télen délelőtt 9—2-ig, nyáron és a többi évszakokban 9-től 12 óráig és délután 3-tól 5-ig, vagy 6-ig. — A magyar kir. kereskedelmi múzeum külföldi kirendeltségeinek vezetőségével megbízott üzletvezetőség V. Váci-körut 32. szám.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.
Somossy Mulató. Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Folies Caprice. VI., Révay-utca 18. Naponta fényes műsor.
Budapesti kávéház. Andrassy-ut. Naponta Banda Marci és fiai hangversenye.

Stefánia-szálloda, Murányi-utca 53. Budapest legolcsóbb szállódaja.
Páris szálloda. Váci-körut. Éttermek. Elegáns kávéház. Látványosság: Bachus-pince.

Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás kávéházterem.
Petanovits Metropol szállódaja. Naponta hangverseny (lásd hirdetést.) Ujannon berendezett fényes éttermek.

Ehm János éttermeiben (ezelött Szikszay) Nemzeti Színház-épület. Naponta kitűnő cigányzene.
Putzer-pince Deák-tér naponta a pince éttermekben Schrammel és Boros Miska és Kiss Ferkó híres szőlőszőlő hangversenye.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Szegedi előfzető. 1. A kértezett művésznő zsidó vallású. 2. Az a dolog gyermekeknél, de sajnos felnőtteknél is elterjedt. Megviseli a szervezetet és különösen a lélek üdőségére, a kedélyre hat bönítőlag. A szellemi erők nem fogynak oly mérvben, mint sokan állítják, hanem tény az, hogy az emlékező tehetőség, a munkakedv, az akaraterő és szellemi fogékonyság elég gyakran alábbszáll. Szigorú felügyelet, jó táplálkozás, hegyi levegő, szórakozás, munkával felváltva, egész kitűnő hatással vannak.

Zsil. 1. A családi értesítőt használhatja, de szegénységi bizonyítványt utat kell beszereznie. 2. Levélben is kérheti az illetékes közigazgatási hivatalnál, ha a megfelelő bélyegeket és díjat is mellékel. 3. Érettségi bizonyítványát később is melékelheti, de akkor csak föltétlenül ismerik el önkéntességi jogát. 4. A születési bizonyítványt okvetlen mellékelnie kell, ha nem lehet eredetiben, csatoja hiteles másolatban.

Mátyás. Türkös. Igen, kaphat államsegélyt, de minden ösztöndíjas évrét két esztendőtt kell szolgáltatnia. Tudományos képzettséget, szegénységet s kifogástalan előéletet igazoló okmányokat kell kérvényhez csatolni, mely juniusig a hadügyminisztériumhoz küldendő. 2. Ami a berlini egyetemen elő van írva. Kérjen onnan prospektust.

Mariska. 1. Általános vélemény szerint, Dél-Amerikában kedvezőbbek a megélhetési viszonyok. 2. Mehet angol, német és olasz kikötőkből. 3. Gyors-hajókon mintegy 150—200 forintba, teherhajókon 80—120 forintba kerül az ut. 4. Utlevelet kell szereznie, illetőségi helyének rendőri hatóságától.

F. L. Maramaros-Sziget. A községi pótdát meg kell fizetnie.

113.644. számú előfzető. 1. Ha letesszi a fűvétl vizsát, átélphet a gimnázium V. osztályára. 2. Forstinger: Idegen szavak szótára című könyvét 1 forintért rendelheti meg a *Budapesti Napló* kiadóhivatalánál. 3. Harmadik kívánságát a kiadóhivatal fogja elintézni.

L. L. Gyöngk. Nagyon sajnáljuk, de kérdésére nem válaszolhatunk, mert a szerkesztőséghez forduló kérdésközödknek teljes diszkrecióval tartozunk.

Nyitra-Zsámbokrét. Bizony ez nem illik.
P. Gy. Méltóztassék akármelyik nagyobb könyvkereskedéstől jegyzéket kérni, abból megtudhatja.

Anonymous Erzsébet főhercegnő, Stefánia özvegy trónörökös nőleánya, 1883. szeptember 2-án született Laxenburgban.

Elő bál. Egész bátran elmehet batiztruhában, fiatal leányok ez is való az első bálra. Lesznek ott különben mások is batiztruhában. A hajába virágot vagy szalagot tehet.

107.397. számú előfzető. Nyiregyháza. 1. Sorsjegyei nem nyertek. 2. K. J. igenis él, zsidó vallású. 3. Annak a lapnak Kerepesi-ut 22. sz. a. van a szerkesztősége. Ott rendelheti meg.

B. K. Sziszek. Öt águ koronát csak nemes születésűek használhatnak a névjegyükön.
G. Ernő. Budapest. 1. Ha nem használta, a multra nézve nem fizet érte adót. 2. Egyszer kell lefizetni. 3. A kerületi előjáráságnál fizetendő.

111.14. számú előfzető. 1. Igen, a koronákban való számítás a kereskedőkre nézve is kötelező. 2. Időről időre erről az iparágról is jelennek meg tudósítások a közzgazdasági rovatban. Ha figyelemmel kíséri a rovatot, meg is forja találni.

Szófok. A törvény ezt a tilalmat nem mondja ki egész határozottsággal. Méltóztassék különben megszerezni a Hoffmann-féle Állami italméresi jövedék című kézikönyvet, abban a vonatkozó rendelkezések kimerítően tárgyaltnak. 3. koronáért megküldi a *Budapesti Napló* kiadóhivatala.

Előjáró. A kárptólás kérdését a pénzügyminiszter dönti el. Ó hozzá kell tehát folyamodni érte.

Cyran. Francia, olasz, német és amerikai szinpadokon már adták, előadásra elfogadták a mi Nemzeti Színházunkban is, de még nem került színre.

Sz. A. Budapest. 1. Igen, a rendelet már megjelent. A részletekre nézve olvassa el az 11145. sz. előfzetőnek adott üzenetet. 2. Képesít. 3. Ha kereskedelmi végzet, ajánlatos, egyébként nem.

Joghallgató. Budapest. 2. Számu szekerész-czred törzse és negyedik osztálya. Ami az áthelyezést illeti, ha a szolgálat megkívánja, megteheti a hadtestparancsnokság. Egyébként az egyéves önkéntes szabadon választhatja a csapatotestet s azért az akaratlan áthelyezés a legtrikább esetek közé tartozik.

K. Zs. Temesvár. A budapesti egyetemen a beiratkozások már január 8-án megkezdődtek s január 20-án végződnék. Beiratkozni lehet délelőtt 9—12, délután pedig 3—6 órákban.

115.836. sz. előfzető. A beiratkozások január 8-án megkezdődnek és január 20-ig tartanak, az új rend értelmében, délelőtt 9—12, délután 3—6 órákban.

111.810. sz. előfzető. 1. Az első részlet meg kell fizetnie okvetlen, a bíróság is megítéli. 2. Nem rokonok s így nem is kell dispensáció. 3. Zenetanári képesítést kívánnak. 4. Igen, tartozik fizetni.

1145. számú előfzető. 1. Érettségi vagy ezzel egyenrangú bizonyítvány, esetleg bizonyítvány az „Intelligenz-Prüfung“-ról, mely önkéntesi szolgálatra jogosít. 2. Nem. 3. Magyar vagy német nyelven vizsgálhat. A kérvények épp úgy szerelendők fel, mintha egy évi önkéntesi jogát akarná érvényesíteni és junius 15-ig nyújtandók be a cs. és kir. hadügyminisztériumhoz, vagy a honvédelmi minisztériumhoz. A kérvényben egyuttal megemlítendő az is, mely kadétiskolánál óhajt vizsgálni. Ha még bővebb információkat akar, forduljon Dominke János volt cs. és kir. százados katonai ügyi irodájához Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. Ott szivesen járnak a kezére.

F. J. Felvétel, illetőleg szerződötetés céljából személyesen kell jelentkeznie a színházak igazgatóinál. A déli órákban mindig megtalálja őket.

G. A. Vizsgáltsa meg a gyermeket a budapesti Üllői-ut klika fülgyógyászati osztályán. Ha a baj gyógyítható, meggyógyítható itthon is, nem kell külföldre mennie.

S. M. Szöllős. 1. Az egyetem bölcsészeti fakultásán kell beiratkozni. 2. Két évi gyakorlatot okvetlen ki kell mutatnia. 3. Kereskedelmi számtan, könyvvitel kereskedelem és áruirome, kereskedelmi levelezés és iparműtan. 4. Négy évi tanfolyam.

E. J. Losonc. Az önk fogadása nincs meg a kártyaszabályokban. Ha abban állapotok meg, hogy a partner behuzhatja a pénzt, ha az ellenfél „libice” beleszól, akkor ön joggal huzta be a pénzt.

K. E. Paesa. A felvétel felírhatja a játékot, ha az ellenfelek egyike renonce-ot ad.

Sátorajla-újhelvi előfzető. Ilyen kérdésekben mindig a többség nézete a döntő. A többség véleménye pedig, hogy úgy van az jól, ahogy van. Szíves üdvözlét.

E. S. Huszt. 1. Az anyakönyvvezetőknek igaz volt, az ellen nem felelbezhöz sehoá sem. 2. Sorsjegyei felöl a napokban kap üzenetet.

V. L. Pécs. Polemikus cikke nagyon érdekes és rendkívüli olvasottságra vall. A közlésnek nincs is más akadály, mint az, hogy F. G. állítására inkább csak hivatkozik, a helyett hogy lényegükben összegezve idézné és ismertetné és aztán cáfolgatná szokat. Ugy kellett volna megírni ezt a kis tanulmányt, hogy F. G. cikkei nélkül is befejezett egész legyen. Oskasie e teknikai fogytakozás az oka, hogy nem tehetjük közzé.

Pista. D. B. Ödön gyáros és földbirtokos lakása: V., Marokki-utca 2. sz.

V. B. Szolnok. A bank jogosan számította föl a magasabb kamatlábat.

Elvira. Olyan fögyűjtőről nem tudunk. Az elhasznált bélyegeket azonban a jótékony intézetek mind elfogadják.

P. M. Pelsicz. Az csak tréfa lehetett, amelyért sem a házígazdát, sem a vendéget megróni nem lehet.

Sz. A. Battonya. Br. B. B. Verseken lakik, B. Gy. lakása nincs benn a budapesti cím és lakjegyzékben. Ha föltétlenül szükséges a címe, méltóztassék a budapesti rendőrség bejelentő hivatalához (V. Zrinyi-utca 2.) fordulni.

K. E. A minimum — úgy mint eddig — most is 100 liter.

Remény. Megmaradtak érvényünkben továbbra is.

M. E. Keszhely. A két helyen gyakorlat kíméréshez kell engedélyt kell.

H. D. Hajdu-Dorog. 1. A kértezett szöveget csak most van alkalomban. Igazgatóság IX. Üllői-ut 25. sz. a. lesz. Ott méltóztassék a betöltendő állások felül tudakozódnál. 2. Olyan ügyvivőszeg Magyarországon nincs.

MÓKA BÁCSI MESÉI.

A kártyás kovács.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy kovács, annak az volt a hibája, hogy nagyon szeretett a kocszmába járni és kártyázni. Ha nyert, hegyen-völgyön lakodalom volt s addig nem nyugodott, míg az utolsó krajcárját is el nem verte, vagy a szegények közt el nem osztogatta. Há vesztett, akkor se kélt föl addig, míg egy pénz maradt a zsebében.

Egyszer Szent Péter a földön járt és késő este abba a faluba ért, ahol a kovács lakott. Már minden házban sötét volt, csak ennél égett még a világ. Eppen akkor jött haza üres zsebbel a kocszmából.

Szent Péter bekopogtatott:
— Szegény utas vagyok, egy kis éjjeli szállást kérnék.

A kovács mindjárt kiment elejbe, bevezette, elővett egy kis száraz kenyert s megkínálta a vendéget.

— Egyék bátyám, nincs most semmisa a háznál.

Szent Péter megköszönte, hogy ő jól van lakva, csak valami helyet mutasson neki, ahol az éjjel meghálhatna.

A kovács a saját ágát adta oda a vendégnek, maga pedig a földre heveredett.

Másnap reggel azt mondta Szent Péter:
— Mivel ilyen jól voltál hozzám, három kivánságot megteszem.

— No jól van, bátyám, hát én olyan kártyát kívánnék, amellyel mindig nyernék; olyan csutorát, akiből a bor soha ki ne fogyjon; aztán van az udvaromban egy fa, azon télen, nyáron a legszebb gyümölcs teremjen s ha valaki fölmevgy rá, addig le ne szállhasson róla, míg én nem parancsolom.

— Ejnye, enyje, fiam, azt mondta Szent Péter, de kár, hogy a mennyei üdvösségedet nem kívántad. Ládd-e, így elkárhozol.

— Oh dehogy kárhozom, azt mondta a kovács, hiszen elég szentes ember vagyok.

Avval elment Szent Péter s mikor a kovács körül nézett, az asztalán egy csomó kártyát meg egy csutorát látott s amint kinézett az udvarra, a fája tele s tele volt mindenféle gyönyörű gyümölcsessel.

Örömeiben mindjárt nagyot ivott a csutorából, aztán élte a világot. Mindig nyert, mindig nyert s majdnem az egész világot összenyerte. Addig-addig, hogy utójára öreg ember lett.

Egyszer, mikor a műhelyében éppen egy kicsit dolgozgatott, betoppan hozzá az ördög s azt mondta:

— Érted jöttem kovács.

— Jól van, megyek veled szívesen; csak arra kérek, várj, míg ezt a kis munkát elvégzem és egy kicsit megmosdom, mert csak nem

mehettek veled ilyen piszkosan. Nézd-e, ott az udvaromban az a fa, addig mászsz föl rá és puhogass egy kis körtét, vagy ropogass egy kis cseresznyét.

Az ördög kétszer se mondatta magának, örült, hogy egy kis gyümölcsöt ehetik, szívesen elvált és fölmászott a fára.

A kovács pedig csak ezt várta. Alig hogy fönt volt az ördög, fogta a nehéz kalapácsát, neki az ördögnek és úgy elverte, de úgy ám, hogy minden esontja zörgött bele.

— Jaj, azt mondja az ördög, jaj, ereszsz el, soha se jövök többet el érted!

No erre leparancsolta a kovács a fáról, az ördög pedig csak azt nézte, merre tágasabb és úgy elszaladt, hogy meg sem állt a pokolig.

A kovács pedig tovább élte a világát. Ivott, kártyázott, mulatott, a szegény emberekkel is jól tett és olyan öreg, olyan öreg lett, mint az országút.

Utójára megunta az ivást, a kártyázást, az életit, szeretett volna meghalni.

Fogta a kártyáját, zsebre vágta, a csutoráját az oldalára akasztotta és elindult a menyország felé.

Ment, mendegélt jó sokáig, utójára odaért a kapuja elé és bekopogtatott.

— Ki az? kérte Szent Péter.

— Én volnék, a kovács.

— No, ha te vagy, menj odébb egy házzal, ide be nem eresztelek. Mért nem kérted a mennyei üdvösséget?

Mit volt a kovácsnak mit tenni, tovább ballagott. Ha nem eresztik be a menyországba, csak beeresztik a pokolba.

Ment, mendegélt jó sokáig, utójára odaért a pokol kapuja elé. Itt is bekopogtatott.

Kidugja az egyik ördög a fejt, kérdezi:
— Ki vagy?

— Én volnék, a kovács.

Mikor az ördög ezt meghallotta, úgy megjijedt, hogy ott hagyott kaput, poklot, mindent és fölszaladt a világra, mert éppen az az ördög őrizte a kaput, akit a fán elvert.

A kovács szépen bemasérozott a pokolba. Járt, kelt mindenfelé, nem talált egy eleven ördögöt sem, csak a sok lelket hallotta jajgatni az örökös tűzben.

— Hát ez micsoda dolog, azt mondja a kovács, hogy itt senki sincsen?

Alig hogy ezt mondja, elejbe ugrik az ördögök főmestere s azt mondja:

— Itt vagyok én is; az ördögeimnek mindnek dolguk van a másvilágban. Ki vagy?

— A kovács.

— No jó hogy jöttél, már vártalak. Hallottam, hogyan esuffá titted az egyik emberemet. De be is duglak mindjárt az örökös tűzbe.

— Soha se duglál bizony. Tehetsz annál okosabbat is, inkább gyere, üljünk le kártyázni. Avval mindjárt ki is vette a kártyát a zsebéből.

Az ördögök főmestere nagyon szeretett kártyázni, hát leültek. Játsszanak, játsszanak, annyira játsszanak, hogy a kovács a pokolnak minden pénzét elnyerte már. Nem volt az ördögök főmesterének semmi egyebe, csak a sok lelke.

— No már most mibe játszszunk? azt mondja az ördög.

— Hát a lelekbe. Ha te nyersz, a tied a lelkem, de ha én nyerek, nekem adsz egy lelket.

— Jól van.

Aztán játszottak. Annyira játszottak, hogy a kovács a pokolnak minden lelkét elnyerte s a sok lélekkel elindult a menyország felé.

Mikor odaért, bekopogtatott. Kérte Szent Péter:

— Ki vagy?

— A kovács.

— Mondtam már, hogy ide be nem jöhetsz.

— De nézd, mennyi lélekkel vagyok, ezt mind a pokolból hoztam.

Erre kinyitotta Szent Péter a menyország kapuját s kinézett.

Csak erre várt a kovács. Hamar fogta a kalapját, bedobta s éppen Szent Péter széke mellé esett. Aztán hirtelen utána ugrott és ráült a kalapjára.

— Meglátja Szent Péter, rákiált:
— Takarodsz ki mindjárt!

— Ne kergess ki, ne kergess ki, iszen látod, nem a menyországban ülök, hanem a kalapomon!

Erre elnevette magát Szent Péter és azt mondta:

— Isten neki, itt maradhatsz. Ha sokat is kártyáztál, de sok lelket hoztál magaddal a pokolból.

Igy maradt a kovács a menyországban.

KÜLÖNFÉLÉK.

A kék, rövid ruha.

(Reviszky Gyula hátrahagyott német verseiből. Fordította: Feléki Sándor.)

Égkékszemű gyerek valál

S hajad székébe tévedt.

Alig számláltunk összesen

Mindketten harminc évet.

A két bohót körülvevő

Bohó álom világa.

Alig gondoltál erre még

A kék, rövid ruhába!

Utánozám a „vad zsenit“

És adtam a poétát.

Szívetem édes szerelem

Először járta még át.

Ha tudtam vón, hogy válnunk kell,

Szerelmem szép világa!

Alig gondoltál erre még

A kék, rövid ruhába!

Mire feltámadunk!

— Drámai epilógus három felvonásban. —

Irta: IBSEN HENRIK.

(5) Fordította: GODA GÉZA.

(Színpadokkal szemben készült.)

Rubek: Nem találtam mást, nem találtam utánad.

Iren: Más modelt sem találtál Arnold?

Rubek: Te nem voltál modell. Te a teremtő erőm forrása voltál.

Iren: (egy percig hallgat): És mit teremtettél azóta? Marványból — goncsolom. Azóta, hogy elhagytalak?

Rubek: Azon naptól fogva nem alkottam semmit. Csak farigasztam és összegyurkáltam valamit.

Iren: És az az asszony, akivel most együtt vagy?

Rubek: (hevesen közbevág.) Most ne beszélj róla. Ez megakasztja a lélekzetemet.

Iren: Hova akarsz utazni vele?

Rubek: (fáradtan.) Hosszu és unalmas parti utat kell tennem, fel északra.

Iren: (szinte észrevétlenül mosolyog és suttog.) Menj inkább a hegyek közé. Amilyen magasra csak tudsz: fel — egyre feljebb, Arnold.

Rubek: (leszűlt várakozással.) Fel akarsz menni?

Iren: Volna bátorságod hozzá, hogy még egyszer velem légy?

Rubek: (bizonytalanul, önmagával küzdök.) Ha megtehetnének — ha megtehetnének!

Iren: Miért ne tehetnének, ha akarjuk? (Suttogva könyörög, a kezét összekucsolja.) Jőjj, jőjj Arnold! Jőjj fel hozzám!

(Maja asszony a szálló sarkán befordul. Arca tüzel, ahhoz az asztalhoz siet, amelynél előbb ült.)

Maja (még a sarkon van, anélkül, hogy körülnézne): Akármit is beszélsz Rubek, de — (hirtelen megáll, amint Irént megpillantja.) Oh bocsánat — új ismeretséget kötöttél, amint látom.

Rubek (röviden): Felújítottam a régit (feláll). Mit kívánsz tőlem?

Maja: Csak azt akarom mondani — te, te tehetsz, amit akarsz — de én, én nem utazom azon az utálatos hajón.

Rubek: Miért nem?

Maja: Mert én fel akarok menni a hegyek közé, az erdőkre — igen akarok. (Hizelgően.) Te meg fogod engedni Rubek! — olyan jó, olyan igen jó leszek sztan hozzád!

Rubek: Ki birt rá erre a gondolatra?

Maja: Az a csunya medvevadász. Nem, nem is gondolható, hogy milyen csodákat beszél ez ember a hegyekről, arról az életéről, ami oda fent van! Csunya, borzalmas, hihetetlenül visszataszító, amit hazudik. — Szinte azt hiszem, hogy ilyesmit csak hazudni lehet. És mégis, olyan csodálatosan csábító. Ugy-e elkísérhetem? Tudod, csak azért, hogy vajjon igazat beszél-e? Ugy-e elkísérhetem Rubek?

Rubek: Miattam, el. Menj csak a hegyek közé — amilyen messzire csak tudsz és annyídeig, ameddig akarsz. Talán én is arra megyek.

Maja: (Giortosan.) Nem, nem, ezt nem kívánhatom! Miattam — ne!

Rubek: Én is akarok. Oda akarok menni én is. Meggondoltam.

Maja: Oh, nagyon köszönöm. Megmondhatom ugy-e a vadászknak?

Rubek: Elmondhatsz neki mindent, — amit akarsz.

Maja: Köszönöm! Nagyon köszönöm! (Meg akarja fogni a kezét, de Rubek nem engedi.) Ma igazán édes, kedves vagy Rubek.

(El a szállóba.)

(A pavillonajtó egyik szárnya lassan, nesztelenül kinyílik. Az apáca az ajtó mögött áll és ügyel. Senki sem látja.)

Rubek: (bátározott hangon.) Tehát odafent találkoznak?

Iren: (lassan felemelkedik.) Találkoznak. — Oly sokáig kerestelek.

Rubek: Mikor kezdted keresni, Iren?

Iren: (keserűen.) Mikor beláttam, Arnold, hogy valami pótolhatatlan adtam neked. Olyan kincset, amelyetől sohasem volna szabad megválnunk.

Rubek: (lehajtja fejét.) Igaz, szomorú igazság, amit mondasz. Az ifjuságod két, három esztendejét adtad nekem.

Iren: Többet, sokkal többet ennél. Milyen pazarló voltam akkor!

Rubek: Igen, pazarló voltál Iren. Rám pazaroltad szűz-meztelen szépségedet —

Iren: — hogy nézhess —

Rubek: — s hogy dicsőítesem.

Iren: Hogy önmagad dicsőíthesd, — és a gyermekemet.

Rubek: Hogy téged is dicsőítselek, Iren.

Iren: De a legnagyobb ajándékot, azt elfeledted.

Rubek: A legnagyobbat? — Melyiket?

Iren: Én neked adtam fiatal, eleven lelkemet, — és akkor üres lett a keblem — nem volt benne lélek. (Meroven néz Rubekre) Ettől haltam meg, Arnold.

(Az apáca egészen kitarja az ajtót. Iren a pavillonba megy.)

Rubek: (rémülten néz utána, aztán suttogva monója): Iren!

MÁSODIK FELVONÁS.

(A szanatórium előtt, a hegyek közt. Határtalan, pusztá fennsík, a messzeségben tengerszem látezik. A tó egyik partján hosszú hegyléc látezik, amelyen kökes-fehéren csillan meg a hó. Az előtérben baiféléi, meredek szikláról patak esőgőz s innen egyenesen a jobbfelel fennsíkra át folyik tova. Bokrok, növények és kövek szegélyezik a partot. A jobbfelel előtérben magaslat, melynek tetején köpad áll. Nyári délután van, kézzel naplemente előtt. A patak tulsó partján, a fennsíkól csekély távolságra, egy csoport auro gyerek táncol, látszik, énekel. Egy részén vá-

A guvernánst s a haut-volét
Gyűlöltem szörnyűképpen,
S ha egy suhanc megszólított
Arcom sápadt dühében.
S ha válaszoltál: Bon soir!
Irigykedém én kába!
Alig gondoltál erre még
A kék, rövid ruhába.

Tudod mily furcsa sorsa van
A kék kis ibolyának.
Pár órán nyílik, illatoz
Ha újra tavasz támad.
Ficsur kabátján fonnyad el
Aztán a rét virága.
Alig gondoltál erre még
A kék, rövid ruhába!

Reviczky Gyula.

† Egy fogoly angol tiszt levele. A Figaro első helyen hosszú levelet közöl, amelyet egy fogoly angol kapitány írt a feleségének Londonba. A levél megint csak arról tanuskodik, hogy a boerok kiméletesen bántak a foglyakkal. De azért a levél elején nagyon panaszkodik az angol kapitány a nagy elszigeteltség miatt, és e miatt annyira el van keseredve, hogy azt kívánja, bár inkább a csatáron vezetett volna el. A testi állapota a foglyoknak jó, a bánásmód különö. A boerok főemberei nagyon udvariasak velük, de azért a szavaikkal kiérzik a szemrehányás, hogy az angolok rosszul bántak az ő foglyakkal. Először csak kilenc tiszt volt fogságban Pretoriában és száznál is több legénység, de a dundoei csata után negyvenöt szaporodott a fogoly tisztek száma, a Gloucester ezred egész tisztikara fogságba került, majd később Carleton ezredes is. November nyolcadikán már ötvennégy a fogoly tisztek száma és ezeregyszáz a legénység. A tisztek nagy épületben laknak, a legénység egy óriási barakban. Erős őrség vigyáz rájuk, pedig eszükágában sincs a szökés. Erős vasrács veszi körül a házat, s csak egy kis gyepes hely van azon belül, ahol a szolgálók számára barakot építettek. A foház elején veranda van, s arról kiláthatnak az utcára, de ott a legnagyobb néptelenség és csend uralkodik, mert láncok zárják el a kocsut. A kormány élelmezi őket huszonkét órával, kenyérral s hetenként egyszer ivóvízzel. De a maguk pénzén vehetnek mindent a tisztek, s ők élnek is ezzel a szabadsággal. A transvaali kormánytól kaptak vaságyat, derékaltal, párnát, takarót, papucset, flanel-inget, zsebkendőt és harisnyát. Hatodfél órákor kel föl a levélíró s hideg fürdő után nyolcszor-kilencszer körülsétája a börtönt: kilencedfél órákor reggelinek szalámit, szardíniát, vaját, gyümölcsöt s teát vagy kávét. Aztán pipázik lunchig, amely egy óráig tart. Legkeservebb a délután kihuzása. Ötödfél órákor uszonnáznak, hét órákor ebédelnek, aztán ki

whisthez, ki sakkhoz ül, ki meg könyvet olvas. Tizedfél órákor már lefeküsznek.

Mi fogoly kollégák — írja tovább — bizalmasan élünk együtt. Mottó ezredeset igen bántotta, hogy nem kapott még levelet nejétől, aki itt van Maritzburgban. Most azután táviratot kapott tőle, amelyben arról értesíti, hogy biztonságban van. Egyben a transvaali kormányhoz is táviratot intézett s azt kérte benne, hogy eljöhessen Pretóriába s megoszthassa férjével a fogságot. A kormány, úgy halljuk, azt válaszolta, hogy megengedi Pretóriába jövetelét, de figyelmezteti, hogy urát nem láthatja. Újságot nem látunk, de ha új fogoly érkezik, hallunk legalább részleteket a háborúról. Szegény Jack Shertson! Több fogoly társam holtan látta a dundoei dombon. Minekelőtte utrakelt volna a levéllel, melyet reabiztak, ezt mondta nekem: „Soha vissza nem jövök én már!” Szegény Peshell kapitány! A golyó nyakába furdott, az ölte meg. Symons tábornokot lován érte a golyó; lefordult róla, de felvászorgott rá ismét, amíg végre elvitték a kórházba. Akkor nyugodott csak meg ebben, amikor hírelt adták neki, hogy csapataink elfoglalták a domboldalt. A kórházban jobbra fordult kissé állapota. De a rá jövő kedden meghalt. Beszéltem Mac Lauchlaurral, a kinek combjába furdott a golyó. Továbbra is megülte nyugodtan a lovat és kijelentette, hogy semmi baja. Végére mégis kórházba kellett vinni. Az én szegény kis trombitásomat — olyan helyes, szép fiú volt! — fején, torkán és mellén érte a golyó. Egy sebesült fogoly tisztól azt hallom, hogy a szegény Capet nyakán és combján sebezte meg a löveg. Mielőtt összerogyott volna, rástűtötte még kétszer revolvert az ellen-ségre. De gyógyul már a szegény fiú. A lábát alkalmasint nem kell majd levágni.

† Az istenfélő és udvarias boerok. Kirby-ék, akik gazdag natáli földbirtokosok, amikor a boerok a kastélyuk felé közeledtek, nem menekültek el előlük. A Natal Mercury című lap meginterjúvolta Kirbyt, aki sok érdekes dolgot mondott el a boerokról. Egy napon csakugyan megjelent az udvarukon öt-hat boer lovas. A vezetőjük egy csinos, udvarias fiatal ember volt, Joubert tábornok öccse. Kirbyék szíves vendégszeretettel fogadták őket. Néhány nap múlva nagyobb csapatok jöttek, akiknek egész élelmiszer készletüket a rendelkezésükre bocsátották és sem pénzt, sem utalványt nem fogadtak el tőlük. Hanem amikor a seregek jórésze elvonult, három martalóc állított be hozzájuk, s lovakat követeltek. Kirby már-már hajlandó lett volna erre, de Kirby nem engedett, s heves vita után kijelentette, hogy nem adja oda a lovait:

— Jól van, — mondta erre az egyik fickó, — az asszonylagos hintóba való lovait nem bántjuk, de elvisszük a nyergeseket, meg azt a ponnyot ott ni!

A ponny azonban Kirbyék fiáé volt. Az pedig sirva vetette magát lovaskájára, s elszántan kiáltotta:

Öreg asszony nem vén asszony.

(36)

— REGÉNY. —

Írta: GEROLAMO ROVETTA.

Azt azonban elhatározta, hogy ha a grófnő őt a 43-sal megcsalja, végezni fog.

Hogy mit fog csinálni? Valószínűleg valami meggondolatlanságot. De azután legalább vége lesz mindennek.

Szegény Ursolina mama! Reá nem is gondolt ebben a pillanatban!

Mikor az óra hetet ütött, kiment az utcára és egy darabig halálsápadtan, vörösrre dagadt szemhéjakkal járkált ide-oda, mialatt fejében egyik esuf gondolat a másikat kergette. Nagyon és igazán szenvedett. Elkeseredett szívében két ember, de nem, három iránt érzett gyűlöletet. Gyűlölte Céciliát, minden erejével gyűlölte az őrnagyot és e pillanatban gyűlölte magát — Elizát is!

Egyszerre csak a nevét kiáltották. Megremegett erre a hangra, mert az őrnagy volt, aki megszólította. Eppen a prokuráciák alatt sétáltak és az őrnagy most jött ki Galli fodrástól, kikenne, kifeneve.

Prandino megfordult és néhány lépéssel az őrnagy elé ment. Elég lelki ereje volt, hogy odanyujtsa neki a kezét, sőt mosolyogni is próbált. Szólni is akart, de így, ahogy itt állt, egész testében remegve, nem volt képes egy szót is ki-ejteni. Hangja felmondta a szolgálatot.

— Mi dolog az, hogy ön már jókor reggel talpon van, gróf ur?

— Melegem volt!

— Már az igaz, hogy meleg van. Aludni sem lehet.

— De ön is — — őrnagy ur — — ilyen korán!

— Ön én hozzá vagyok szokva a korai fel-

— Aki hozzányul, megölmöm!

A boerokra hatott ez a bátorság, s elkotródta a többi lóval. Kirbyék levelet írtak Joubert tábornoknak, aki felhatalmazta a károsodottakat, hogy vegyék vissza a lovaikat ott, ahol érik. Néhány nap múlva maga is megjelent náluk. Keményen megülte hatalmas lovát, pipát szorongatott a foga közt, puha nagy kalapját lehuzta egész a fülig. A szárnységé figyelmeztette őket, hogy a fővezér van előttük.

— Micsoda fővezér? — kérdezte naíval Kirbyné.

— Hát Joubert, unokabátyja annak a másiknak.

Tudniillik annak az udvarias fiatal tisztnak, aki legelőször volt náluk. A tábornok sajnálkozott az eseten s elvitte magával a kis Kirbyt, hogy keressen meg a táborban az ellopott lovakat, s mutassa meg a tolvajokat. Rájuk is akadt a gyerek s diadalmasan vágta szemükbe a martalócoknak:

— Ugy-e félték most, mi?

Kirbyné még sokat beszélt a boerokról. Mikor a jámbor katonák megpillantották az angolok első léghajóját, nagyon elálméklodtak.

— Ni, az angolok istene!

Joubertnak is megvitték hírelt a csodának a babonás katonák s a fővezérnek az a jó ötlete támadt, hogy vagy hatvan forint ára lóporral töltetett meg egy ágyut s rálövetet a léghajóra. Bele is talált a golyó a gömbbe, amire kosarastól, kötelestől lezuhant.

— Megöltük az angolok istenét — mondták a boerok.

S azóta még jobban hiszik, hogy az ő istenük hatalmasabb az angolokénál. Egyébiránt a boerok szentül hiszik, hogy azt a háborút vivják meg most, amelyről a bibliában is szó van. Szerintük őt esztendeig tart el az a háború, de azután békeség következik ezer esztendőre és boldogság száll alá a földre. A boer harcosok egész cók-mókjukat magukkal hordják a lovukon. Elédélük betek hosszat a száritott hus. Takaró meg köpönyeg az eső ellen az egész felszerelésük. Sátor legfeljebb az előkelő tiszteknek kerül. Az egyik boer harcos elbeszélte Kirbynének, hogy teljes egy hónap óta nem változt ruhát. A közlegények és a tisztek viszonya a lehető legpatriárkálisabb. A legények egyszerűen nem köszöntik a följobbalójukat, s az ő jelenlétükben is épp olyan hangosan beszélgetnek akár-miről, mintha ott sem volna.

† Derouléde ajándéka Buffetnek. Érdekes ajándékot küldött Derouléde vádolt társának Buffetnek, a szabadonbocsátását követő napon. A Chants du soldat című verskötetének egy példányát ajándékozta neki. A könyv első lapjára ezt az ajánlást írta:

A királynál is királypártibb royalistának a köztársaságnál is köztársaságibb republikánus.

rosi ruha, egy részén parasztruha van. Vidám kacagásuk csak tompán hallatszik.

Rubek a padon ül, vállán pléd, a gyermekek játékát nézi. Nemsokára Maja bukkan ki a bokrok közül, megáll, egyik kezével ernyőt formál a szeme fölé s kémlelve néz körül. Turista kalap, rövid, feltűzött, csak a lábására közepéig lelógó ruhát, magasszárú, erős fűzős cipőt visel. Kezében hosszú turista bot.)

Maja (megpillantja Rubeket, kiáltva.) Hallohoi! (A fennsíkán elöbbre jön, a botsegélyével átugrik a patakon s a magaslatra megy.)

Maja (líhegve): Ah, mennyit szaladgáltam, míg megtaláltalak!

Rubek (egykedvűen bólint): A szanatórium-ból jössz?

Maja: Igen, abból a légyfogóból.

Rubek (futó pillantást vet reá): Nem voltál az ebédnél, nem láttalak.

Maja: A szabad ég alatt ebédeltünk, mi ketten.

Rubek: Ketten? Ki az a másik?

Maja: Én — és az a borzalmas vadász. Ki volna más?

Rubek: Hja ugy, — az.

Maja: Igen. És holnap reggel megint ki-megyünk.

Rubek: Medvére?

Maja: Persze, mackóbőrre.

Rubek: Hát felhajtottak egyet?

Maja: (főlénynyel.) Ugyan kérlek, ezen a pusztán fennsíkron talán csak nincs medve.

Rubek: Hát hol?

Maja: Ott lent, mélyen. A hegyoldalban — ott, ahol legsűrűbb az erdő s ahova közönséges városi ember már el sem juthat.

Rubek: Oda mentek holnap?

Maja: (A fübe heveredik.) Ebben állapotunk meg. De talán még ma este utra kelünk. — Ha nincs ellenedre?

Rubek: Nekem? Szó sincs —

(Folytatása következik.)

keléshez. Trevisóban télen-nyáron már öt órákor a kaszárnyában vagyok.

— Terrington!

Az őrnagy most udvariasan és barátságosan bánt Prandinoval. Ez meg sokkal jobban szeretett volna, ha ma is olyan rossz kedvűnek és mérgesnek láthatna volna, amilyen az őrnagy előtte való napon, a Lidón volt. Nagyon kedve szerint folytathatnak az ügyei, hogy olyan jó kedvében van.

— Hát ma hogy leszünk? — kérdezte egyszerre, Ariberti karját a magáéba tűzve. — Mit kezdünk ma a hölgyeinkkel?

— Hölgyeinkkel? Hátrább az agarakkal! — gondolta Prandino. — Szívesen neked hagyom Céciliát, sőt ráadásul még Gegiot is neked adom.

— Nos, ma mihez fogjunk?

— Meg fogjuk tudakolni, hogy Navaredo és D'Abala grófné mit óhajtanak, felelte, mint valami diplomata, Ariberti.

— Én úgy hiszem, hogy megint csak a Lidóra esik a választásuk.

— Az valószínű. Hiszen a fürdők miatt keresték fel Velencét.

— És ma is ott ebédeljünk?

— Tehát nem utazik el, gondolta magában Prandino.

— Olyan rossz a Lidón a konyha, folytatta Del Manticio.

— Oh! Az evés, hisz az a legkevesebb! — kiáltott fel nagyot sóhajtván Prandino.

— Az igaz! Kivált ha az embernek nincs valami nagy étvágya sem. Aztán meg a Yamagata és Potapov társaságát is meg kell emésztünk.

— Tartok tőle!

— Szívőből utálom mind a kettőt!

— Magam is úgy vagyok velük!

Talán először és utoljára esett meg, hogy Ariberti gróf és Del Manticio márkái valamiben igazán egy véleményen voltak.

— Ah! Ni-ni! Nézzen csak oda! Kit látnak szemem? Ilyen korán, Eliza grófné!

Prandino hallotta, milyen hevesen kezdett

† **Történet egy lunatikusról.** Gyerekkorában mindenki megborzongott már egy-egy jól kiszinezett história hallatára, amelyben egy-egy lunátikus ember szerepelt. Hogy az éjnek-idején a hold vonzása alatt meredek falakon és tetőkön máskélt éjjeli pongyolában, csak a husz körmével kapaszkodva. Aztán sértetlenül visszatért rendszeren az ablakon át, de néha akár a bulcslyukon is a nyoszolyájába, ahol aztán pompásan aludt és sejtelve sem volt arról, hogy milyen veszedelmes helyeken kockáztatta a nyakát. Lunátikus azonban nem igen láttunk ezek után a históriák után sem, akárhogy megfregedtünk is. De alvajárók mégis vannak, ha nem is követnek el olyan rémes dolgokat, mint amilyeneket tulajdonitanak nekik. És orvosok sokszor figyelték már meg őket tudományosan. Érdekes eset a következő, amely Castelli Róbert firenzei patikussegédéről szól, akiről szintén rémes meséket terjesztettek az ismerősei. A szegény ember csakugyan alvajáró volt, s a családja ki akarta gyógyítani ebből a betegségéből. Az orvos, akit erre fölkeríttek, előbb ismerni akarta betegségének az állapotát, s ezért egy éjszaka lesbe állott. Alig aludt Castelli egy-két órát, fölemelkedett az ágyából, s a nélkül, hogy fölbredt volna, elment a patikába. Ott gyertyát gyújtott és keresgélgni kezdett. Az orvos e közben szintén belépett a patikába. Castelli hosszas keresgélés után az egyik fiókból receptet vett elő s el akarta készíteni. Miközben az orvosos üvegeket a polcokról leszedte, az orvos elesente a receptet, s mire az alvó visszatért a helyére, a receptet már nem találta ott. Ez láthatólag zavarba ejtette őt, de nem ébredt föl, s annak sem adta sem jelét, hogy az orvos jelenlétéről tudomása volna. Nemso-kára ismét fölkel: a helyéről, könyvet vett le az egyik szekrény tetejéről a hangosan olvasni kezdett. Néhány lap elolvasása után az orvos közbeszólt, hogy a dolog nem úgy van, ahogy olvassa. Az alvó erre vitába elegyedett vele, de feleletit nem állottak mindig összefüggésben a kérdésekkel. Amikor aztán az orvos egy fehér lapot tett a könyvre s ezzel megzavarta a beteg gondolatlejtését, akkor Castelli kiejtette kezéből a könyvet s újra mély álomba merült. Mindezek után az orvos hazavitette s újra lefektetette a még mindig alvó gyógyszereszedéget, aki másnap semmit sem tudott arról, hogy az éjjel a gyógyszerárban járt, sőt azt mondotta, hogy már régen aludt olyan jól s mélyen, mint éppen ezen az éjszakán.

† **Bólintások a telefonnál.** Aldershot angol városban történt meg a dolog. Egy ottani cég az irodába vidékről alkalmazott egy fiatal embert, akinek az is volt a hivatása többek között, hogy a főnök távollétében a telefont kezelje. A főnök legközelebb mindjárt távozott is az üzletből. A telefon csöng. Az

dobogni a szíve, az arcán pedig vérvörösség ömlött el.

Elegánsan, parfümösen közeledett feléjük a grófné. Arcát kávébarna fátol fődte. Mosolyogva hajlongott udvarló elött. De csak egész kicsi pirouteteket csinált; a laikus azt hitte, hogy ez is csak kacérkodás, pajkosság tőle. Pedig szegény grófnén úgy megfeszült derékban a ruha, hogy mozogni is alig bírta.

Prandino ma még sokkal szebbnek, sokkal kívánatosabbnak látta a grófnét, mint máskor és egyszerűen eltűnt szívéből a gyűlölet, melyet még az imént táplált, helyét adva régi, mindent felejítő, nagy szerelmének.

A grófné legbájosabb mosolyával köszöntötte és Prandinonak csak egyetlen vágya volt: hogy egyedül maradhasson vele, hogy feltárhassa előtte vérző szívet, hogy elmondhassa, milyen pokoli éjszakát töltött miatta — egy szóval, hogy most is szereti, hogy megbocsát neki!

— Egyedül, grófné?
— Igenis, egyedül, őrnagy ur!
— Hogy van az?
— Megszöktem! — Ezt olyan mozdulattal mondta, mint egy süldő leányka, aki az intézetből szökött meg.
— Hát Cécilia grófnő hol van?

— No csak ne gondoljon semmi rosszat felőlem, őrnagy ur. Nincsenek semminemű forradalmi gondolataim. Itt van már ni, a garde de dameom. — Es napernyőjével Céciliára mutatott, aki most tűnt föl az oszlopok mögül. Vörös volt az izgatottságtól és kiabálva szaladt Gegio után, aki megfutott előle és egészen a tér közepéig üldözte a galambokat.

Bár Ariberti gróf minden lehető és lehetlent elkövetett, hogy Navaredo grófnéval négy szemközt beszélhessen, ez mégis csak néhány pillanatra sikerült neki, még pedig a Lidón a terrasszon, addig, míg Cécilia elkészítette anyjának a fürdőkabint és az őrnagy a saját kabinjába vetkőzni indult. De a kellő pillanatban

ifju oda siet. A másik állomáson tudakolják, hogy a cég beszél-e. A vidéki ifju bólint egyet a fejével. A kérdést megismétlik egyszer, kétszer, többször. Az ifju egyre csak bólint, bólint. Egyszer csak dühben tör ki és beleordítja a telefonba:

— Ember, hát vak ön! Másfél órája, hogy bólintok a fejemmel és nem látja!... Ez rettenetes!...

† **Furosa ember az a sah!** Salisbury a hatföldi birtokán kerti ünnepet rendezett az elhunyt sah tiszteletére, amikor az meglátogatta. Hogy minél jobban szórakoztassa előkelő és exotikus vendégét, egy híres műlövőt is meghívott, aki egy hölgynek a fejről parafadugókat lövöldöztet le. A sah látta ezt és szörnyűnek találván a dolgot, maga is kedvet kapott hozzá. Elővett egy ismétlő fegyvert és ráfogta egymásután lord Salisburyra és vendégeire, akik bizony ezért nagyon rosszul kezdték érezni magukat. Még az a hölgy is, akinek a frizurájáról a kitűnő lövő lelvöldöztette a dugókat, sem akart kötélnék állani. Arra a sah, keleti fejedelemben illően, ráparancsolt a vele lévő miniszterelnökre, hogy ő legyen a céltáblája. Akkor azonban lord Salisburyban felébredt a kollegialitás, nem engedte meg a perzsa sahnak ezt a produkciót és lefegyverezte.

† **A kuruzslás hajdan.** Eden londoni főorvos érdekes előadást tartott a kuruzslásról. Sok humorral és ötlettel fejtette, hogy mi a kuruzslás, de csak még sem tudja pontosan megmondani. A kuruzslás rendszerint ott kezdődik, ahol a gyógyítás, a tudomány végződik s a kuruzslásnak az a veszedelmesebb fajtája, mert orvosok üzik, akik anyagi érdekből elárulják a tudományukat. Ezekre ráolvassa egy régi, de szellemes francia író, Cadet de Gassicourt mondását:

A kuruzslók nagyon mérges férgek, amelyek a vérszopók rendébe tartoznak és minden országban, minden földrajzi szélesség alatt föltalálhatók. Jellemző vonásaik különfélék, egyeseknek csápjai fényesek, bársonytipintatnak, arany színű petyekkel; másokéi durvák, tompák. Emésztő csatornájuk óriási, szívük nagyon kicsiny vagy teljesen hiányzik. Kizárólag az embert támadják meg; szurásuk mindig kártékony, olykor halálos.

Ezután azt mondja Eden, hogy a kuruzslásnak legtöbbször nők az áldozatai. Föl sorol több régi kuruzslót, így a híres és hosszunévű Philippus Aureolus Theophrastus Bombastus Paracelsus von Hohenheim-ot, aki, mint írott munkái bizonyítják, lángszű tudós volt, de az akkori idők modora még tőle is, aki ma talán a legkiválóbb orvosok egyike volna, megkívánta, hogy kuruzsló legyen s hókusz-pókuszok kíséretében gyógyítson. Szerinte a fogfájást így kellene gyógyítani:

Ariberti az izgatottságtól és felindulástól megint alig tudott szólni.

Csak azt az egyetlen kegyet kérte a grófnétől, hogy ne uszszék ki messzire, mert boldogtalansága tetőpontra hágna, ha látná, hogy az őrnagy Elizát követi. Tudunk kell ugyanis, hogy szegény Ariberti ma nem engedhetette át magát a furdés gyönyöreinek, mert Cécilia azzal a kellemes feladattal bízta meg, hogy őrködjék Gegio felett, míg a grófnő vissza nem jön. Megmagyarázta Prandinónak, hogy Eliza a leánya segítségét veszi igénybe úgy a vetkőzésnél, mint az öltözködésnél és ezért kell Gegiot reá bízni. Eliza a kért kegyre határozott választ nem adott. Csak mosolygott Eriprandora, az ő különös mosolygásával, amit a szegény gyermek beleegyezésnek vett.

— Ugy-e igen, megteszed? — És küdjél meg reá!

Eliza tázranított szemekkel bámult udvarlójára. Aztán elkomolyodott és mélyen felsóhajtott.

— Miért komolyodtál el így egyszerre?
— Nincsen semmi bajom. Csak valahogy olyan különösen érzem magam, úgy egészen másképpen mint egyébkör! De remélem a fürdő majd felrisszt, aztán minden a régiben lesz megint!

— Okvetlenül beszélnem kell veled! Jusson eszedbe, hogy fürdő után várlak künn a Favoritánál. Egyedül akarok veled maradni.

— Majd meglátom, ha lehet — —

— Itt nem lehet szó arról, hogy majd meglátod! — Meg kell lenni, — akarom!

— Ohó, gyermekem! Ha az ember mindig megtehetné azt, a mit akar, valóságos paradicsom volna az élet! És újra egy nagyot sóhajtott. Aztán mint aki valaminek egyszerre véget akar vetni, gyors elhatározással szólt: — Isten veled, most megyek!

— Ne menj! — Elkísérlek!

(Folytatása következik.)

— Végy a fűzfáról egy darab kérget, basíts belőle szálkát és e szálkával piszkáld a foghust úgy, hogy vérezzék. Azután tedd vissza a szálkát és küsd reá a fára a kérget.

Megemlékeznek az előadás Mesmeréről, a tizen-nyolcadik század kimagasló kuruzslójáról, aki a betegeket a távolból gyógyította, úgy, hogy küldött nekik egy darabka fát, amelyet előbb saját testének magnetizmusával töltött meg. Megemlíti II. Károly angol királyt, aki szintén szeretett kuruzslással foglalkozni s főképp a görvélveseket gyógyította. A jó király a betegeinek nemcsak orvosságot, hanem egy-egy aranyat is adott s így természetes, hogy az egész országból özönlöttek hozzá a betegek.

† **Kivégzett asszonyok.** Szerdán végeztek ki Londonban egy francia asszonyt, Louise Masset-t. Száz év óta ez éppen a huszonharmadik kivégzett asszony Londonban.

† **A professor.** A professorné (a szobaleányhoz): Nina, kávézott már a férjem?

Nina: Nem tudom nagysága.

A professorné: Hát kérzed meg tőle!...

Nina (kis vártatva): Már megkérdeztem — de a professor ur sem tudja.

Közmondások a házasság világából.

A házasság az ostrom alatt álló városhoz hasonlít. Akik benne vannak, ki szeretnének menni, akik kinn vannak, be szeretnének jutni. (Arab.)

Ki vén korában házasodik, dajkát keres magának. (Magyar.)

A házasság olyan zsák, amelyben kilencvenkilenc vipera közt egy angolnárejtőzik. (Spanyol.)

A rossz házastársa házi kereszt. (Magyar.)

Kérj tanácsot a feleségedtől, de cselekedj a magad feje szerint. (Arab.)

Az anyós akkor is keserű, ha cukorból van. (Spanyol.)

Az anyós hidegen jó, mint a sonka. (Román.)

Aki hisz a feleségének, az eszalatozik; aki pedig nem hisz, azt megcsalják. (Francia.)

Bármilyen ügyed legyen, beszélj meg a feleségeddel, s ha ő alacsony, hajolj le hozzá. (Kéleti.)

A háznál egy oszlopot tart a férfi, kettőt az asszony. (Magyar.)

Az asszony és a kemence üljön otthon. (Német.)

Jobb, ha több feleséged van, mint ha csak egy van; ha veszekednek, legalább nyugton hagynak. (Arab.)

Ki feleségétől nem fél, Istentől sem fél. (Magyar.)

A féltékeny férjek olyanok, mint a korosmai cégérek: megmutatják, hol van a jó bor. (Spanyol.)

Ki feleségét nem félti, nem szereti. (Magyar.)

Ahol az asszony néma és a férfi süket, ott legnagyobb a földi boldogság. (Román.)

Szépség lelke az asszonynak, lélek szépsége a férfinak. (Kéleti.)

Házassági esküvést nem oly könnyű felbontani, mint a rossz varrást. (Magyar.)

Összegyűjtötte: Simon Vilmos.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, január 13.

Gabonatűzlet. (Goldmann és Engel cég jelentése a Budapesti Napló számára.) Az időjárás a hét első felében még borus, esős és nedves volt, mi mellett a hőmérséklet a fagypontra felül maradt, később valamivel hidegebb idő és ezzel kapcsolatban az egész országra kiterjedő gyenge havazás következett be, mely az eddig takaró nélküli vetéseknek mégis ismét némi védelmet nyújt. A vetésekről általában nem hallatszik kedvezőtlen hír. A vizállás tartósan magas és a folyók részben jégmentesek. Külföldön ugyancsak borus és gyakorta csapadékos idő uralkodott.

A külföldi piacok üzletmenetéről nem jelenthetünk különös változást; az üzlet pangás továbbra is tart és bárha az irányzatban nincs nagyobb vissza-

esés, forgalom alig bír kifejlődni. Az Egyesült Államokban az árfolyamok csak mérsékelt változásoknak voltak alávetve, részben a látható készletek újabb apadása folytán, részben realizációkra — egyenlegképpen pedig a múlt heteknél valamivel olcsóbbak. — A „visible supply” e heti esőkenés buzában körülbelül 400.000 bushel. A vetések ott is részben nélkülözik a hótakarót, fejlődésük azonban kielégítő. Angliában a politikai viszonyok alakulása alig gyakorolt befolyást és az értéktözsde aránylagos szilárd-sága a gabonáakra szintén hátrányos hatással volt, a forgalom így korlátozott maradt, az árak pedig változatlanok. Franciaországban a fogyasztási kereslet gyengébb volt és az árak buzában valamivel csökkentek is, míg liszt ártartó volt. A többi kontinentális piacokon az üzlet továbbra is korlátozott maradt, habár a tulajdonosok eladási kedvet tanúsítottak.

Nálunk a kereslet az összes gabonacikkben továbbra is mérsékelt volt és míg takarmányokké szilárdan tartottak maradtak, addig a főcikkünk buza csak néhány fillérrel (pr. 50 kg.) olcsóbban volt értékesíthető.

Az üzlet részleteiről következőket jelenthetjük: **Buza** a hét nagyobb felében lanya volt. A kínálat dacára a gyenge hozataloknak vasuti árban is elég bő maradt, sőt egyes napokon sürgetően is alakult, míg a malmok a vételtől teljesen tartózkodtak. Az árak így tehát a hét első felében ca. 10 fillérrel (50 kilónként) csökkentek, míg azután a bekövetkezett hidegebb időjárás és határidő fedezés vételekre effektív árú is jobb érdeklődéssel találkozott és az eddigi árvesztés egy része ismét pótolható volt. Ez azonban csak futólagos javulásnak mutatkozott, az irányzat hamarosan megint ellenyhült és merkantil- ugy mint középminőségű árúért a múlt héthez viszonyítva 50 kg.-kért 5-7 1/2 fillérnyi veszteség mutatkozik. Prima buzák ártartók maradtak. Az összeforgalom 90.000 mm. a hetihozatal 24.000 mm. tesz ki.

Rozs csak gyengén volt kínálva és mérsékelt forgalom mellett — fogyasztási és elszállítási célokra — teljes múlt heti árakat ért el. Minőség szerint helyben és helybeli paritásra 6.—6.20 koronáig fizettek készpénzfizetéssel. Nyíri származékokban alig volt forgalom és inkább névlegesen jegyünk 5.75—5.70 koronáig debreceni paritásra (minden 50 kilónként).

Árpa (takarmány és hantolási célokra) csendes irányzatú és a mérsékelt kínálat csak nehezen talált elhelyezést. Az árak mindazonáltal alig változtak és az aru minősége szerint 5.40—5.70 kor. között alakultak helyben átvéve. Állomásokon átvéve csak korlátozott az üzlet és helybeli gyárosok mérsékelt beszerzésekre szorítkozik, kik közép tisza vidéki származékokat Budapest távolságban átvéve 5.75—6.— koronáig fizettek (minden 50 kilónként).

Zab alarendelt és merkantil árban elég jól van kínálva, míg prima árú már huzamosabb ideje hiányzik. A kereslet ennek ellenében a rendes mértéket alig haladta túl és így az árak változatlanul tartottak fenn magukat. Gvonge árú 4.90—5.— korona, közép minőségű zab 5.10—5.20, prima árú 5.40 koronát ér el helyben 50 kilónként.

Tengeri (u) elszállítási célokra jobb figyelemben részesült; a kínálat azonban csökkent. Az árak így tehát szilárdan tartottak és budapesti paritásra 4.62 1/2—4.67 koronáig helyben és Kőbányán 4.70—4.80 korona között jegyez. Állomásokon átvéve prompt árúért Saapon 4.25 korona, Nagykikindán 4.35, Bacsalmason 4.25 fizettek. Öt-tengeri, mely csak waggonokint és így is csak elvéve kerül eladásra, helyben 5.60—5.65 koronát jegyez, minden 50 kilónként.

Olajmagvak: Káposztarepce (készaruban) alig kerül a piacra és helyben 12.50 koronáig jegyez. Káposztarepce 1900. augusztusra alig volt forgalomban és üzlet nélkül névlegesen 11.70—11.80 korona között jegyzett. A mellékkekben jelentéktelen a forgalom; vadrepce 5.50—6.50 korona, gomborka 10.50—11.50 korona, lenmag 11.50—13.50 koronát ér el helyben.

Hüvelyesek: Bab iránt főleg jobb minőségű árban jobb érdeklődés mutatkozott. Ily árú azonban kevés lévén offerálva, a forgalom sem volt képes kifejlődni. Trieur törpebabot jegyünk: Főlegyháza 3.50 korona, Gyöngyösön 7.75 korona, Gömbölyű Zombor-Barnaj 7.25 korona, Mohács-Kalocsán 7.— korona. Barnabab Kalocsán 7.— korona. Nyiregyházán 6.75 korona, tarkabab Nyiregyházán 4.90 korona. Kendermag szilárd és budapesti paritásra 10.85 koronáig, Bükköny 6.—6.50 korona. Muharmag 7.75—7.25 koronát jegyez helybeli paritásra, minden 50 kg.-kért.

Vetőmagvak: Vöröshere továbbra is jó keresletnek örvend. Különösen finom árú szilárd, bár merkantil és gyengébb minőségűek is könnyebben helyezkednek el. Minőség szerint finom árú 75.—koronáig, középminőségű árú 60—88 koronáig jegyünk helyben. Lucerna változatlan csendes és 35—43 korona között jegyez helyben, minden 50 kilónként.

A határidőpiacra a várva-várt változás még mindig nem jelentkezik s így a forgalom továbbra is nagyon szűk keretek között mozgott, úgy hogy határidő alig lehet szólni.

A heti üzlet részletei a következők: **Buza áprilisra** 7 K. 71 f., 7 K. 67 f., 7 K. 69 f., 7 K. 62 f., 7 K. 67 f., 7 K. 75 f., 7 K. 65 f., 7 K. 65 f. után 7 K. 68—69 f.-en zárul.

Buza októberre 7 K. 89 f., 7 K. 78 f., 7 K. 86 f., 7 K. 79 f., 7 K. 81 f. árfolyamok után 7 K. 81—83 f.-en zárul.

Rozs áprilisra 6 K. 38 f., 6 K. 31 f., 6 K. 39 f., 6 K. 33 f. árfolyamok után 6 K. 36—37 f.-en zárul.

Tengeri májusra 4 K. 94 f., 4 K. 90 f., 4 K. 95 f., 4 K. 95 f., 4 K. 91 f., 4 K. 93 f. árfolyamok után 4 K. 93—94 f.-en zárul.

Zab áprilisra 5 K. 02 f., 4 K. 98 f., 5 K. 03 f., 5 K. — f., 5 K. 02 f. árfolyamok után 5 K. 01—02 f.-en zárul.

Káposztarepce augusztusra a francia olajhousse következtében némi érdeklődést keltett és néhány kötés jött létre 11 K. 75 f., 11 K. 80 f.-on s így is zárul.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) Az üzlet igen lanya. Gyöngye kereslet mellett új vételök csak kis számban történnek. Mai árak 100 kilónként, számkostul, Budapestre szállítva:

Buzaliszt:						
Szám:	0	1	2	3	4	5
Ar kor:	26.20	24.80	23.40	22.10	21.60	21.10
		7		7 1/2		
		16.20		14.40		
Takarmányliszt: Korpa:						
		8		F.		G.
Ar: korona	11.60	8.80	9.—			

Szeszület. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lefolyt héten az irányzat megváltozott, az összes szeszszemlék 1 koronával megrágtak. E változásnak okát hiába keresők az utolsó hét mozzanataiban, nem történt semmi olyan az utolsó napokban, amivel az árváltozást magyarázni lehetne. A jelen áremelkedés egyesegyedül a még múlt évben életbe lépett új szeszadó törvénnyel áll összefüggésben. A szeszárbitokosok kezdik belátni, hogy semmi ok sem forog fenn arra nézve, hogy a szeszárak az új szeszadótörvény idejében olcsóbbak legyenek, mint annak előtte, siennek eltévesztett spekulációjukat jóvá tenni s ezzel tulajdonképpen azt az álláspontot foglalják el, amelyet mi ezen a helyen hónapokkal ezelőtt számtalan ízben kifejtettünk.

Jegyzetek: nyersszesz finomított részére 37—38 koronával, finomított szesz nagyban 112—113 koronával, kicsiben 114—115 koronával, denaturált szesz nagyban 36—37 koronával, kicsiben 38—39 koronával, helyben.

Kávé. (Belk István kávénagykereskedő jelentése a Budapesti Napló részére.) Sok árú hoztak piacra, de csak egyes sikerült fajokban lettek nagyobb tételek eladva. A kereslet igen csekély s bár a saison közepén vagyunk, az üzlet teljes pangásban van s aggodva tekintenek a holt saisonra, melytől a legrosszabbakat várják. Sokan még elő nem fordult hitelüzletet kötnék, csak hogy a rosszul sikerült spekuláció differenciát kiegyenlítsék. Suttja az eset főleg a termelőket, akiknek nem sikerült terményük az előbbi évekhez képest óriásilag redukálódott. Portorico, Ceylon, Menado fajokkal bírók, ha képesek tovább is kitartani, ugy szép árt érhetnek el, miután a két előbbifaj régi pozícióját elérte s más alkalmas árú az idén piacra nem jön. Elkelt 28 ezer zsák Santos sup 46.—49.50 frton, 7 ezer zsák Portorico 90—115 frton. Ajánlottak: Ceylon 130—165 frt, Menado 140—170 frt, Goot Average 36—40 frt, Regulár 35.50 frt.

Petroleum. (Hesz Izidor és Társa cég jelentése a Budapesti Napló részére.) Ujolsó jelentésünk óta az üzlet menete, valamint az árak nem változtak. Jegyzéseink: Amerikai 1 csillagos petroleum 47 1/2 korona, orosz három csillagos petroleum 45.—korona, biztonsági két csillagos petroleum 42 1/2 korona, ipari három keresztés petroleum 43.—korona, első rendű standard petroleum 42.—korona, amerikai császárölaj ottani finomítás 60.—korona, amerikai császárölaj belöldi finomítás 52.—korona. Az árak 100 kilonként készpénzfizetés mellett levonás nélkül értendők. Kékglálic I-ső rendű vasmentes 34.—korona, zöldglálic 4.—korona, carbolineum I-ső rendű 9.—korona, carbolineum II-od rendű 8.—korona 50 kilonként.

Denaturált szesz. (Kalmár Sándor-cég jelentése a Budapesti Napló részére.) A tengeri árak csökkent az irányzatot követnek ugyan, de a szeszpiac szilárd az irányzat. A hausse-mozgalom ezúttal Bácsbóly indult ki és gyárosaink is magasabb árt követelnek, mert támaszkodnak különösen arra, hogy a külföldi kereslet igen élénk. A vevők azonban tartózkodóan viselkednek és így a lefolyt héten nagyobb tranzakció nem is jött létre. Mai jegyzések nagyban: 36—37 korona 10.000 literfokozat hordóval együtt ab Budapest készfizetésre engedmény nélkül. Egyes hordók 1 koronával drágábbak.

Ipar és kereskedelem.

Az Országos Iparegyesület végrehajtó bizottsága tegnap délután dr. Matkovits elnöklote alatt ülést tartott. Az ülés első fontosabb tárgya a folyó évi költségvetés volt. A költségvetés tervezete az egyesület bevételeit és kiadásait is 69.040 koronában állapítja meg. A végrehajtó bizottság ezen nem tett változtatást. Gelléri Mór igazgató előterjesztette az ipartestületi hatáskör kibővítéséről szóló javaslatát, melyeket a kolozsvári iparoskongresszus és az egyesület ipartestületi szakszatyája is elfogadott. A bizottság tekintettel a tárgy fontosságára, elhatározta, hogy az igazgatót felkéri a kereskedelmi miniszterhez intézendő fölterjesztés tervezetének elkészítésére s tervezet, előzetesen megküldve a bizottság tagjainak, egy külön e célra egybehívandó ülés napirendjére tüzendő ki. A budapesti munkaközvetítő intézet igazgató választmányja a bizottság Thék Endre elnököt és Neuschloss Marcel bizottsági tagot küldte ki az egyesület előpüvelésében. Az árvesztett-ügyletekről szóló törvénytervezet tárgyalását a bizottság a legközelebbi ülés napirendjére tüzte. Ezekon kívül a bizottság számos folyó ügyet intézett el.

Iparosok a miniszternél. A fővárosi iparos körnek tizenkét tagu küldöttsége tisztelgett tegnap Herz Zsigmond alelnök vezetésével Hegedüs Sándor kereskedelmiügyi miniszternél és felkérte, látogasson el körükbe és fogadja ott az iparos polgárok tisztelgését. A miniszter megígérte, hogy még ebben a hónapban ellátogat az iparoskörbe.

Magyar sertések Ausztriában. Az osztrák belügyminiszter a sertésvesz behurcolása miatt Budapestre—Kőbánya, továbbá ezzel kapcsolatban a ráckevei, monori, pomázi, gödöllői és váci járárok, végre a mohácsi és a biharvármegyei központi, mezőkereszturi és tiszáninneni járárok és Hódmező-Vásárhely város ellen elrendelt forgalmi tilalmat a magyar földmívelésügyi miniszterhez intézett távirata szerint feloldotta.

Az Első Magyar Általános Biztosítótársaság igazgatósága és felügyelő-bizottsága ma tartotta meg gróf Csekonics Endre elnöklése mellett a társasági vagyonnak évenként szokásos vizsgálatát, melynek eredményeképpen megállapították, hogy a társaságnak összesen 83.022.180.572 koronát tevő vagyona következő értékekben van elhelyezve: Takarékpénztári és bankbetétek 4.741.123.33 korona. Záloglevelek 40.583.449.10 korona. Magy. kir. járadékok 564.250.—korona. Magy. kir. italmérségi kötvények 13.083.354.50 korona. Magy. kir. államvasuti arany- és ezüst kötvények 3.163.177.50 korona. Állam által biztosított vasuti és egyéb kötelezvények 2.407.457.44 korona. Budapesti székesfővárosi kölcsön kötelezvények 5.227.718.—korona. Olasz járadék és egyéb értékpapírok 2.549.412.72 korona. Váltókban 479.452.74 korona. Jelzálog kölcsönök 1.093.048.24 korona. Életbiztosítási kötvény kölcsönök 7.459.737.—korona. Társasági házak 1.420.000.—korona. Összesen 83.022.180.572 korona.

Csődbejutott részvénytársaság. Lőcséről jelentik, hogy a szepesváraljai mészkohánya és téglagyár részvénytársaság csekély üzletforgalma miatt kimondta feloszlását. Most pedig a löcsei törvényesék egy peres fél kérelmére a részvénytársaság vagyonára elrendelte a csődöt. Ez ellen a csődnitás ellen felebezett a részvénytársaság, mert aktívai teljesen fedezik a passzívákat.

Fizetéképtelenségek. A bécsi Creditoren Verein a következő fizetéképtelenségeket jelenti: Schlesinger Sándor kereskedő Nagy-Beeskerek, Augapfel Mayer kereskedő Bécs, Gruby Salamon kereskedő Ujvidék, Chloupek Vencel szabó Schlan, Kohn Adolf kereskedő Orlováca, Swiontek Ágost kereskedő Mauerkirchen, Kalman Israel kereskedő Kossow, Beok Heinrich kereskedő B. Pisanica.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestben 36.—korona pénzben, 36.50 korona áruban. Bécsben 40.—, illetve 40.40 korona.

Budapesti sertés-konsumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskonsumvásár árgyűjtése 1900. évi jan. 12-én. Készlet 481 darab. Érkezett 1517 darab. Összesen 1998 darab. Eladott 1333 darab. Maradt 665 darab.—Napi árak: 120—180 kgr. sulyban 76—80 koronáig, 220—280 kgr. sulyban 78—82—koronáig, 320—380 kgr. sulyban 78—82 k.-ig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 78—80 koronáig. Malacok 74—80 korona kilónként. A vásár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, január 13.

Nyugodt forgalom mellett 13.000 métermássa buza került eladásra tartott árakon. Egyéb gabonafélékben csekély volt a forgalom szilárd árakkal.

Eladott:

Buza. Tisza vidéki: 100 mm. 79.5 k. 8 K. 7 1/2 f., 100 mm. 79 k. 8 K. 7 1/2 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 90 f., 500 mm. 79 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 75 f., 200 mm. 78 k. 8 K. 82 f., 200 mm. 78 k. 8 K. 82 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 70 f., 150 mm. 74.5 k. 7 K. 55 fillér.

Pest megyei vidéki: 500 mm. 80 k. 7 K. 90 f., 500 mm. 79 k. 7 K. 90 f., 200 mm. 81.5 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 79.5 k. 7 K. 80 f., 300 mm. 78.5 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 78.5 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 78.5 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 78.5 k. 7 K. 60 f., 700 mm. 79 k. 7 K. 90 f., 1400 mm. 79 k. 7 K. 85 f., 200 mm. 78.5 k. 7 K. 70 f., 100 mm. 78.5 k. 7 K. 55 f., 100 mm. 76.5 k. 7 K. 50 f., 100 mm. 76.5 k. 7 K. — f., 100 mm. 74 k. 7 K. 50 fillér.

Fehérmegyei vidéki: 600 mm. 76 k. 7 K. 55 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 55 fillér.

Bácskai: 1920 mm. 74.5 k. 7 K. 60 fillér, 820 mm. 73.3 k. 7 K. 60 fillér.

Bihari: 100 mm. 76 k. 7 K. 90 f., 150 mm. 75.5 k. 7 K. 55 fillér.

Raktáru: 1000 mm. 78 k. 7 K. 70 fillér.

Hartai: 600 mm. 78 k. 8 K. 05 fillér.

Lőcsere: 50 mm. 65 1/2 korona.

Mind 8 hónapra.

Zab: 700 mm. 5 K. 90 fillér.

Rozs: 500 mm. 6 K. 30 f., 3 hó, 400 mm. 6 K.

— f. paritás.

Tengeri: 100 mm. 4 k. 7 K. 85 f., ab Kőbánya.

Készpénzfizetés mellett.

A készru hivatalos jegyzése a budapesti ár- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 50

höz (párónkint 320 kilogrammon felüli sulyban) 85—87— fillérig. Fialat közép (párónkint 251—320 kilogrammig való sulyban) 83—84 fillérig. Fialat könnyű párónkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 82—83 fillérig. II. Magyar szedőtt: Nehéz (párónkint 280 kilogrammon felüli sulyban) — krajcárig. Közép (párónkint 220—280 kilogramm sulyban) — krajcárig. — Könnyű (párónkint 220 kilogramm sulyban) — krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (párónkint 320 kilogrammon felüli sulyban) — fillérig. — Közép (párónkint 250—320 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. — Könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. — IV. Romániai eredetű (Stachl): Nehéz (párónkint 240 kilogramm terjedő sulyban) — fillérig. — Könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő sulyban) — krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (párónkint 280 kilogramm felüli sulyban) 82—85 fillérig. — Közép (párónkint 240—280 kilogramm terjedő sulyban) 82—83 fillérig. — Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő sulyban) 80—82 fillérig.

Sertés-létszám 1900. jan. hó 11. napján volt készlet 22641 darab, 1900. január hó 12. napján felhajtott 22641 darab, 1900. évi január hó 12. napján elszállított 480 darab, 1900. január hó 13. napjára maradt készletben 22161 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Január 13. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter a beregszászi pénzügyigazgatósághoz Aczél Ferenc ungvári pénzügyi segéd-titkárt pénzügyi titkárrá végleges minőségben, a malackai adóhivatalhoz Kürthy János nagykövati adóhivatali tisztet adóhivatali ellenőrré, Frankó István zolyomi adóhivatali tisztet a kassai dohányáru raktárhoz segéd tisztévé, Guber Miksa Állami végrehajtót a temesvári dohányáru raktárhoz segéd tisztévé, Kafka Márkus díjtalan adóhivatali gyakornokot a karánsebesi m. kir. adóhivatalhoz ideiglenes adó tisztévé, Hild György naszói adóhivatali gyakornokot a jászberényi adóhivatalhoz ideiglenes minőségű adó tisztévé, Molnár Albert brassói díjtalan pénzügyi számgyakornokot ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakornokká a pécsi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevő séghez, az igazgatóságigazgató Pauer Géza pozsonyi kir. törvényszéki joggyakornokot a pozsonyi törvényszékhez jelözték; a földmivelésügyi miniszter az állatorvosi főiskola körhivatni tanszékéhez beosztott Bodon Miksa I. tanársegédet ezen állásra folytatolagosan 1900. évi június hó 30-ig, Róth József II. tanársegédet pedig ezen állásra további két év tartamára; a vallás és közoktatásügyi miniszter a vezetése alatt minisztertanácsban ifj. dr. Gerőczy Károly fogalmazógyakornokot és báró Daniél Elemér általudományi dokort fizetésellen segéd fogalmazókká, Molnár Gábor, Nemeth Imre, Grubits Imre, Hadanich Jenő és Hengye Klementina

okleveles tanítókat, illetve tanítónőt a gombosi (bogyójevi) állami elemi népiskolához rendes tanítókká, illetve tanítónővé, Tápay Lujza és Hoffmann Frida okleveles tanítókat a csömör-pusztaszent-mihályi állami elemi népiskolához rendes tanítókká, Smeral Fanny okleveles tanítónőt a mosoni állami elemi népiskolához rendes tanítónővé; a kolozsvári kir. itélőtábla elnöke Bottlik István kolozsvári lakos végzett joghallgatót a kolozsvári kir. itélőtábla kerületbe ideiglenes minőségű segélydíjas joggyakornokká; a kassai kir. itélőtábla elnöke Várjon Jenő díjtalan joggyakornokot a kassai kir. itélőtábla kerületében díjas joggyakornokká a kassai kir. itélőtábla kerületében díjas joggyakornokká nevezte ki.

Ügyvédi kamarák. A balassa-gyarmati ügyvédi kamara dr. Hájós József ügyvédet, Losonc lakóhelyű felvette. — A kassai ügyvédi kamara Bulji Dezső kassai lakos ügyvédet, elhalálozása következtében a lajstromból kitérítte; dr. Popu Simon ügyvéd lakóhelye a marosvásárhelyi kamara területén Beszterceőről Naszódra tétetett át; továbbá dr. Kovács Béla ügyvéd, Marosvásárhely székhelyű az ügyvédek névjegyzékébe felvételét.

Pályázatok. Aljegyzői állás a zalaegerszegi törvényszéknél 2 hét alatt; aljegyzői állás a károlyfalvi járásbíró-ságnál 2 hét alatt; albirói állás a kisujszállási járásbíró-ságnál 2 hét alatt; adó tiszt állás a zombori pénzügyigazgatóság-nál 14 nap alatt; irnokai állás a szászvárosi járásbíró-ságnál 4 hét alatt; tanári állás a kolozsmonostori gazdasági tanítónél január 31-ig; kulfurmesteri állás az országos vízépítési igazgatóságnál február 28-ig; hivatalosjelölt állás a nagyvárdi ügyészségnél február 20-ig; adó tiszt állás a nagyvárdi ügyészségnél február 20-ig; adó tiszt állás a varasdi pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt; iradossegéd tiszt állás a gyulai folyamermérei hivatalnál február 10-ig; adó tiszt állás a komáromi ügyészségnél 14 nap alatt; adó tiszt állás a nagykövati adóhivatalnál 2 hét alatt; aljegyzői állás a nagyvárdi járásbíró-ságnál 2 hét alatt.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése. —

Budapest, január 13.

A barometrikus helyzet csak keveset változott. A maximum északi és keleti Európát borítja a földközi-tengeri depresszió pedig még mindig Dél-Olaszország felett vesztegel. Ezenkívül egy atlanti depresszió körvonalai közelnek érkeznek nyugaton. Az idő európaszerte száraz és csak a déli depresszió mentén és az angol partokon csapadékos. A hőmérsékleti süllyedést és a tengerpartokat kivéve az egész kontinensen a fagypontra csökkent. Hazánk délnyugati felében a havazás — bár kis mértékben — még egyre tart, míg egyebütt az idő száraz. A hőmérséklet az éjszeli órákban 5—10 fokkal a fagy-

pont alatt volt és délben is csak helyenkint közelítette meg a fagypontra. Kihűlés: További fagy és az ország délnyugati felében még havazásra hajló idő várható.

UTMUTATO.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Tolnay Lajos, vezérigazgató; Benke Gyula. VI. Andrássy-ut 5.

Első Leánykiházasítási Egylet Budapesten. VI. ker., Teréz-kört 40—42. szám. Alapították 1863. évben. Kifizetett nárszátelek 1892. december hó 31-ig 1.500.000 ft. Legelőnyösebb feltételek kiházasítási biztosításokra 300 frttól 10.000 frtig.

Víz állás.

Table with 4 columns: Location (e.g., Inn Duna, Passau, Linz), Date (Jan. 12, 13), and Water level (méter). It lists water levels for various locations along the Danube and other rivers.

Fontos sérvbajosoknak. SZENZÁCIÓSTALÁLMÁNY

Egy magyar találmány... A sérvek... A politzer mór és fia... A legújabb érdekes csillón-turák... A legfontosabb találmány... A legújabb érdekes csillón-turák... A legfontosabb találmány...

Ószál a haja??? Ha igen, akkor használja a Hair Regenerátor... Zoltán Béla udvari szállító gyűjlesztő... Budapest, V. ker., Nagykorona-utca 23. sz.

Lobmayer János Ferenc és társa. bornyagereskedés alapítottak 1872. évben. Budapest, V. ker., Károly-kört 18. sz. Előkelő családok bevásárlási forrása... Honriot & Co. pezsgőgyárosok és udvari szállítók. Reims.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp. Ezen hírneves házi szer ellenállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-dőrzőlésként alkalmazhatók köszvény-nél, csúsznál, tagnagygyulladásnál és meghűléseknél és az orvosok által be-dőrzőlésekre is mindig gyakrabban rendeltek... Budapest, V. ker., Rudólstadt utca és kir. udvari szállítók.

KÉPES levelező lapok

Magyar művészek újabb alkotásai után. Finom fénynyomat. Hazai készítmény. Baditz Ottó: Vagyok olyan legény mint te. Bilhari Sándor: Munka után. Innocent Ferenc: Fátoly-tánc. Karvaly József: Vásárlás. Konek Ida: Havasi pázsitorok. Margittai Tihamér: Ronót Pál históriája. Márk Lajos: Ezernyelvű százhuszban. Márk Lajos: Teretef és Szerelmi dal. Neogrady Antal: Vesztett boldogság. Senyeli Károly: Szökőkút, Keesek-pásztor. Szentes Fülöp: Kása nem étel. Teles Édes: Enyelgés. Tolnay Ákos: Diana és Enyelgés. Vajda Zsigmond: Kedélyes bírák. Vajda Zsigmond: Kedves iró. Neogrady Antal: Az erdő titka. Nádler Róbert: Alszik a baba. 20 darab ára 1 forint bérmentes küldéssel. Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában VIII. József-kört 18. szám.

Neustein-Fülöp HÁSHAJTÓ LABDACSAI

(NEUSTEIN-FÉLE ERZSÉBET LABDACSOK) Képzelték hasonló készítményeknél minden tekintetben fel-jebb becsülnél; mertek minden ártalmas anyagot, az alkot-szernek bajánál legjobban eredményt használatával, gyönyörűen használatok, vértisztító; egy gyógyszer sem jobb a malloeti egy ártalmatlan, mint a pilulák a SZÉKSZORULÁS a legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrosos kűszégek végeztet még gyermekek is szívesen veszik. Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy tükercs, mely 8 doboz, tehát 120 pilulát tartalmaz, 600 kr. Óvás! Utánzásoktól különben óvakodjunk! Készünk házi készítmény Neustein Fülöp használati labdaccai. Valódi csak, ha minden ed-dig törvényileg bejegyzett védjegyünkkel píra-cseke nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszer” címmel van ellátva. A szerkesztés törvényesüléig védett csomag-jának aláírásunkkal vannak ellátva. NEUSTEIN FÜLÖP „Szent-Lipóthoz” címzett gyógyszer-tára WIEN, I., PLANKENGASSE 6. Raktár BUDAPESTEN: TÜRÖK JÓZSEF gyógyszer-tára, Király-utca 12. szám.

Alarcos kosztümmök kelméből

Legjobb állászerző satinból vagy más jó szövetekből legjobban meggyarva. Gigerli, metete, sötétv, éngárts, lenyol, szaló, dróls, 3-5 ft. Csuporoknak armó-sékies. Csillón-turák 100 dr. 60 kr. Csillón-runder-jel-vájtymény, 4 dr. rendjellel. 1 boríték: 3-20 kr. Zumboláknak és tréfás bazároknak. Legnagyobb választék kislejto-zól, hibátlan árutárból, kűle tycen natás és árútes drók, száza 4, 8, 10, 20-100 ft. Legújabb érdekes csillón-turák legnagyobb választékban, lep-3 arh 2 és 6 ft., 12 drb 5-30 ft. Tréfás és mulattató hangszerek oigotfonok tréfás zenekarok szá-mára, 6 embernek 250 ft., 12 em-bernek 450 ft. Konfett (Koriandol-pípraszallag) legmulattatóbb táncestekre, pik-nikokra és ünnepi boríték vagy zseok 2,75, 4,50-6-00 ft. Papíroskűgyök (dobokgyök) 100 drb 75 kr. A legzsebb és legartósabb bűbűz az új napjai fűdekek, színek szerinti szőrvosva, mtrje 5 kr. Hógymogatványok, gyűnyőru miútk, kívánára megtekün-táro. Dus színnyomatú árjegyzék ingyen. Rix farsangi tárháza, Bécs. II., Praterstrasse 16. Telefon 2390. Távirátv cím: Rix, Bécs, II.

Sneidig egyenruhákat készít BLUM SÁNDOR Budapest, Váci-utca 12. szám. HEIM-féle Meidinger-kályhák. A feltaláló dr. Meidinger tanár által kizárólag jogosított HEIMH., BUDAPEST ÉS BÉCS, cs. és kir. udv. szállító. Kítűnő hírnevű cs. és kir. kiz. szabad. kályháink MEIDINGER-OFEN H. HEIM eredetben csakis üzemeltetők Budapestben, Thonet-udvarban kaphatók.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1900. január hó 14-én.

Pollini-Bianchi Bianca assz. es. és kir. kamarané-
zesné vendégfelléptével:

A tévedt nő.

Opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzte Verdi. Szö-
vegét írta Piave.

Személyek:

Valéria	Bianchi B.	Duphol bóró	Kornai
Bervoix	Berts	D'Obigny	Hegedűs
Annine	Valent V.	Greneville	Szendrői
Germond	Larizza	Flóra inasa	Szalay
Germond Gy.	Takács	Giuseppe	Juhász
Gaston	Dalnoki		

Utána:

Babatündér.

Látványos ballet 1 felvonásban. Szerzették Hass-
reiter és Gaul. Zenéjét írta Bayer.

Kezdeté 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. január hó 14-én.

D. u. 2/3 óraker börtelen kívül, mérsékelt helyárrakkal.

Fedora.

Dráma 4 felvonásban. Írta Victorien Sardou. Fordi-
totta Paulay Ede.

Személyek:

Ipanof Lórisz	Mihályfi	Tsiflet	Szigeti
De Sirix	Horváth	Dr. Lorek	Hogyesi
Grets	Egressy	Fedora	Hogyesi
Rouvel	Dezso	Olga	Nagy I.

Este:

Harmadszor:

Az ég madarai.

Vigjáték 3 felvonásban. Írták Eugène Labiche és
Delacour. Fordította Fáy J. Béla.

Személyek:

Blandinet E.	Vizvári	Blandinet F.	Ujházi
Henriette	Paulayné	Tiburce	Náday B.
Leonce	Dezso	Aubertin	Egressy

Kezdeté 7 1/2 óraker.

VÁR-SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. január hó 14-én.

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. január hó 14-én.

Délután 3 óraker, rendkívül mérsékelt helyárrakkal.

Többszines királyi.

Magyar népmese 3 felvonásban, 6 képben. Írta:
Benedek Elek.

Személyek:

Mirkó	Balassa	Királyné	Hunyadi M.
Többszines	Győző	Habakuk	Gyöngyi
Bakarsznyi Szerényi	Ráki	Harasztly	
Miklós	Fenyvesi	Gyöngyvirág	Nógrádi

Este:

Szeccszó.

Szatirikus kórkép 5 felvonásban. Írta Lavedan. For-
ditotta Ambrus Zoltán.

Személyek:

Gostardné	Hunyady	Alice	Varsányi
Paul Gostard	Fenyvesi	Buranty	Tapolczai
Labosse	Hegedűs	Gambo	Győző
Labossené	Mátrai	Rendőrbiztos	Gyöngyi
Bobette	Lánczy	Jacob	Bárdi
Riquiqui	Boros F	Róza	Munkácsi

Kezdeté 7 1/2 óraker.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. január hó 14-én.

Délután fél 3 óraker mérsékelt helyárrakkal.

Blaža Luiza asszony mint vendég.

Kuruc farkang.

A népszínházi bizottság által 100 arannyal jutal-
mazott népszínmű 3 felv. darabokkal és táncokkal,
Rákóczi korából. Írta Ifj. Bokor J.

Személyek:

Beeskyné	Krocsányi S.	Tetőny	Szírmái
Iloa	Z. Bárdi G.	Bedő	Vidor
Bögözy	Németh	Böszö	Blaža L.
Tamás	Tollagi	Katica	Gazsi M.

Este:

A görög rabszolga.

Operett 3 felvonásban. Szövegét írta Owen Hall.
Fordította Makai Emil és Pásztor Árpád. Zenéjét
szerzte Sidney Jones.

Személyek:

Antonia	Radványi	Diomed	Raskó
Iris	Blaža S.	Silvius	Szardahelyi
Pomponius	Solymosi	Maulius	Ujvári
Heliodorus	Kovács	Lullius	Endrei
Aspasia	Bárdy	Curius	Dellé
Archias	Kenedich	Melanopis	Izsóné

Kezdeté 7 1/2 óraker.

Budapest kávéház Andrassy-ut 27. sz.

a legmodernebb stylumban ujon-
nan átalakítva. Ma és mindennap
Tisztelettel **Banda Marci és fiai** hangversenyez.
Rosenberg Lajos, kávéház tulajdonos.

PETANOVITS Metropole-szállója.

Ma **Ifj. Oláh Józsi** kedvelt zenekara játszik. Színház után teljesen friss va-
esto csóra. A gyönyörű téli kerten kívül a mulatságok,
lakodalmak, bankettek megtartására igen alkalmas díszes fehérterem és
elegáns különszobák állanak a vendégek rendelkezésére.

„Páris” szálloda Budapest.

Körülbelül 100 szoba és szalonok 1 frttól felj. Fürdőszobák és villam-
világítás, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok, Bachusz-pince, látványosság.

„Union-Szálloda”

Utazók és turistáknak kedvezmények. Vendéglő, nagy étterem, kitűnő konyha,
mindig friss sör. — Telefon, villanyos világítás. Angol butorzat. Fürdő-
szobák. Kerékpározóterem 450 mtr. — Olvasóterem.

Budapest legelőcsőbb garni szállodája

Stefánia szálloda

VII. ker., Murányi-utca 53. szám.

Kényelmes tiszta szobák 50 krtól feljebb.
Villamos megálló Damjanics és Murányi-utca felől. Telefon.

Putzer György

ujjonnan átalakított pinceéttermében Deák-tér. ma és mindennap
ILLÉS GEZA jó hírnevű nemzeti cigány zenekara hang-
versenyez. — Borai kizárólag csakis **Putzer Antal** pécsi és
baranyai bortermelőtől valók.

Pilseni ősforrás.

A világhírű pilseni polgári söröző gyártmánya.
Mint palacksör
A sör kiváló minősége és tiszta, gondos töltése folytán
utolérbeiben. Vidékre kívánatra pasteurizálva küldet-
tik; helyben tíz palack rendelmenyél házhoz száll-
tva. Kapható minden fűszer- és eszemeszleltben,
ugyszintén minden elsőrendű kávéházban. Közvetlen
rendelmenyek címzendők a vezérközpontokhoz
Budapest, IX. ker., Ranolder-utca 2. sz.
MEZEY és TÁRSA
Telefon 58-60. Telefon 58-60.

Ritka alkalem
(míg a készlet tart):
Athenaeum Lexikon
4 rész, 2 kötetben. 16 frt
helyett 6frt
Kapható a „BUDAPESTI
NAPLÓ” kiadóhivatala-
ban, József-körút 18. sz.

Nélkülözhetetlen!

minden városi, községi s adóhivatal és jegyzőknek.

Állami adókiivetési táblázatok

koronaértékben.

Megrendelhető:

Vidor Ede m. kir. állami végrehajtónál
Budapest, IV., Magyar-utca 28. sz. a.

Hirdetmény.

Alulírott egyesület ezennel tudtára adja a nagyér-
demű közönségnek, hogy sorsjátékának

2-ik huzása

holnap, hétfőn

este 8 óraker fog megtartatni a Lipót-utcai új város-
ház közgyűlési társalgó termében, melyhez a t. közönség
tisztellett meghívatik.

Kiváló tisztelettel

a Budapesti Poliklinikai Egyesület.

GÖZEKÉKET, GÖZHENGEREKEI

GÖZUTIMOZDONYOKAT

minden célszerű nagyságban és a legjutányosabb
árak mellett építenek

JOHN FOWLER & Co.

Budapest-Kelenföldön

a vasutállomással szemben.

Pénteken, január 19-én, a f. v. vigadó nagytermében

SAUER

Emil

egyetlen hangversenye.

Jegyek kizárólag Méry Béla zeneműkereskedésében.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Ma délután 3 óraker jótékonycélu
előadás a Józsefvárosi nőegylet
javára a legjelesebb művészek közre-
működése mellett.

Este: Pénztárnyitás 7-ker, kezdete
8-ker.

Krüger-féle villamos csillagok

The 3 Wortley, a repülő atléták.

Sisters Maudes

angol énekterectt, tükör- és ernyő
táncosnők!

Alburtus és Bartram

amerikai sportsmen.

Kedden, január hó 16-án Miss HELOISE

Titcomb

a leghiresebb délamerikai énekesnő
első vendégjátéka.

Csak néhány napig!

Jegyek elővételi díj nélkül válthatók a nappali
pénztárnál és Weisz A. nagy szivartózsde-
jében IV., Károly-körút 26. szám.

A tőlikert kávéházban délután 3-tól játszik
Munczy Lajos zenekara.

A mulató villanyos világításu saját gépei által esz-
közöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gépgyáro-
sok által készítették.

Vasárnap 1900. évi január hó 14-én.

a székesfővárosi vigadó
összes termeiben

Monstre álarcos bál

és nagyszerű művész-estély kiváló
műsorral, a hírsz. excentricus éne-
kesnő **MADMOISELLE DUCLERC** a
Casino de Parisból szives közreműködésével, valamint
fellépte a kiváló Bulló

Amletto del Giudice a milánói Eden-színházból
és más kitűnő művészeknek.

A bál zenét a karmesterek személyes vezetése
alatt a 32. és 69. cs. és kir. gyalog ezredek zenekara
szolgáltatják.

Kezdeté 8 óraker — vege nincs.

Belépti díj az összes termekbe elővetelben a
tőszedekben 1 frt 50 kr., este a pénztárnál
2 frt. Szabadjegyek érvénytelenek. — Tisztelettel

Bokor János,

a székesfővárosi pavillon és vigadó étterem bérleje.

Magyar Kanária

Harzi kanári madártenyészde

Vas-utca 15/a, I. em., 22. szám.

(Ezelőtt: Kerepesi-ut 6. sz.,
III. em. 7. szám.)

Ajánlja a nagyérdemű közönség
bocses figyelmébe 10 év óta fonn-
álló elismert hírnevű tenyészedé-
jét, hol nappal és világítás mol-
lett is gyönyörűen fűtőlő saját
tenyésztésű és importált harzi
kanárik 5 frttól 12-ig kaphatók.
Sztéküldés vidékre jótállás mel-
lett utánvétellel. Árjegyzékinyon.

Fiók-üzlet: Hunyadi-tér II. szám,
4. ajtó

Országos Magyar Képzőművészeti
Társulat
Téli Kiállítása
a városligeti új műcsarnokban
1899. december 15-től 1900. február
1-ig, nyitva d. e. 9-től este 8-ig.
Csütörtökön 6-tól 11-ig sétahangverseny villa-
mos világítás mellett.
Buffet. ... Belépődíj egy korona; vasárnap
d. u. 1 óratól 20 kr.

Színházak, szórakozó helyek.

MAGYAR SZINHÁZ.

Vasárnap, 1900. január hó 14-én.
Délután fél 3 órakor, mérsékelt helyekkel.

Az asszonyregement.

Látványos, zenés bohóság 3 felv. Irta: Reiner Ferenc, zenéjét szerette: Rosenzweig Vilmos. (Rendezte: a szerző, karnagy: Hamvas Béla.)

Személyek:
Szerencsy Rózsahegy Boriska Fenyvessi
Északi Margó Annuska Hében
Mariska Gombaszögi Maudl Manó Sziklai
Juliska Horváth Rézi Láng Etel

Estre:
Harmadszor:

Névtelen levelek.

Bohózát 3 felvonásban. Irta Maurice Desvallières és Antony Mars. Fordította Fái J. Béla.

Személyek:
Lacrusette Ráthonyi Ribandet Giréth
Marceline Ráskai Scraphin Rózsahegy
Leperechois Boross Pigniol Sziklai
Leperechoisné Láng E. Csupur. Mátrai

URÁNIA SZINHÁZ

Kerepesi-ut 21.
Vasárnap, 1900. január hó 14-én.
Délután 1/3-kor mérsékelt helyekkel:

Transvaal.

Irta György Aladár. — Hopp Ferenc és Newton eredeti felvételei után készült 35 vetített képpel.

Magyarország.

Irta Cholnoki Jenő egy. adjut. (3 rész 108 kép). 2 színpadi díszlet.

Délután 1/25-kor és este 1/28 órakor:

A vas.

Kulturtörténelmi látványosság 3 felv. Irta Edvi Illés Aladár, dr. Brezina Arisztid műve nyomán.

Pénteken január 26-án a Royal teremben

Messchaert

János tanár amszterdami ballada-énekes dalosté-lye. Közreműködői Röntgen Gyula tanár, zongora-művész. Jegyek kizárólag kaphatók: **Méry Béla** zeneműkereskedésében.

FOLIES CAPRICE

Eredeti!! Ma Ujdonság!!
Der Aushilfsgarçon
énekes bohózát Leitner H.-tól. Zenéje Knoch A.-tól.
10 órakor Előzőleg 10 órakor
Szenzációs ujdonság!

Egy karambol okai.
Eredeti magyar bohózát, a vasuti életből. Irta egy forgalmazista.

„Ein Chamer“ NANDAR

francia excentrique-duo.
Erkély incognite páholyok.
Kitünő konyha és italok. — Mérsékelt árak.

Modern mesterek képeinek árverése Bécsben.

Csütörtökön, január 25-én az örökhatáronak lakásán, Bécs, II., Praterstrasse 54. egy dus gyűjteménye a modern olajfestményeknek és akvarelleknek kerül nyilvános árverésre.
E gyűjteményben a többi közt a következő mesterek művei vannak:

J. Alf, G. von Bochman, H. Zürk, A. Calame és G. Verboeckhofen, H. Charlemont, F. Dobyaschowsky, H. J. Duvé, F. Eybl, P. Fendi, F. Gaermann, E. Gelli, E. Grätzner, A. Guillemin, G. v. Haanen, C. Hasch, H. Kaufmann, Markó K., F. C. Müller, A. v. Pettenkofen, M. Raffl, A. Rotta, F. Rumpler, R. Russ, A. Scheffhout, A. Schindler, F. Streit, R. L. Swoboda, Székely R., W. Velten, F. Vineá, G. Zimmermann stb.

Képes árjegyzék 25 művészi kivitelt fénynyomattal 10 kr. — 5 frinyi árért rendelkezésre állanak, amíg a készlet tart. — Nagy képek árjegyzék bérmentett bélyeg beküldése ellenében ingyen. — Felvilágosítást nyújt az árverésvezető: — **C. J. Wawra**, műkereskedő, Bécs, I., Dorotheergasse 11.

A Kőbányai Királysörfőző

Góliát Maláta-Kávéja
a legváplalóbb.
Ugyanazon malátából készül, amelyből a hírneves **Góliát Malátasör**,

melyet Dr. Korányi és Dr. Kétly budapesti, és Dr. Benedikt bécsi egyetemi tanár urak ajánlásai dicsérnek és gyengeségeknél mindenki sikerrel használ.

A Góliát Maláta-Kávé
minden más kávépótléknál jobb, táplálóbb és egészségesebb; megrendelhető:

LANDAUER IGNÁC és FIAI
budapesti nagykereskedő cég vezérképviselőnél.
Kicsinyben kapható minden fűszerkereskedésben.

A Góliát Malátasör
megrendelhető: a Kőbányai Királysörfőző r.-t. gyári irodájában Kőbányán és városi irodájában Budapesten, VII., Kertész-utca 30.

Abbazia

Pension Habsburg

I. rangú ház. — Legnagyobb kényelem. — Központi fekvés. — Francia konyha. — Napi penzió 5 forinttól feljebb.

Mindenkinek nélkülözhetlen

Alarm szabad. zseb-keltőóránk.

Ezt az órát kitünő pontossági művéért a genfi kiállításán az arany-éremmel tüntették ki és mint legfinomabb fényüzési óra, valamint legmegbízhatóbb szolgálati óra egyaránt kitünő, tehát oly egynének, a kik a nap bizonyos szakában fel akarják magukat kelteni, utazóknak, turistáknak, vadászoknak, stb. de oly nagyon elfoglalt egyneknek, a kik napközben valamely teendőjükre emlékeztetni akarják magukat, éppenséggel nélkülözhetlen. „Alarm“ szabad. zseb-keltőóránk a különösen ebben az ágazatban világhírű svájci ipar legjobb gyártmányaihoz tartozik és homli olcsó háziportokálval össze nem tevesztendő. Sok száz elismerő levéllel és utáneredéllel rendelkezünk, a melyeket sorjában majd közlészünk.

Az elarusítás közvetlenül magánosok részére is történik három évi irasos jótállással fél- és vámentesen a házba szállítva valódi gyári árral, tehát olcsóbban, mint a kereskedésbe bocsátott kevésbé értékes ún. Tessék a vásárlásnál „Alarm“ gyári jegyünkre figyelni.

- a) legfinomabb nikkeltekba valódi arany felhúzó koronával darabja — 20 frt.
- b) oxidált acéltokban, valódi arany üvegkoronával, épp ilyen kengyellet és felhúzó koronával, roppant elegáns, tehát nagyon ajánlatos darabja — 24 frt.
- c) legfinomabb tölgyes acéltokban darabja — 30 frt.

T. e. Neiken-Pam órágyárnak Zürich. Szívesen igazolom önnek, hogy az óntól februárban meghozott új zseb-keltőóránk legújabb megújítását illetően az új Alarm-óra legnagyobb mértékű előrelépést mutat. Ezenhöz a herceg. T. e. Neiken-Pam órágyárnak Zürich.

A megrendelt „Alarm“ szabad. zseb-keltőórát (nikkel tokban) annak idején hiány nélkül megkaptam és legelőször megelégedéssel fejeztem ki önmagam érte stb. Bausenrath Guidó főispán.

Neiken-Pam úrnak Zürich. Az óra, melyet december 10-én megkültött, megkezeztet és nekem, valamint barátainak is nagyon tetszett. Kérem, küldjön még postafordulával négy darabot, küldök postautalványon 200 frankot stb. Konstantinápoly, 1899. január 17.

Óvás! A más oldalról ajánlott „Unicum“ zseb-keltőóra a művelt és kiállítású illetőktől való és a valóságos aranyból készült; kívánatra ezeket az órákat 5 frtyalú darabjait szeressék be.

Okkázio! E hirdetés visszavonásáig majdnem haszon nélkül egy valódi

Arany-plaque-remontoir-órát

dupla költséggel (ugrú fedéllel) bocsátunk áruba. — Ezt az órákat gyárunk reklámja gyantán önkéntesül, megkezeztet és ez szinte alkalmi vélté miniszoroknak, a kik egy miniat. aranyból való és a valóságos aranyból készült; kívánatra ezeket az órákat 5 frtyalú darabjait szeressék be.

10 frtyer díj és vámentesen megküldéssel együtt vásárolni akarnak.

Épp ilyen hölgyóra láncsal II frt 50.
Az órák művei kitünőek és kezeskednek a nálunk vásárolt órák bármelyikét három évi ponton járát.

Az óráknak erős tokjai, valamint a láncok a legjobb mód-szer ritka a legfinomabb valódi arannyal vannak lemezelve, úgy hogy **sohasem** vesztetik el aranyzsinórjuk, amiert kezeskedni válnak.

Ezzel az ajánlatunkkal csak azt akarjuk bizonyítani, hogy a m. t. községnek nálunk olcsóbban sem holmi rongypótlékát, hanem tisztességes, tartós árúkat kap és a mi cégünknek világosra való jó hírneve kezeskedni a beírásait megrendelések legrosszabb elintézésével.

Utánzások miatt nagyon ügyeljünk a **SCHAFFER RÓZA** névre. Csak s ezen védjeggyel valódi.

Szépség gazdagság!!

Szépség hatalom!!

Ezt a legrágább kincsét megszerezhetni eddig csakis a

Mme Rosa Schaffer

szerb kir. udvari és kamarai szállító, Bécs, I., Kohlmarkt 6. által föltalált és használt szépségőszerek által sikerült.

Poudre ravissante cs. kir. sz. szab. Minden hölgynek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetetlen: a bőrt vakító fehérré varázsolja és pompás zománca alatt a bőrkütyüket, anyajegyeket és himlőhelyeket is eltűnnek. — A ráncokat és redőket kismintja, a káros szépségőszerek által kitérített likacsokat összehuzza és az arcnak üde, rózsás fiatal színt kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, mel-nek használata után mosakodni lehet a nélkül, hogy szenzációs hatása a bőrről eltűnne. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.

Crème ravissante évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosítja és simán tartja, esténként minden hölgynek használania kellene. Egy tévely 1 frt 50 kr.

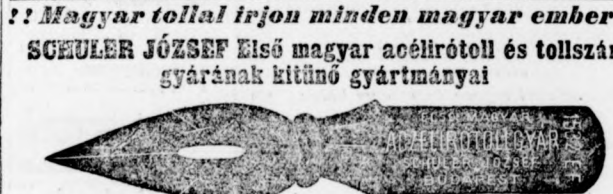
Eau ravissante megőrzi a bőrüdeségét, erősíti és legkitünőbb, biztos hatású tolett-víz. Egy üveg ára 2 forint 50 kr.

A Ravissante crème, puder és víz nemzetközi kiállításán nagy arany-éremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőtlen, márványfehér homlokot akar, legjobban ajánlatos a cs. kir. szab. **homlokkötő** darabonkit 1 frt 50 kr-ért és a „**Saven-Ravissante**“ kiváló szépségőszerek hölgyek és urak részére, darabonkit 80 kr-ért. — **Schaffer** Róza asszony **viszavarázsolja** az 6 „**KINOR**“-jával minden megszűlt hajnak ifjúsági színt, a legrögősebb szőket, a legrögősebb gesztenyebarát, a borsónyszőrű feketét. A „**KINOR**“ egyszeri használata elegendő, hogy a szín örökre szőke, barna vagy fekete maradjon. Semmiféle mosás sem képes az elért színárnyalatot eltávolítani és a fejbőr tiszta fehér marad. Egy doboz ára használatai utasítással együtt 1 frt 50 kr. és 5 frt. Valamennyi készítményem csodálatos hatásféré teljes kezeskedés vállaok. Számatalan elismerő és köszönő-irat betekinthető a legmagasabb körökből és csak diskreio miatt nem közölhetők.

Központi raktár: ROSA SCHAFFER, Bécs, I., Kohlmarkt 6. szám.

!! Magyar tollal írjon minden magyar ember!!

SCHULER JÓZSEF első magyar acéltollal és tollszár gyárának kitünő gyártmányai

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmulthatlanok és jóséguknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen **versenyképesek.**

Különösen ajánlatos: Dániel Ernőné 554 szám, 530 szám, 532 szám, 408 szám, 450 szám, 155 szám, 255 szám, 1896 szám.

— Minden papírkereskedésben kapható. —

Csokoládé. Kunz testvérek

Senki se mulassza el a Chocolate Imperial, Thé Imperial, Trappistint (likőr), a trappista páterek e felülmulthatlan finomságu készítményeit megismereni.

Kapható: Bálvány-utca 2. sz. és a kereskedésekben.

A legjobb cimbalmot gyártja

Sternberg Ármín és Testv. hangszer-gyár, cs. és kir. udv. szállitók BUDAPEST, Kerepesi-ut 36.

Zongora-termek: Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-körút sarok) Zenepalota. Illusztrált árjegyzék (minden cikkről két ön) ingyen kapható.

Első budapesti Kávémagazin szétküldési osztálya

kávé

olvámolva és bérmentve. Postán utánvétellel, vagy a pénz előleges beküldésével

- 4 1/2 kg. Kuba 6.50
- 4 1/2 kg. Mocca 6.50
- 4 1/2 kg. Jáva 6.50
- 4 1/2 kg. Gyöngy 6.50
- 1/4 kg. Csász. kev. tea 1.50
- 1/4 kg. Karaván tea 1.40
- 1/4 kg. Törmelék tea —.90

Belák István BUDAPEST, VII., Rottenbiller-u 4

Házasulandók figyelmebe

a m. kir. fémjelző hivatal által próbával ellátott ékszernek, nevezetesen brilliánt fülbevalók a legfinomabb kivitelben, gyönyörű gyűrűk és broeckok, valamint karikák a legfinomabb valódi drágakövekkel ellátva, finom és nagyon jó uri és női órák nagyon szép művi aranyláncokkal, megrendelhető Schönewald Imre arany és ezüst kúldemények 30000 frtyig.

Hálaku acél patkó sarok

Tetemesen olcsóbb árak. Folyton éles; oszlóképés lehetetlen. Biztos lépés által a lovat kíméli.

Kasza és Breuer

Budapest, 3055 Váci-ut 91. Patkoló anyagok és saavár-árak gyára.

1 főnyerem. 100.000 kor. értéktárgy,
4 főnyeremény egyenkint 20.000 kor. értéktárgy stb.,
 20% levonással készpénzben nyerhető

Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára rendezett
Nagy Jótékonyági Sorsjáték
 egyetlen sorsjeggyel.

Minden sorsjegy még öt húzáson utánfizetés nélkül játszik, dacára annak egy sorsjegy ára

csak egy korona.
 II-ik húzás visszavonhatatlanul

már holnapután.
 Sorsjegyeket ajánl a
Nagy Jótékonyági Sorsjáték
 kezelsége, a Budapesti Poliklinikai Egyesület kórháza javára,
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz.
 továbbá az összes bankok, váltóházak, postahivatalok és a magy.
 klr. államvasutak személyepénztárai és minden dohánytözsde.

Korunk főnyavalyája az idegesség
 és vértelenység, melyből számtalan más kór származik
 Ez ellen pedig legbiztosabban hat a
vasas china-bor
 I üveg 1 frt 20 kr., 5 üveg franco 6 frt.
 Ezen bor a saját magam által termelt ménesi shery-
 vel van készítve és minden hasonló készítmények
 között a legjobb chinaaljat és vasat tartalmazza.
Rozsnyai Máttyás gyógyászati laboratoriuma Aradon.
 Kapható Budapesten: **Török József** gyógyszerész
 urnál. **Egger-féle Nádor-gyógysz.,** valamint minden
 magyarországi gyógyszerárban.

A világ legjobb fénymáza
 A ki lábellenjéit szép fényben és tartó-
 ságon akarja gondozni, vásárolja
 csak **Fernolendt-fénymázat**
 világos lábbelnek csak
Fernolendt természetes
 bőrke mjt.
 Mindenütt kapható. Csak a legújabb, 1899. évi. sz. 1232. Bécen. Örfői rakás: **Bécs I. Schnlerstrasse 21. szám.**
 A sok értéktelen utánzat miatt
 tessék pontosan címere ügyelni
St. Fernolendt.

Legszebb Legjobb Legelőszőbb
PAP, PAP, PAP

1 db öszehajtható vasgép 8 matriáccal	10.-	1 szél sodrony ágybetét	5.-
1 db rouge paplan	1,70	1 tengerifü fejvákos	1.-
1 db cachmir paplan	2,50	1 levarrott szalmassák	2,50
1 db satin cachmir paplan	3,50	1 matrac	3,50
1 db atlasz cachmir paplan	4,80	1 Criade Afrique matrac	4,50
1 db atlasz selyem paplan	7,50	1 lőszőr	12.-
1 db fodros sely. paplan	12.-	1 párnázott ruganyos matrac	18.-
1 db jó vázson ágyfedő	1,20	1 nagy szoba ágyanyag 200/300/2,50	180
1 db jó vázson chifon paplan lepedő	1,80	1 ablak tunis függöny	1,50
1 db francia lakaró pokróc	1,80	1 bouret ágyterítő	2,20
1 db jó lőnkrocc	1,50	Futóműanyag méterenkint 25 krtól 4 krtig.	

GICHNER JANOS és TÁRSA
 paplan, matrac és kárpitozáru gyárosok, szőnyeg, függöny-
 ágy- és asztalterítő stb. nagy vái ártékban.
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám.
 Árjegyzékét kívánára ingyen és bormenve küldünk.
 Nem tessék árakat kicserélnünk, vagy a pézst visszadájuk

HAJFESTŐ-FESŐ
 (Hoffers szabad.) előkészület nél-
 küll az ősz vagy vörös haját
 valódi szőke, barna vagy fe-
 ketőre festi. Teljesen ártalmatlan!
 Ezen a használatú Sok ezer darab használatban. Darabja
 1 kor. franko. Ausztria és Ma-
 gyarország, valamint a Balkánor-
 szágek egy-egy fővárosa: **VÉRTES és TÁRSA** Lúgson. 147.

Dr. Garai Antal
 orvos, sebész, szemész- és szülész-t dor,
 volt csásár. klr. oszt. főorvos.
TITKOS BETEGSÉGEKET
 húgyúti-folyásokat és sebeket, az únfertőzöttség utó-
 bajait, az elgyenyült férfierek, magánjelések, a bujnakör
 utóbetegségeit, nőknél fehérfolyást, bőrmennyire
 állított és, valamint mindazon női betegségeket, me-
 lyeknek a magtatásukba egyik főköszöke és bőrbetegségeket
 gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel,
 gyorsan és alaposan.
RENDEL: naponta d. e. 10 órától evésé délután 4 óráig,
 este 7 óráig és 9 óráig.
 Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltatik
 és gyógyászerokről is gondoskodva lesz.
 Nőknek külön váróterem.
 Úgyancs megjelent és a szerzőnél: **Dr. GARAI ANTAL**
 népszerűségű **NEPSZERŰ UTMUTATÓ** (már
 15-ik kiadásban megjelent) némi betegségek és ezek
 egyszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ár. 2 frt 50
 kr. most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz
 s, küldve, 1 frt beutalás mellett bormenve vagy 90 kr.
 utánvét mellett.
 A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A némi
 élet ábrondása. — III. Az únfertőzöttség és az éjjeli macrom-
 lések. — IV. Húgyúti betegségek (trippner) és húgyvesebetegségek.
 — V. A bujnakör (siphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. El-
 gyenyült férfierek. — VIII. Női magtatás. IX. A ivar-
 szervek megbetegedéseinek főnyezője: prostitúció.

Alkalmi ajándékok
 kaphatók Budapest, IV. k. Károly-körút 26. sz., LÖWY
 PAULA az "arany forrás"
 noz címzett óra- és ékszer-
 kereskedésében:
 Nikkel-remontoir órák 1
 frt 90. Valódi svájci nik-
 kel remontoir órák 2 frt
 90. Fekete acél órák 3 frt
 25. Ezüst remontoir órák
 4 frt 50. Tula remontoir
 órák dupla fedelű 6 frt 90.
 Tallérozott órák 4 frt 75.
 Arany női remontoir órák
 9 frt 90. 14 karat arany
 férfi remontoir órák 17 frt
 60. 14 karat arany fülbe-
 valók 1.80. 14 karat tő-
 mör aranygyűrűk 2 frt 75.
 Nyakláncok, esinos szivek,
 inga- és ébresztőórák iz-
 léseis kivitelben olcsón
 számíttatnak. Vidéki meg-
 dízások pontosan eszkö-
 zöltetnek. Minden órárt
 3 évi jótállás.

Meghívó.
A Szatmár Vármegyei Takarékpénztár részv.-társ.
 közhírré teszi, hogy
V-ik évi rendes közgyűlését
 f. 1900. évi január hó 28-án vasárnap d. e. 1/2 10 órakor
 Szatmáron saját üzleti helyiségében (Baththány-utca 1. sz.)
 emeleten fogja megtartani, és erre a t. c. részvényeseit tisz-
 telettel meghívja.
A közgyűlés napirendje:
 1. Jegyzőkönyv hitelesítő bizottság kiküldése.
 2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése az
 1899-iki üzletéről, ennek kapcsán a zárszámadások meg-
 vizsgálása, a mérleg megállapítása és a tiszta nyereség fel-
 osztása iránti határozathozatal, valamint az osztalék kifize-
 tési határidejének megállapítása.
 3. Az igazgató tanács és felügyelő bizottság részére
 a felmentvény megadásá iránti határozat.
 4. A kilépő igazgató tanácsosok helyébe 87. és 88.
 §-ok alapján 4 helybeli és 2 vidéki igazgató tanácsos
 választása.
 5. Az alapszabályok 5., 8., 15., 22., 23., 46., 47., 75.,
 78., 79., 85., 89., 94., 96., 106., 107., 109., 110., 112. és
 115. §-ának módosítása.
 A mérleg és a jelentések a kereskedelmi törvény 198.
 §-a értelmében a közgyűlést megelőző 8 napon át az inté-
 zet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.
 Kelt Szatmár, 1900. január hó 9-én.
Az igazgatóság.

Éppen most jelent meg
A magyar színművészet
 Szerkesztette:
B. Virágh Géza.
 Előszóval ellátta:
Rákosi Jenő.
 Gyönyörű díszmű 250 képpel.
 A legjelesebb írók cikkeivel és az
 összes színészek és színésznők
 önéletrajzával.
 A karácsonyi könyvpiac legre-
 mekebb és legérdekesebb új-
 donsága.
Ára díszes vászonkötésben 5 frt.
Megrendelhető: a szerkesz-
 tőnél, az "Ország-Világ" szer-
 kesztőségében, Budapest, V.,
 Hold-u. 7., továbbá a Buda-
 pesti Napló kiadóhivatalában,
 és valamennyi budapesti
 könyvkereskedésben.

Körmentes Ártalmatlansáért jótállás!
 Egy új, hasonlíthatatlanul jó mosószert
gyolcs- és pamutfehérneműhöz
SCHICHT-féle fehérítő-szappan
 poralakban.
Előnyök: Legnagyobb kiadóság, könnyű munka, a ruha legnagyobb kímélése
 vakító fehér, teljesen szagmentes ruha és olcsó ár.
 Kapható minden e szakba vágó kiskereskedésben 5, 10, 20 kros és 1 frtos csomagokba
Tessék figyelni a védjegyre.
Budapesti képviselő: DEGELLER KÁROLY ur,
 Akadémia-utca 9.
Egy háziasszony sem fogja
 megbánni az egyszeri kísérletet.

Minden szó egyszeri beiktatásáért betűből 2 kr. Címmel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kiosztási bélyegdíj jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetőkre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levélbeli tudakozására ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegget kell mellékelni. Tudakozódnaknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETÉSEK

és

ELOFIZETÉSEK

felvették a

BUDAPESTI NAPLÓ

részt

a kiadóhivatallal

József-körút 18.

valamint a következő dohán-

társulatok:

Breuer névker. Teréz-kör-

ut és Podmaniczky-utca

sarak.

Nemesek-féle tőzsde Pe-

tőfő-tér.

Benda Józsefné, Andrásy-

ut 59.

Schwartz hirdetői iroda

Marokkó-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagy-

tőzsde, Kerepesi-ut 1.

Deutsch Miksáné, Andrásy-

ut 38.

Szántó Mór tőzsdéjében.

Kecskeméti-utca 14.

Weitzenfeld Jakab, Király-

utca 1.

Csütörtök este

elvezett a Royal-szálló,

váci-utca és dalszínház-

utca közötti úton egy rövid

velencei émail lauc. A

becsületes megtaláló kéré-

ti azt a Bpesti Napló-nál

leadni. 2725

1900.

Elbústitok sorai. Meny-

nyire sajnálom, hogy az

ünnepekben nem jöhettek

hogy én nem esztha-

tom meg magányt. Pedig

milyen jó volna! Mikor

látom? Mikor látom? Csó-

kolja kezét ...lic.

Szerénység 20.

Dehogy haragsom. Van

eszemben! Csak nem értem

rák akkor bővenem irni.

Igazán nem érdemlem meg

vonzalmát. Tudja ki vagyok

s nem fél, hogy visszaélek

vele? A helyet, hogy köze-

ledne, inkább fusson tőlem

— későn lesz majd azután

bánkódni!!

Bájos angyalom.

Nem tagadom, hogy szí-

vem vágyakozás határ-

talan, de mégsem szölok,

mért nem szabad. Nagy-

bárcim ma-holnap talán

pontosan megmondhatja

találkozásunk idejét és ez

vigasztal. A jövő héten

tán néhány napra távoz-

nom kell, de azért mindig

veled lesz a Te hűségös

kis Mandezé. 5583

Csinos hölgy

előkelő idősebb ur barát-

ságát keresi. Levelet

„Szende” jelleggel továb-

bit a kiadóhivatallal. 5578

A fehér róza

kérve kéri eljöttel adni

magáról, mert remélem,

hogy drága egészségébe

már helyreállt. 5582

Romeo.

Édes szerelmem! Bor-

zasztó, hogy nem tudok

védekezni az ellen a sok

ragalom ellen, mely az

utóbbi időben a fejre

zúdult. Eszelj ki édes

boldogságom egy találat,

vagy ha azt nem lehet,

válami módot, hogy ir-

hassak. Én teljesen szá-

bad vagyok és végtelene-

szeretlek és szeretni fog-

lak téged, édes drágám,

halálomig. Sokszor és for-

rón csókol Juliad. 5581

Mely vagyonos

idősebb uriember volna

hajlandó egy 20 éves, szép

és előkelő megjelenésű,

gyönyörű kelengyével ren-

delkéző leányt nőül venni,

az irjon e lap kiadóhiva-

talába, lehetőséggel teljes

címmel ellátott levelek

„Gyengéd és hú” jelleg-

gű. 5581

„Faust”

Nem átok — szerelem az

életem, ha az a tied is!

Én irtam azt, a mit ki-

vágtam, csak nem jelent

meg akkor. Csókokkal imá-

dolt Istenem! 5580

Hegedűtanár

kerestek felnőtt egyén

folytatolagos oktatására.

Ajánlat „Gyakorlat” címen

kéri a lap kiadóhiva-

talába. 5559

Óvadékképes

29 éves fiatal ember je-

lentleg egy nagyobb inté-

zet hivatalnok, mintpénz-

táros, vagy más bizalmi

állást keres. Ajánlatokat

kérlek „2000—3000 koro-

na.” 2723

Irodaszolgai

vagy portási állást keres

egy 29 éves értelmes fiat-

al ember, ki így minő-

ságban már több évig

alkalmazva volt, a fővá-

rosba 15 éve van és nagy

ismeretességgel s legkülö-

nobb bizonyítványokkal

bir. Címe a kiadóhivatal-

ban. 2699

Gépirónó

ki a magyar és német

gyorsírászatot tökéletesen

érti, ajánlkozik irodába

kezdő fizetéssel. Cím a

kiadóhivatallal. 2722

Okl. ír. tanító,

ki a héberben is jártas,

gyenge tehetségű gyer-

mekeket sikerrel oktat,

még néhány szabad órá-

val rendelkezik. Szives

megkereséseket „Tanító

30.” jellegre kiadóhivatal-

ba kérék. 2718

Gyorsírászat,

Magyar, ugyiszent né-

met gyorsírászatban

kiképez okl. gyorsírá-

snan. Címe a kiadóhivatal-

ban megtudható. 2714

Ügyvéd urak!

Irtni minőségben ajánl-

kozik havi 30 ft fizetés

mellett. Esetleg főnapra

is elvállalok alkalmazást.

Ajánlatok „Irnok” címen

a kiadóba kéretek. 2716

Kissasszony,

ki az elemi osztály tan-

tárgyainak tanításában va-

lamint a nevelésben jártas

és jó évi bizonyítvány-

nal rendelkezik azon-

nalidélután alkalmaztatást

keres. Cím a kiadóban. 2704

Egy óvadékképes

ember, ki egy nagyobb

biztosító intézetnél mint

pénzbeszedő alkalmazva

volt, pénzbeszedő, raktár-

nok vagy hasonló bizalmi

állást keres. Óvadé-

k 1000—1500 forintig.

Cím a kiadóban. 2703

Kereskedelmi

iskolát végzett könyvelő-

nó, ki a könyvelést egy

nagyobb üzletben ön-

állóan végzte, kitűnő

írassal bir állást keres.

Címe a kiadóhivatallal. 2705

Ügyes fodrásznő

ajánlkozik. Cím a kiadó-

hivatallal. 5563

Főlnapi

foglalkozást keres VIII.

gyimnasziumot végzett fi-

atal ember. Ajánlatokat

a kiadóba kéretek. „Főlnapi

foglalkozás” címen. 2717

Házmasternek

ajánlkozik egy jelenleg is

oly minőségben levő tiszt-

ességben egyén. Címe

megtudható a kiadóhiva-

talban. 2712

Kossuth Lajos

életnagyságu kitűnő mell-

kézet (készítés) díszes

aranyozott keretben 60

frt-ért eladó. Megtekint-

hető e lap kiadóhivatála-

ban. 2685

Köröri állás

van úresedésben Csöglén

(Veszprém megye) jöve-

delmező kényelmes állás

jómódú magyar nép közt.

Bővebbet az ottani gyógy-

szorészól. 5536

Kerestetik

idősebb gazdasszony, ki

masszírozni is tud és a

háztartás minden ágában

jártas. Északméreti, vagy

franciál tudó előnyben

résztül. Cím a kiadóban. 2725

Kerestetik

idősebb urasági inas, ki

szakmájában teljesen jár-

tas és mint ilyen már al-

kalmazva volt, magyar és

német nyelv megkívánta-

tik. Cím a kiadóban. 2726

Parisien diplomé

enseigne le français a

trois-bas prix. Adresse à

l'expédition. 5572

Finom szabónő

ki mint díszítő nő alkalm-

ozva, elegáns bálí és

utcai ruhák készítését ju-

tyánosan elvállaja. Cím

a kiadóban. 5576

Született francia

nő keres 3-szor hetenként

leckerát délelőtt 11—12

ig, délután 2—3, 5—6-ig

és este 8—9-ig. Cím a

kiadóban. 5573

Könyvelő,

ki hosszabb ideig nagy

cégekél volt alkalmazva

s kitűnő bizonyítványok-

kal rendelkezik, állást

keres. Cím a kiadóhivatallal.

2724

Belvárosban.

Egyetem-tér és Kálvin-

tér között egy — előszo-

kából, konyhaköb, kül-

lön-külön bejárattal 23 szo-

bából és mellékhelyise-

geköl álló modern beren-

désű ház iródnak, hivatalnak,

vagy hotel garninak is

1900. május 1-ére több

évre bérbe vehető. Cím a

kiadóban. 5568

Magyar német

levelező

11 évi gyakorlattal köny-

velésben valamint az összes

irodai teendőkben teljesen

jártas, kitűnő referenciá-

kkal rendelkező állást

keres. Szives megkeresé-

ket „Munkaszerező” címre

kér a kiadóhivatallal, hol

címe is megtudható. 2700

Üzlethelyiség

a főváros legélénkebb he-

lyén azonnal eladó. Ugyan-

ott egy kis ház eladó.

Cím a kiadóhivatallal. 2700

Kiadó

4—5 szobából álló lakás,

egy üzlethelyiség, a bel-

városban. A lakás azonnal

az üzlethelyiséggel május

10-ig eladó. Cím a kiadó-

hivatallal. 2720